

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

2022-2026 წლებისთვის

საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა მეოთხე ეროვნული პროგრამის

2023 წლის მონიტორინგის ანგარიში

2024 წლის 29 თებერვალი

შინაარსი

მოკლე შეჯამება

შესავალი

ზოგადი პროგრესი

დეტალური პროგრესი

ამოცანა 1.1. გზმ-ს/სგმ-ს დოკუმენტაციის ხარისხის ამაღლება

ამოცანა 1.2. საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესება და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდა

ამოცანა 2.1. ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის შემოღება

ამოცანა 3.1. გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერება

ამოცანა 3.2. რეგულირების ობიექტების მიერ კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობის უზრუნველყოფა

ამოცანა 4.1. გარემოსთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვების მექანიზმის შექმნა და მასზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა

ამოცანა 5.1. წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისთვის თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა

ამოცანა 5.2. წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობა

ამოცანა 6.1. ბალასტური წყლებიდან ახალი უცხო სახეობების გავრცელების პრევენცია

ამოცანა 6.2. მდგრადი სანაპირო თევზჭერის ხელშეწყობა

ამოცანა 6.3. გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობა

ამოცანა 6.4. ზღვის აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობა

ამოცანა 6.5. საზღვაო ნარჩენების მართვის გაუმჯობესება

ამოცანა 6.6. შავი ზღვის ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის დანერგვა

ამოცანა 7.1. დაბინძურების სხვადასხვა წყაროდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების შემცირება

ამოცანა 7.2. ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის განვითარება

ამოცანა 8.1. მიწის დეგრადაციის/გაუდაბნოების შემცირება და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენა (სამოვრების გარდა)

ამოცანა 8.2. სამოვრების მდგრადი მართვა

ამოცანა 9.1. მუნიციპალური ნარჩენებით გამოწვეული დაბინძურების შემცირება

ამოცანა 9.2. მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) დანერგვისა და ცირკულარული ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა

ამოცანა 10.1. ქიმიური ნივთიერებების მართვის კანონმდებლობის ჰარმონიზება CLP და REACH რეგულაციებთან

ამოცანა 10.2. ეროვნულ დონეზე პკბ-ების მართვის სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანა 10.3. ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანა 10.4. ეროვნულ დონეზე ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანა 11.1. ჰაბიტატების დეგრადაციის პრევენცია

ამოცანა 11.2. ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება

ამოცანა 11.3. ბიომრავალფეროვნებისათვის ფინანსური რესურსების მობილიზაცია და საკვანძო ეკონომიკურ სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მეინსტრიმინგი

ამოცანა 11.4. ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანა 11.5. უცხო ინვაზიური სახეობების მართვის გაუმჯობესება

ამოცანა 12.1. ტყის მართვის სისტემის გაუმჯობესება დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების გაძლიერებით

ამოცანა 12.2. ტყეზე ზეწოლის შემცირება ალტერნატიული წყაროებისა და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების წახალისებით

ამოცანა 12.3. ტყის მოვლა და დეგრადირებული ფართობების აღდგენა

ამოცანა 12.4. მრავალმიზნობრივი ტყითსარგებლობის უზრუნველყოფა

ამოცანა 13.1. მონაცემების შექმნა და სისტემატიზაცია მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის წარმოებისთვის;

ამოცანა 14.1. მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება

ამოცანა 14.2. პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრა და განხორციელების ხელშეწყობა

ამოცანა 14.3. ბუნებრივ კატასტროფებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანა 15.1. რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების

მარეგულირებელი რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გაუმჯობესება

ამოცანა 15.2. რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების ინფრასტრუქტურის განვითარება

ამოცანა 15.3. გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესება

ამოცანა 16.1. გარემოსდაცვითი ქვევის ცვლილებისა და შესაბამისი უნარების განვითარების ხელშეწყობა

ამოცანა 16.2. ზრდასრულთა სწავლებისა და საგანმანათლებლო მასალების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა გარემოს დაცვის საკითხებში

გამოწვევები და რეკომენდაციები

დანართი 1 - 2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (ამოცანის დონე)

დანართი 2 - 2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

მოკლე შეჯამება

წინამდებარე დოკუმენტში შეჯამებულია „2022-2026 წლებისთვის საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა მეოთხე ეროვნული პროგრამის“ (შემდგომში NEAP-4) განხორციელების ერთწლიანი პერიოდი, რომელშიც ასახულია ინფორმაცია 2023 წლის 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და სხვადასხვა პასუხისმგებელი უწყების მიერ განხორციელებული აქტივობების შესახებ.

NEAP-4-ის 5 წლიანი სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებულია 196 აქტივობა, რომელიც წარმოდგენილია აქტივობის შედეგის 206 ინდიკატორით. საანგარიშო პერიოდში ზემოაღნიშნული ინდიკატორებიდან განხორციელდა 60 (29%), მათ შორის 2 აქტივობა განხორციელდა დაგვიანებით; მეტწილად განხორციელდა 45 (21%), ნაწილობრივ განხორციელდა 66 (32%) და არ დაწყებულა 32 (15%). ამასთან, შეჩერებულია 2 და გაუქმებულია 1 აქტივობა.

პროგრესი დაფიქსირდა შემდეგ სექტორულ პრიორიტეტებში:

- გარემოსდაცვითი მმართველობა - 4 ამოცანა, ამოცანის შედეგის 6 ინდიკატორი;
- წყლის რესურსების დაცვა - 1 ამოცანა, ამოცანის შედეგის 1 ინდიკატორი;
- შავი ზღვის დაცვა და ზღვის გარემოს კარგი ხარისხობრივი მდგომარეობის მიღწევის ხელშეწყობა - 3 ამოცანა, ამოცანის შედეგის 3 ინდიკატორი;
- მიწის რესურსების დაცვა - 2 ამოცანა, ამოცანის შედეგის 3 ინდიკატორი;
- ნარჩენების მართვა - 2 ამოცანა, ამოცანის შედეგის 6 ინდიკატორი;
- ქიმიური ნივთიერებების მართვა - 1 ამოცანა, ამოცანის შედეგის 1 ინდიკატორი;
- ბიომრავალფეროვნება და დაცული ტერიტორიები - 2 ამოცანა, ამოცანის შედეგის 3 ინდიკატორი;
- ტყის მართვა - 4 ამოცანა, ამოცანის შედეგის 8 ინდიკატორი;
- კლიმატის ცვლილება - 1 ამოცანა, ამოცანის შედეგის 1 ინდიკატორი;
- ბუნებრივი საფრთხეებისა და რისკების მართვა - 3 ამოცანა, ამოცანის შედეგის 5 ინდიკატორი;
- ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოება - 2 ამოცანა, ამოცანის შედეგის 2 ინდიკატორი;
- გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისთვის - 2 ამოცანა, ამოცანის შედეგის 3 ინდიკატორი.

განხორციელების პროცესში მთავარ გამოწვევებად გამოიკვეთა ფინანსური და ადამიანური რესურსებისა და კვალიფიციური კადრების ნაკლებობა, მსხვილი საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციების/ინვესტორების მოძიება, რიგ შემთხვევაში ხელისშემშლელ ფაქტორად აღინიშნა ბუნებრივი მოვლენები, ასევე, სპეციალური საგანმანათლებლო პროგრამების სიმწირე, საზოგადოების ცნობიერების არასათანადო დონე და სხვ. გამოწვევებთან გამკლავების მიზნით რეკომენდირებულ იქნა ძალისხმევის გაძლიერება სხვადასხვა რესურსის მობილიზების, მათ შორის,

მატერიალურ-ტექნიკური შესაძლებლობების გაძლიერების კუთხით; თანამშრომელთა გადამზადება (ტრენინგები) მუდმივ რეჟიმში; საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება და საგანმანათლებლო პროგრამების განვითარება; მრავალსექტორული თანამშრომლობის გაძლიერება, მათ შორის, კერძო სექტორთან, უმაღლეს და პროფესიულ საგანმანათლებლო სასწავლებლებთან და სხვ.

შესავალი

NEAP-4 წარმოადგენს საქართველოს მთავარ სტრატეგიულ დოკუმენტს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების მართვის სფეროში. წინამდებარე წლიურ ანგარიშში მოცემულია ინფორმაცია საქართველოს მთავრობის 07/09/2022 წლის N1629 განკარგულებით დამტკიცებული „2022-2026 წლებისთვის საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა მეოთხე ეროვნული პროგრამის“ 2023 წლის განმავლობაში განხორციელების მდგომარეობის შესახებ. ანგარიში შემუშავდა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტის კოორდინაციით პასუხისმგებელი უწყებების მიერ წარმოდგენილი სტატუს ანგარიშების საფუძველზე. აღნიშნულმა დეპარტამენტმა უზრუნველყო წლიური ანგარიშის შესაბამისობა „პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავების, მონიტორინგისა და შეფასების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 20/02/2019 წლის N629 დადგენილებით განსაზღვრულ წლიური ანგარიშის შემუშავების მოთხოვნებთან.

NEAP-4-ით განსაზღვრულია 16 მიზანი, 13 სექტორული პრიორიტეტი, 42 ამოცანა და 196 აქტივობა.

მიზნები

1. გზმ-ს/სგმ-ს პროცედურების ეფექტიანობის ამაღლება;
2. სამრეწველო სექტორიდან ემისიების პრევენციისა და კონტროლის მექანიზმის გაუმჯობესება;
3. გარემოსდაცვითი კანონალსრულებისა და ზედამხედველობის სისტემის ეფექტიანობის ამაღლება;
4. გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება;
5. წყლის რესურსების ინტეგრირებული მართვის სისტემის დანერგვა;
6. შავი ზღვის სახეობების და ჰაბიტატების დაცვა;
7. საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე სუფთა და ადამიანის ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო ჰაერის უზრუნველყოფა;
8. მიწის რესურსების მდგრადი მართვის ხელშეწყობა;
9. ნარჩენებით გამოწვეული გარემოს დაბინძურების შემცირება;
10. ქიმიური ნივთიერებებით გამოწვეული გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე ზემოქმედების რისკის შემცირება;
11. ბიომრავალფეროვნების დაცვა, ეკოსისტემური მომსახურების შენარჩუნება და ბიოლოგიური რესურსების მდგრადი გამოყენების უზრუნველყოფა;
12. ტყის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების შენარჩუნება და გაუმჯობესება და ტყისგან მიღებული სარგებლის ზრდა ტყის ეკოსისტემური მომსახურების გათვალისწინებით;

13. კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის სრულყოფა;
14. ბუნებრივი საფრთხეებისა და რისკების მართვის სისტემის გაუმჯობესება;
15. რადიაციული დაცვის, ბირთვული უსაფრთხოებისა და დაცულობის სისტემის გაუმჯობესება;
16. გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობა.

სექტორული პრიორიტეტები და ამოცანები

1) სექტორული პრიორიტეტი - გარემოსდაცვითი მმართველობა

1. გზმ-ს/სგმ-ს დოკუმენტაციის ხარისხის ამაღლება;
2. საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესება და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდა;
3. ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის შემოღება;
4. გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერება;
5. რეგულირების ობიექტების მიერ კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობის უზრუნველყოფა;
6. გარემოსთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვების მექანიზმის შექმნა და მასზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა.

2) სექტორული პრიორიტეტი - წყლის რესურსების დაცვა

7. წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისთვის თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა;
8. წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობა.

3) სექტორული პრიორიტეტი - შავი ზღვის დაცვა და ზღვის გარემოს კარგი ხარისხობრივი მდგომარეობის მიღწევის ხელშეწყობა

9. ბალასტური წყლებიდან ახალი უცხო სახეობების გავრცელების პრევენცია;
10. მდგრადი სანაპირო თევზჭერის ხელშეწყობა;
11. გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობა;
12. ზღვის აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობა;
13. საზღვაო ნარჩენების მართვის გაუმჯობესება;
14. შავი ზღვის ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის დანერგვა.

4) სექტორული პრიორიტეტი - ატმოსფერული ჰაერის დაცვა

15. დაბინძურების სხვადასხვა წყაროდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების შემცირება;
16. ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის განვითარება.

5) სექტორული პრიორიტეტი - მიწის რესურსების დაცვა

17. მიწის დეგრადაციის/გაუდაბნობის შემცირება და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენა (საძოვრების გარდა);
18. საძოვრების მდგრადი მართვა.

6) სექტორული პრიორიტეტი - ნარჩენების მართვა

19. მუნიციპალური ნარჩენებით გამოწვეული დაბინძურების შემცირება;
20. მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) დანერგვისა და ცირკულარული ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა.

7) სექტორული პრიორიტეტი - ქიმიური ნივთიერებების მართვა

21. ქიმიური ნივთიერებების მართვის კანონმდებლობის ჰარმონიზება CLP და REACH რეგულაციებთან;
22. ეროვნულ დონეზე პეპ-ების მართვის სისტემის გაუმჯობესება;
23. ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესება;
24. ეროვნულ დონეზე ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის გაუმჯობესება.

8) სექტორული პრიორიტეტი - ბიომრავალფეროვნება და დაცული ტერიტორიები

25. ჰაბიტატების დეგრადაციის პრევენცია;
26. ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების; ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება;
27. ბიომრავალფეროვნებისათვის ფინანსური რესურსების მობილიზაცია და საკვანძო ეკონომიკურ სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მეინსტრიმინგი;
28. ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესება;
29. უცხო ინვაზიური სახეობების მართვის გაუმჯობესება.

9) სექტორული პრიორიტეტი - ტყის მართვა

30. ტყის მართვის სისტემის გაუმჯობესება დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების გაძლიერებით;
31. ტყეზე ზეწოლის შემცირება ალტერნატიული წყაროებისა და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების წახალისებით;
32. ტყის მოვლა და დეგრადირებული ფართობების აღდგენა;
33. მრავალმიზნობრივი ტყითსარგებლობის უზრუნველყოფა.

10) სექტორული პრიორიტეტი - კლიმატის ცვლილება

34. მონაცემების შექმნა და სისტემატიზაცია მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის წარმოებისთვის.

11) სექტორული პრიორიტეტი - ბუნებრივი საფრთხეებისა და რისკების მართვა

35. მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება;
36. პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრა და განხორციელების ხელშეწყობა;
37. ბუნებრივ კატასტროფებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესება.

12) სექტორული პრიორიტეტი - ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოება

38. რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების მარეგულირებელი რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გაუმჯობესება;
39. რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების ინფრასტრუქტურის განვითარება;
40. გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესება.

13) სექტორული პრიორიტეტი - გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისთვის

41. გარემოსდაცვითი ქცევის ცვლილებისა და შესაბამისი უნარების განვითარების ხელშეწყობა;
42. ზრდასრულთა სწავლებისა და საგანმანათლებლო მასალების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა გარემოს დაცვის საკითხებში.

ზოგადი პროგრესი

წინამდებარე ანგარიში ასახავს აქტივობების განხორციელების და ამოცანების შესრულების მდგომარეობას 2023 წლის 1 იანვრიდან 2023 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდში. ანგარიშში გაანალიზებულია პასუხისმგებელი უწყებების მიერ NEAP-4-ით გათვალისწინებული ამოცანების განხორციელების მდგომარეობა, ხოლო პროგრესის ანალიზი დოკუმენტის მიზნებისა და გავლენის ინდიკატორებთან მიმართებით განხორციელდება NEAP-4-ის შეფასების დროს.

NEAP-4-ის 42 ამოცანა წარმოდგენილია ამოცანის შედეგის 67 ინდიკატორით. საბაზისო მაჩვენებელთან შედარებით საანგარიშო პერიოდში პროგრესი შეინიშნებოდა 27 ამოცანის შედეგის 42 ინდიკატორთან მიმართებით, ხოლო 10 ამოცანის შედეგის ინდიკატორის 10 მაჩვენებელი არ შეცვლილა. ამასთან, 10 ამოცანის შედეგის 13 ინდიკატორთან დაკავშირებით მონაცემების გამოთვლა საანგარიშო პერიოდისთვის არ იყო დაგეგმილი.

11.2 ამოცანის შედეგის ინდიკატორთან (დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციების რაოდენობა, რომლებიც დაცულ ტერიტორიებს მართავენ დამტკიცებული მენეჯმენტის გეგმის შესაბამისად) დაკავშირებით, რომლის 2023 წლის მაჩვენებელი (10) საბაზისო მაჩვენებელთან (14) შედარებით დაბალია, უნდა აღინიშნოს შემდეგი: საანგარიშო პერიოდში 4 დაცული ტერიტორიის მენეჯმენტის გეგმას გაუვიდა მოქმედების ვადა, ხოლო 7 დაცული ტერიტორიის მენეჯმენტის გეგმის შემუშავება/განახლებაზე კი მიმდინარეობდა მუშაობა. იმის გათვალისწინებით, რომ 2023 წელს ვერ მოესწრო აღნიშნული გეგმების დამტკიცება, ინდიკატორი განისაზღვრა მხოლოდ 10 ერთეული ადმინისტრაციით.

რაც შეეხება 12.4 ამოცანის ინდიკატორს (სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი წლიური მერქნული რესურსის მოცულობა), საბაზისო მაჩვენებელთან (100000 მ3) შედარებით 2023 წლის დაბალი მაჩვენებელი (15516.596 მ3) გამოწვეულია შემდეგი გარემოებით: აქტივობისა და ამოცანის დონის მიზნებიდან გამომდინარე, მერქნული რესურსის მდგრადი პრინციპების საფუძველზე დამზადება უნდა გამოითვალოს იმ ტერიტორიებიდან, რომელზეც დამტკიცებულია ტყის მართვის გეგმები, რის მიხედვითაც განხორციელდა მოცემული ამოცანის შედეგის ინდიკატორის გამოთვლა 2023 წელს.

ამოცანის შედეგების ინდიკატორების გაუმჯობესებული მაჩვენებლები (42) არის შემდეგი:

ამოცანა 2.1 - ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის შემოღება შემდეგი ინდიკატორით: მიღებული საკანონმდებლო აქტების რაოდენობა;

ამოცანა 3.1 - გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერება შემდეგი 2 ინდიკატორით: კანონმდებლობის აღსრულებისათვის აუცილებელი ახალი სტრუქტურული ერთეულ(ებ)ისა და დამატებითი ადამიანური რესურსების რაოდენობა; კანონმდებლობის აღსრულებისათვის აუცილებელი აღჭურვილობისა და თანამედროვე ტექნოლოგიებით ეკიპირებული რეგიონების რაოდენობა;

ამოცანა 3.2 - რეგულირების ობიექტების მიერ კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობის უზრუნველყოფა შემდეგი ინდიკატორით: გარემოსდაცვით კანონმდებლობას დაქვემდებარებული მიმართულებების რაოდენობა, სადაც სრულადაა დანერგილი ელექტრონული სისტემა;

ამოცანა 4.1 - გარემოსთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვების მექანიზმის შექმნა და მასზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა შემდეგი 2 ინდიკატორით: შექმნილია გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრისთვის ინფორმაციის პროაქტიულად მიწოდების სამართლებრივი საფუძველი; ცენტრის ვებ-გვერდზე ვიზიტორების რაოდენობა;

ამოცანა 5.1 - წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისთვის თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა შემდეგი ინდიკატორით: ზედაპირული წყლის ობიექტების რაოდენობა, რომლებიც კლასიფიცირებულია ეკოლოგიური სტატუსის შესაბამისად;

ამოცანა 6.3 - გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობა შემდეგი ინდიკატორით: ზუთხისებრთა სახეობების რაოდენობა, რომელთა შესახებ ხელმისაწვდომია მონაცემები და ინფორმაცია;

ამოცანა 6.5 - საზღვაო ნარჩენების მართვის გაუმჯობესება შემდეგი ინდიკატორით: მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმების რაოდენობა, სადაც გათვალისწინებულია სანაპირო ზოლის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის საკითხები;

ამოცანა 6.6 - შავი ზღვის ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის დანერგვა შემდეგი ინდიკატორით: ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის ანგარიშების რაოდენობა შავი ზღვის გარემოს ხარისხობრივი მდგომარეობის შესახებ;

ამოცანა 8.1 - მიწის დეგრადაციის/გაუდაზნოების შემცირება და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენა (საძოვრების გარდა) შემდეგი 2 ინდიკატორით: ნიადაგის ეროზიის შემცირების პროცენტული მაჩვენებელი; დანერგილი საუკეთესო სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკები;

ამოცანა 8.2 - საძოვრების მდგრადი მართვა შემდეგი ინდიკატორით: საძოვრების პროცენტული წილი რომლის მდგრადი მართვა უზრუნველყოფილია;

ამოცანა 9.1 - მუნიციპალური ნარჩენებით გამოწვეული დაბინძურების შემცირება შემდეგი 2 ინდიკატორით: დახურული უნებართვო ოფიციალური ნაგავსაყრელების პროცენტული წილი უნებართვო ნაგავსაყრელების საერთო რაოდენობასთან შედარებით; მუნიციპალიტეტების რაოდენობა სადაც დანერგილია ნარჩენების წყაროსთან სეპარირებულად შეგროვება;

ამოცანა 9.2 - მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) დანერგვისა და ცირკულარული ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა შემდეგი 4 ინდიკატორით: რეციკლირებული ბატარეებისა და აკუმულატორების პროცენტული მაჩვენებელი; გადამუშავებული ნარჩენი ზეთების პროცენტული მაჩვენებელი; გადამუშავებული ელექტრო და ელექტრონული მოწყობილობების ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებელი; გადამუშავებული საბურავების ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებელი;

ამოცანა 10.4 - ეროვნულ დონეზე ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის გაუმჯობესება შემდეგი ინდიკატორით: საქართველოში წყალბადფტორნაზმირბადების მოხმარების რეგულირების სტატუსი;

ამოცანა 11.1 - ჰაბიტატების დეგრადაციის პრევენცია შემდეგი 2 ინდიკატორით: დაცული ტერიტორიების ფართობის წილი საქართველოს ტერიტორიასთან მიმართებით; სახეობათა გრძელვადიანი გადარჩენისთვის საჭირო მართვის ქვეშ მყოფი ჰაბიტატების ფართობი დაცული ტერიტორიების გარეთ (დამტკიცებული მართვის გეგმები ზურმუხტის ქსელისა და რამსარის ტერიტორიებისათვის);

ამოცანა 11.2 - ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება შემდეგი ინდიკატორით: დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციების რაოდენობა, რომლებსაც დანერგილი აქვთ თანამდროვე ტექნოლოგიები;

ამოცანა 12.1 - ტყის მართვის სისტემის გაუმჯობესება დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების გაძლიერებით შემდეგი 3 ინდიკატორით: ინვენტარიზაციაზე დაფუძნებული მართვის გეგმების წილი; ტყის ფართობი, რომლის მართვაც ხორციელდება ტყის კოდექსით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად და თანამდროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით; ტყის საინფორმაციო და მონიტორინგის სისტემაში ინტეგრირებული მოდულების რაოდენობა (მათ შორის ბიომრავალფეროვნების სხვა კომპონენტების მოდულები);

ამოცანა 12.2 - ტყეზე ზეწოლის შემცირება ალტერნატიული წყაროებისა და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების წახალისებით შემდეგი 2 ინდიკატორებით: სოფლად მცხოვრები ოჯახების რაოდენობა, რომლებისთვისაც ხელმისაწვდომია ენერგოეფექტური ღუმელები; საქმიანი ეზოების რაოდენობა, სადაც შესაძლებელია მშრალი შეშის შექმნა;

ამოცანა 12.3 - ტყის მოვლა და დეგრადირებული ფართობების აღდგენა შემდეგი ინდიკატორით: ტყის ფართობი, სადაც ჩატარებულია ტყის მოვლა-დაცვისა და აღდგენა-გაშენების სამუშაოები;

ამოცანა 12.4 - მრავალმიზნობრივი ტყითსარგებლობის უზრუნველყოფა შემდეგი 2 ინდიკატორით: არამერქნული რესურსებისთვის, მერქიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალებისთვის გაცემული ნებართვის რაოდენობა; რეკრეაციული ტყითსარგებლობის მიზნით გაცემული ტერიტორიების რაოდენობა (იჯარების რაოდენობა) სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ფართობებზე;

ამოცანა 13.1 - მონაცემების შექმნა და სისტემატიზაცია მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის წარმოებისთვის შემდეგი ინდიკატორით: სექტორების რაოდენობა, რომელთათვისაც ხელმისაწვდომია რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მონაცემები კლიმატის ცვლილების სფეროში;

ამოცანა 14.1 - მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება შემდეგი ინდიკატორით: გაზრდილი ჰიდრომეტეოროლოგიური/გეოლოგიური სადამკვირვებლო პუნქტების რაოდენობა; ამინდის მოკლევადიანი (მიმდინარე და მომდევნო 2 დღე) პროგნოზების გამართლებადობა (%); ქვეყნის ტერიტორიის წილი, რომლისთვისაც მომზადებულია გეოლოგიური/ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები;

ამოცანა 14.2 - პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრა და განხორციელების ხელშეწყობა შემდეგი ინდიკატორით: გეოლოგიური საფრთხეების იდენტიფიკაციის და პრევენციული ღონისძიებების შემუშავების მიზნით შეფასებული დასახლებული პუნქტების/ინფრასტრუქტურული ობიექტების რაოდენობა;

ამოცანა 14.3 - ბუნებრივ კატასტროფებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესება შემდეგი ინდიკატორით: სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის საოპერაციო შესაძლებლობები განვითარებულია;

ამოცანა 15.1 - რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების მარეგულირებელი რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გაუმჯობესება შემდეგი ინდიკატორით: ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს (აესს) ეროვნული მარეგულირებელი სისტემის შემფასებელი ინტეგრირებული მისიის 26 რეკომენდაციის და 16 წინადადების შესრულების პროცენტული რაოდენობა;

ამოცანა 15.3 - გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესება შემდეგი ინდიკატორით: რეგიონების რაოდენობა, რომლებისთვისაც არსებობს დამუშავებული ინფორმაცია ბუნებრივი რადიაციული ფონის შესახებ;

ამოცანა 16.1 - გარემოსდაცვითი ქვეყნის ცვლილებისა და შესაბამისი უნარების განვითარების ხელშეწყობა შემდეგი 2 ინდიკატორით: სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების აღზრდელეების/მეთოდისტების რაოდენობა, რომლებიც ნერგავენ „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების“ განახლებულ პროგრამას და ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო დაწესებულებების წილი, სადაც დანერგილია პროგრამა „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“;

ამოცანა 16.2 - ზრდასრულთა სწავლებისა და საგანმანათლებლო მასალების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა გარემოს დაცვის საკითხებში შემდეგი ინდიკატორით: ხელმისაწვდომი საგანმანათლებლო რესურსებისა და განხორციელებული პროგრამების რაოდენობა ასაკობრივი და დარგობრივი სპეციფიკის გათვალისწინებით ზრდასრულთა განათლებისთვის.

ამოცანის შედეგების ინდიკატორების მაჩვენებლები (10) არ შეცვლილა შემდეგ შემთხვევებში:

ამოცანა 1.2 - საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესება დადაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდა შემდეგი ინდიკატორით: არხების რაოდენობა, რომლის საშუალებითაც ვრცელდება ინფორმაცია “გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით” გათვალისწინებული პროცედურების შესახებ;

ამოცანა 5.1 - წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისთვის თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა შემდეგი ინდიკატორით: მდინარის აუზების რაოდენობა, რომლებშიც გამოყოფილია მიწისქვეშა წყლის ობიექტები მათთვის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი სტატუსის განსაზღვრის მიზნით;

ამოცანა 6.2 - მდგრადი სანაპირო თევზჭერის ხელშეწყობა შემდეგი ინდიკატორით: აღრიცხული სანაპირო თევზჭერების წილი;

ამოცანა 7.2 - ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის განვითარება შემდეგი ინდიკატორით: კლასიფიცირებული ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონების და აგლომერაციის რაოდენობა;

ამოცანა 8.1 - მიწის დეგრადაციის/გაუდაბნოების შემცირება და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენა (სადოვრების გარდა) შემდეგი ინდიკატორით: აღდგენილი ქარსაფარი ზოლების პროცენტული წილი;

ამოცანა 11.2 - ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება შემდეგი ინდიკატორით: ეკოლოგიური დერეფნების რაოდენობა, რომლებიც აკავშირებს დაცულ ტერიტორიებს;

ამოცანა 11.3 - ბიომრავალფეროვნებისათვის ფინანსური რესურსების მობილიზაცია და საკვანძო ეკონომიკურ სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მენისტრიმინგი შემდეგი ინდიკატორით: სექტორების რაოდენობა, რომელთათვისაც განხორციელდა ბიომრავალფეროვნების მენისტრიმინგის აქტივობები;

ამოცანა 11.4 - ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესება შემდეგი ინდიკატორით: ნორმატიული აქტების რაოდენობა, რომლებიც დამტკიცდა ან, რომლებშიც შევიდა ცვლილებები ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციისა და ბიოლოგიური რესურსებით მდგრადი სარგებლობის უზრუნველყოფის მიზნით;

ამოცანა 11.5 - უცხო ინვაზიური სახეობების მართვის გაუმჯობესება შემდეგი ინდიკატორით: ინვაზიური სახეობების მართვის საკითხები სრულად არის ასახული კანონმდებლობაში;

ამოცანა 15.2 - რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების ინფრასტრუქტურის განვითარება შემდეგი ინდიკატორით: რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების რაოდენობა, რომლებისთვისაც გატარებულია ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებისკენ მიმართული ღონისძიებები.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორების (13) გამოთვლა საანგარიშო პერიოდისთვის არ იყო დაგეგმილი შემდეგ შემთხვევებში:

ამოცანა 1.1 - გზმ-ს/სგმ-ს დოკუმენტაციის ხარისხის ამაღლება შემდეგი ინდიკატორით: გზმ-ს და სგმ-ს ანგარიშების წილი, რომელთა ხარისხი პასუხობს გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მოთხოვნებს;

ამოცანა 1.2 - საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესება და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდა შემდეგი ინდიკატორით: პროექტების წილი, რომლებზეც წარმოდგენილია საზოგადოების წერილობითი შენიშვნები/ მოსაზრებები გზმ-ს/სგმ-ს დოკუმენტაციაზე;

ამოცანა 5.2 - წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობა შემდეგი ინდიკატორით: განახლებადი წყლის რესურსების დანაკარგები ტრანსპორტირების დროს;

ამოცანა 6.1 - ბალასტური წყლებიდან ახალი უცხო სახეობების გავრცელების პრევენცია შემდეგი ინდიკატორით: გავრცელებული უცხო სახეობების რიცხვი;

ამოცანა 6.4 - ზღვის აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობა შემდეგი ინდიკატორით: ზღვის აკვაკულტურის წარმოების შედეგად წარმოებული პროდუქციის რაოდენობა;

ამოცანა 7.1 - დაბინძურების სხვადასხვა წყაროდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების შემცირება შემდეგი 3 ინდიკატორით: ტრანსპორტის სექტორიდან აზოტის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობა რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან; ტრანსპორტის სექტორიდან PM2.5-ის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობა რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან; ენერგეტიკის, მრეწველობის და ტრანსპორტის სექტორებიდან გოგირდის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობა;

ამოცანა 9.2 - მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) დანერგვისა და ცირკულარული ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა შემდეგი 2 ინდიკატორით: გადამუშავებული შესაფუთი მასალების ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებლები; ხმარებიდან ამოღებული სატრანსპორტო საშუალებების ნარჩენების აღდგენის პროცენტული მაჩვენებელი;

ამოცანა 10.1 - ქიმიური ნივთიერებების მართვის კანონმდებლობის ჰარმონიზება CLP და REACH რეგულაციებთან შემდეგი ინდიკატორით: ქიმიური ნივთიერებების ეროვნულ რეესტრში აღრიცხული ქიმიური ნივთიერებები;

ამოცანა 10.2 - ეროვნულ დონეზე პკბ-ების მართვის სისტემის გაუმჯობესება შემდეგი ინდიკატორით: სტოკჰოლმის კონვენციით პკბ მართვასთან დაკავშირებული ვალდებულებების პროცენტული შესრულება;

ამოცანა 10.3 - ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესება შემდეგი ინდიკატორით: მინამატას კონვენციით განსაზღვრული შესრულებული ვალდებულებების პროცენტული რაოდენობა.

დეტალური პროგრესი

ამოცანა 1.1. გზმ-ს/სგმ-ს დოკუმენტაციის ხარისხის ამაღლება

ამოცანის მიზანს წარმოადგენს გზმ-ის/სგმ-ის დოკუმენტაციის ხარისხის ამაღლება, რისთვისაც მნიშვნელოვანია, რომ აღნიშნული დოკუმენტაცია პასუხობდეს გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მოთხოვნებს.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
1.1 გზმ-ს/სგმ-ს დოკუმენტაციის ხარისხის ამაღლება	გზმ-ს და სგმ-ს ანგარიშების წილი, რომელთა ხარისხი პასუხობს გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მოთხოვნებს	41%	N/A	N/A	60%	N/A

ამოცანის შესრულების კუთხით მნიშვნელოვანია, რომ გაიზარდოს იმ გზმ-ს/სგმ-ს ანგარიშების წილი, რომელთა ხარისხი პასუხობს გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მოთხოვნებს. აღნიშნულის პროგრესის შეფასება განხორციელდება 2026 წლისთვის. შესაბამისად, 2023 წლისთვის მაჩვენებელი არ იქნა გამოთვლილი. ამასთან, საანგარიშო პერიოდში წარმოდგენილ ამოცანასთან დაკავშირებით განხორციელდა შემდეგი ქმედებები, კერძოდ: განახლდა გზმ-ისა და სგმ-ის შესახებ სახელმძღვანელოები; შემუშავდა ჰიდროენერგეტიკული პროექტების გზმ-ის სახელმძღვანელო და სგმ-ის საქართველოს სივრცის დაგეგმარების სექტორისთვის სახელმძღვანელოს პროექტი; გზმ-ის დოკუმენტაციის ხარისხის გაუმჯობესების ფარგლებში შემუშავდა შესაბამისი რეკომენდაციები, რომელთა განხორციელების მიზნით დაგეგმილია გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსში ცვლილებების პროექტის მომზადება და საქართველოს პარლამენტის 2024 წლის საგაზაფხულო სესიის პერიოდისათვის წარდგენა.

ამოცანა 1.2. საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესება და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდა

ამოცანა გულისხმობს, რომ საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესებისა და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდის მიზნით, არხების რაოდენობა, რომლის საშუალებითაც ვრცელდება ინფორმაცია გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული პროცედურების შესახებ არ შემცირდეს ან/და გარკვეულწილად გაიზარდოს 2026 წლისთვის. ხოლო იმ პროექტების წილი, რომლებზეც წარმოდგენილია საზოგადოების წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები გზმ-ის/სგმ-ის დოკუმენტაციაზე, საბაზისო მაჩვენებელთან შედარებით გაიზარდოს.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
1.2 საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების	არხების რაოდენობა, რომლის საშუალებითაც ვრცელდება	41%	≥6	≥6	≥6	6

გაუმჯობესება და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდა	ინფორმაცია “გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით” გათვალისწინებული პროცედურების შესახებ					
	პროექტების წილი, რომლებზეც წარმოდგენილია საზოგადოების წერილობითი შენიშვნები/ მოსაზრებები გზშ-ს/სგშ-ს დოკუმენტაციაზე	41%	N/A	N/A	>14%	N/A

2023 წელს კვლავ 6 საინფორმაციო არხის საშუალებით ვრცელდებოდა ინფორმაცია გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული პროცედურების შესახებ. რაც შეეხება პროექტების წილს, რომლებზეც წარმოდგენილია საზოგადოების წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები გზშ-ის/სგშ-ის დოკუმენტაციაზე, აღნიშნულის შეფასება მოხდება 2026 წლისთვის. შესაბამისად, 2023 წლის საანგარიშო პერიოდისთვის მაჩვენებელი არ იქნა გამოთვლილი.

გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების ეფექტიანი ინფორმირებისა და მონაწილეობის მიზნით შეიქმნა გარემოსდაცვითი საინფორმაციო პორტალი, რომელსაც დაემატა ახალი მოდული - გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობა. აღნიშნული გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების ეფექტიან ინფორმირებასა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობის ხელშეწყობას უზრუნველყოფს. საზოგადოების ინფორმირების და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობის გაუმჯობესების მიზნით მუნიციპალიტეტების ჩართულობის გაზრდის მექანიზმის შემუშავების მიმართულებით თანამშრომლობის მემორანდუმები გაფორმდა 62 მუნიციპალიტეტთან. 2023 წლის 1 ივლისიდან გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრში შეიქმნა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის სამსახური.

ამოცანა 2.1. ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის შემოღება

ამოცანა გულისხმობს ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის დანერგვას, რისთვისაც დაგეგმილია გარკვეული რაოდენობის საკანონმდებლო აქტების შემუშავება 2026 წლისთვის.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		

2.1 ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის შემოღება	მიღებული საკანონმდებლო აქტების რაოდენობა	41%	1	≥3	≥5	1
---	--	-----	---	----	----	---

ამოცანის განხორციელების ფარგლებში 2023 წლის 29 ივნისს საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებულ იქნა „სამრეწველო ემისიების შესახებ“ საქართველოს კანონი. აღნიშნული კანონიდან გამომდინარე, შემუშავებულია ტექნიკური რეგლამენტების პროექტების პირველადი ვერსიები, რომელთა დასამტკიცებლად განსაზღვრულია 2024 წლის IV კვარტალი.

ამოცანა 3.1. გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერება

ამოცანის ფარგლებში, გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერების მიზნით, დაგეგმილია ინსპექტირების დამატებითი ახალი სტრუქტურული ერთეულ(ებ)ის, ინსპექტორებისა და კანონმდებლობის აღსრულებისათვის აუცილებელი აღჭურვილობისა და თანამედროვე ტექნოლოგიებით ეკიპირებული რეგიონების რაოდენობის ზრდა.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
3.1 გარემოს- დაცვითი კანონმდებ- ლობის აღსრუ- ლების შესაძლებ- ლობების გაძლიერ- ება	კანონმდებ- ლობის აღსრულები- სათვის აუცილებელი ახალი სტრუქტურ- ული ერთეულ- (ებ)ისა და დამატებითი ადამიანური რესურსების რაოდენობა	41%	160 ინსპექტორი	-	შექმნილია ინსპექტირების დამატებით ახალი სტრუქტურულ- ი ერთეული და ინსპექტორე- ბის რაოდენობა გაზრდილია სულ მცირე 18 ინსპექტორით	2023 წელს გარემოსდაცვით ი ინსპექტორების საერთო რაოდენობამ შეადგინა 160 სამტატო ერთეული
	კანონმდებ- ლობის აღსრულები- სათვის აუცილებელი აღჭურვილო- ბისა და თანამედროვე ტექნოლოგი- ებით ეკიპირებული რეგიონების რაოდენობა	41%	პატრულირების ჯგუფები ეკიპირებულია საველე აღჭურვილობით სულ მცირე 3 რეგიონში	ეკიპირება განახლებულია პატრულირები ს ჯგუფებისთვის დამატებით 3 რეგიონში	ეკიპირება განახლებულია პატრულირე- ბისა და სწრაფი რეაგირების ჯგუფების- თვის 8 რეგიონში	პატრულირების ჯგუფები 7 რეგიონული ტერიტორიული ორგანოს მიხედვით აღიჭურვა შესაბამისი ტექნიკითა და მოწყობილობე- ბით

ამოცანის ფარგლებში 2023 წელს მიღწეული შედეგებიდან აღსანიშნავია შემდეგი: აღმოსავლეთის რეგიონული სამმართველოს ბაზაზე შეიქმნა 2 რეგიონული სამსახური; ხილულ გამონაბოლქვზე საავტომობილო ტრანსპორტის კონტროლის მიზნით ინსპექტორების რაოდენობა დამატებით 30 ინსპექტორით გაიზარდა და სულ გარემოსდაცვითი ინსპექტორების საერთო რაოდენობამ შეადგინა 160 საშტატო ერთეული; სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის 7 რეგიონული სამმართველოს პატრულირებისა და სწრაფი რეაგირების ჯგუფების აღჭურვის მიზნით შესყიდულ იქნა სხვადასხვა ტიპის ტექნიკა, მათ შორის: მაღალი გამავლობის მსუბუქი ავტომობილები, სპეციალური გასაბერი ნავი, კატარღა, უპილოტო საფრენი აპარატები, ციმციმები, პორტატული ფოტოხაფანგები, ვიდეორეგისტრატორები, საველე კომპიუტერები, პლანშეტები, ვიდეოკამერები, სამკვრდე კამერები და პატრულირებისა და ინსპექტირების საჭირო სხვა აღჭურვილობა.

ამოცანა 3.2. რეგულირების ობიექტების მიერ კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობის უზრუნველყოფა

ამოცანის მიზანს წარმოადგენს რეგულირების ობიექტების მიერ კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობის უზრუნველყოფა გარემოსდაცვით კანონმდებლობას დაქვემდებარებული იმ მიმართულებების რაოდენობის გაზრდით, სადაც სრულად არის დანერგილი ელექტრონული სისტემები.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2025) წლისთვის
			2023	2025		
3.2 რეგულირების ობიექტების მიერ კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობის უზრუნველყოფა	გარემოსდაცვით კანონმდებლობას დაქვემდებარებული მიმართულებები ს რაოდენობა, სადაც სრულადაა დანერგილი ელექტრონული სისტემა	41%	დანერგილია სულ მცირე 6 (დამატებით 2) სფეროში	დანერგილია სულ მცირე 8 (დამატებით 2) სფეროში	დანერგილია სულ მცირე 10 (დამატებით 2) სფეროში	უკვე დანერგილია 7 სფეროში. დამატებულია: მაცივარაგენტების მართვის ელექტრონული სისტემა; ხილული გამონაბოლქვის მქონე სატრანსპორტო საშუალებების კონტროლისა და საჯარიმო ქვითრების გადახდების კონტროლის ელექტრონული სისტემები; IS.ge მომხმარებელთა გვერზე ხე-ტყის აღრიცხვის ჟურნალი

2023 წელს დაინერგა შემდეგი ელექტრონული სისტემები: მაცივარაგენტების მართვის ელექტრონული სისტემა, მერქნული რესურსების მართვის ელექტრონულ სისტემასა და

შემოსავლების სამსახურის ხე-ტყის ელექტრონულ ზედნადებებს შორის ინფორმაციის გაცვლის ავტომატური სერვისი, ხილული გამონაბოლქვის მქონე სატრანსპორტო საშუალებების კონტროლისა და გამონაბოლქვზე საჯარიმო ქვითრების გადახდების კონტროლის ელექტრონული სისტემები. სულ 2023 წლისთვის ელექტრონული სისტემები უკვე დანერგილია 7 სფეროში.

ამოცანა 4.1. გარემოსთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვების მექანიზმის შექმნა და მასზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა

ამოცანა გულისხმობს, რომ გარემოსთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვების მექანიზმის შექმნისა და მასზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობის მიზნით, 2026 წლისთვის უნდა არსებობდეს სამართლებრივი ბაზა, რის საფუძველზეც სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის მიერ გარემოსდაცვითი ინფორმაციის გაზიარება პროაქტიულად განხორციელდება.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
4.1 გარემოსთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვების მექანიზმის შექმნა და მასზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა	შექმნილია გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრისთვის ინფორმაციის პროაქტიულად მიწოდების სამართლებრივი საფუძველი	არ არის სამართლებრივი ბაზა, რომელიც განსაზღვრავს გარემოსდაცვით ინფორმაციას და მისი ცენტრისათვის მიწოდებაზე პასუხისმგებელ ორგანიზაციებსა და პროცედურას	შექმნილია სამართლებრივი ბაზა	მიმდინარეობს ინფორმაციის გაზიარების და დანერგვის პროცესი სამართლებრივი ბაზის საფუძველზე	გარემოსდაცვითი ინფორმაციის გაზიარება ხდება რეგულარულად სამართლებრივი ბაზის შესაბამისად	30%
	ცენტრის ვებ-გვერდზე ვიზიტორების რაოდენობა	8188	14250	19450	22500	41 000

საანგარიშო პერიოდში დაიწყო შესაბამისი სამართლებრივი აქტის მომზადებისა და, ასევე, გარემოსდაცვითი ინფორმაციის მიწოდების ფორმატის შესახებ გაიდლაინის შემუშავებების პროცესი. გარდა ამისა, გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ვებ-გვერდის ცნობადობის გაზრდის მიზნით მომზადდა ვიდეო რგოლები, საიტზე განთავსდა პოსტები სხვადასხვა გარემოსდაცვით საკითხთან დაკავშირებით, განხორციელდა საინფორმაციო კამპანიები

და სხვა აქტივობები, რის შედეგადაც საგრძნობლად გაიზარდა უნიკალურ ვიზიტორთა რაოდენობა ცენტრის ვებ-გვერდზე. სულ 2022-2023 წლებში მომზადებულია 3 ვიდეორგოლი, 54 საინფორმაციო შეხვედრა და 39 პოსტი.

ზემოაღნიშნული ამოცანის ფარგლებში განხორციელდა მრავალი ქმედება, მათ შორის, საინფორმაციო შეხვედრები სხვადასხვა გარემოსდაცვით მიმართულებებთან დაკავშირებით და სხვადასხვა სამიზნე აუდიტორიასთან, გარემოსდაცვითი კონკურსები, საჯარო კონსულტაციები და ა.შ.

ამოცანა 5.1. წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისთვის თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა

მოცემული ამოცანა გულისხმობს, რომ წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისათვის მოხდეს თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
5.1 წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისთვის თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა	ზედაპირული წყლის ობიექტების რაოდენობა, რომლებიც კლასიფიცირებულია ეკოლოგიური სტატუსის შესაბამისად	0	44 წყლის ობიექტისთვის (ხრამი-დებედას და ალაზანი-იორის აუზი)	118 წყლის ობიექტისთვის (მტკვრის, ხრამი-დებედას, ჭოროხი-აჭარისწყალის, ალაზანი-იორის აუზი)	167 წყლის ობიექტისთვის (მტკვრის, ხრამი-დებედას, ჭოროხი-აჭარისწყალის, რიონი-ენგურის და ალაზანი-იორის აუზი)	44 წყლის ობიექტისთვის (ხრამი-დებედას და ალაზანი-იორის აუზი)
	მდინარის აუზების რაოდენობა, რომლებშიც გამოყოფილია მიწისქვეშა წყლის ობიექტები მათთვის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი სტატუსის განსაზღვრის მიზნით	0	0	1 აუზი (ალაზანი-იორი)	2 აუზი (ალაზანი-იორი, ხრამი-დებედა)	0

2023 წელს მდინარის ორ აუზში 44 ობიექტისთვის განხორციელდა კლასიფიკაცია. ამასთან, ამოცანის ფარგლებში საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა შემდეგი ქმედებები: გაიზარდა ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე და ჰიდროლოგიური მონიტორინგის წერტილების

რაოდენობა, განხორციელდა სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში გამოყენებული ნიტრატებით დაბინძურებული ან დაბინძურების რისკის ქვეშ მყოფი ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლების იდენტიფიცირება და განისაზღვრა ნიტრატებისადმი მოწყვლადი ზონები, ჩატარდა კვლევა ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონების დადგენის მიზნით და განისაზღვრა ნიტრატების რისკის ქვეშ მყოფი ზონები, შემუშავდა 3 სააუზო მართვის გეგმის სამუშაო ვერსიები, მომზადდა „სააუზო მართვის საკონსულტაციო-საკოორდინაციო საბჭოების შექმნისა და საქმიანობის წესის შესახებ“ კანონქვემდებარე აქტის სამუშაო ვერსია.

ამოცანა 5.2. წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობა

ამოცანა გულისხმობს წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობას ტრანსპორტირების დროს განახლებადი წყლის რესურსების დანაკარგების გარკვეულწილად შემცირების გზით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
5.2 წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობა	განახლებადი წყლის რესურსების დანაკარგები ტრანსპორტირების დროს	39%	N/A	N/A	20%	N/A

ამოცანის შესრულების პროგრესის შეფასება განხორციელდება 2026 წლისთვის. შესაბამისად, 2023 წელს არ იქნა გამოთვლილი წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობის მიზნით განახლებადი წყლის რესურსების დანაკარგების მაჩვენებელი ტრანსპორტირების დროს.

საანგარიშო პერიოდში ამოცანის ფარგლებში განხორციელდა მთელი რიგი აქტივობები, მათ შორის, მიღებულ იქნა „წყლის რესურსების მართვის შესახებ“ კანონი, რომელიც ქმნის წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობისთვის სამართლებრივ საფუძველს მდინარეთა სააუზო მართვისა და, ასევე, ეკონომიკური ინსტრუმენტის (ზედაპირულ წყალსარგებლობაზე მოსაკრებელი) დანერგვით. აღნიშნული კანონის საფუძველზე „ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლების შესახებ“ საქართველოს კანონში შევიდა ცვლილება. შემუშავდა საქართველოს მდინარეების გარემოსდაცვითი ხარჯის შეფასების მეთოდოლოგია. გრძელდება მუშაობა „გარემოსდაცვითი ხარჯის მეთოდოლოგიის დამტკიცების შესახებ“ ბრძანების შემუშავებაზე. მომზადებულია ტექნიკური რეგლამენტის პროექტი „მიწისქვეშა მტკნარი სასმელი წყლის მოპოვების მიზნით ჭაბურღილების ბურღვის სახელმწიფო აღრიცხვის წესი“-ს შესახებ. უნდა აღინიშნოს, რომ სათავე ნაგებობებზე არსებული რეზერვუარების 100% უკვე აღჭურვილია წყლის დონის გამზომი მოწყობილობებით.

ამოცანა 6.1. ბალასტური წყლებიდან ახალი უცხო სახეობების გავრცელების პრევენცია

ამოცანა გულისხმობს ბალასტური წყლებიდან ახალი უცხო სახეობების გავრცელების პრევენციას, რისთვისაც მნიშვნელოვანია, რომ მათი რიცხვი არ გაიზარდოს ან/და შემცირდეს.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
6.1 ბალასტური წყლებიდან ახალი უცხო სახეობების გავრცელების პრევენცია	გავრცელებული უცხო სახეობების რიცხვი	43	N/A	N/A	≤43	N/A

ამოცანის შესრულების პროგრესის შეფასება განხორციელდება 2026 წლისთვის. შესაბამისად, 2023 წელს არ იქნა გამოთვლილი ბალასტური წყლებიდან გავრცელებული უცხო სახეობების რიცხვი. ამოცანის ფარგლებში დაგეგმილია ბალასტური წყლების ლაბორატორიის დაარსება, სადაც ბალასტური წყლების კონტროლის მიზნით განხორციელდება წყლის უცხო მავნე ორგანიზმების და პათოგენების რაოდენობის ანალიზი. ამ მიმართულებით მიმდინარეობს ბათუმის ახალი ოფისის სარემონტო სამუშაოები, რომელშიც განთავსდება ზემოაღნიშნული ლაბორატორია, ხოლო ლაბორატორიისთვის უკვე შეძენილია გარკვეული აღჭურვილობა და აპარატურა.

ამოცანა 6.2. მდგრადი სანაპირო თევზჭერის ხელშეწყობა

მდგრადი სანაპირო თევზჭერის ხელშეწყობის მიზნით ამოცანის ფარგლებში დაგეგმილია აღრიცხული სანაპირო თევზჭერების წილის ზრდა და 2026 წლისთვის სრული აღრიცხვიანობის მიღწევა.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
6.2 მდგრადი სანაპირო თევზჭერის ხელშეწყობა	აღრიცხული სანაპირო თევზჭერების წილი	0%	50%	80%	100%	0%

სანაპირო თევზჭერის აღრიცხვიანობის მოწესრიგების მიზნით მომზადდა ცვლილებები “ცხოველთა სამყაროს შესახებ“ საქართველოს კანონსა და „ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში“. ამ ეტაპზე შეჩერებულია აღნიშნულ აქტივობაზე მუშაობა, ვინაიდან საკითხი საჭიროებს დამატებითი კონსულტაციების გამართვას.

ამოცანა 6.3. გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობა

ამოცანა გულისხმობს გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობას, რისთვისაც ძალისხმევა მიმართული იქნება ზუთხისებრთა სახეობების შესახებ მონაცემებისა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობაზე.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
6.3 გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობა	ზუთხისებრთა სახეობების რაოდენობა, რომელთა შესახებ ხელმისაწვდომია მონაცემები და ინფორმაცია	0	სულ მცირე 1 სახეობისთვის	სულ მცირე 2 სახეობისთვის	სულ მცირე 3 სახეობისთვის	სულ მცირე 3 სახეობისთვის

WWF-Caucasus პროგრამის “ზუთხისებრთა კონსერვაციის გაძლიერება საქართველოში” მონიტორინგის ნაწილში შემუშავდა ზუთხისებრთა მონიტორინგის პროგრამა, რომელიც მოიცავს მონიტორინგის მეთოდებს, ზუთხისებრთა განვითარების ფაზების შესაბამისად, როგორც საზღვაო, ისე სამდინარო ნაწილში, ასევე, მონიტორინგის სტანდარტიზებულ მეთოდოლოგიას. გარდა ამისა, არსებობს მონაცემები საქართველოს ტერიტორიულ წყლებში ზუთხისებრთა სულ მცირე სამი სახეობის არსებობის შესახებ.

ამოცანა 6.4. ზღვის აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობა

ამოცანა გულისხმობს, ზღვის აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით, ზღვის აკვაკულტურის წარმოების შედეგად წარმოებული პროდუქციის რაოდენობის გაზრდას.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
6.4 ზღვის აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობა	ზღვის აკვაკულტურის წარმოების შედეგად წარმოებული პროდუქციის რაოდენობა	0	40 ტონა	800 ტონა	1000 ტონა	N/A

ამოცანის შესრულების პროგრესის შეფასება განხორციელდება 2026 წლისთვის. შესაბამისად, 2023 წელს არ იქნა გამოთვლილი ზღვის აკვაკულტურის წარმოების შედეგად წარმოებული პროდუქციის რაოდენობა. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში მიმდინარეობს საზღვაო აკვაკულტურის ნებართვის გაცემის მიზნით განაცხადის განხილვა და მზადება აუქციონის გამოსაცხადებლად. ვინაიდან 2023 წლის მდგომარეობით საზღვაო სივრცეზე არ არის გაცემული ნებართვები, შესაბამისი სუბიექტების მიერ წარმოებაზე ანგარიშგება არ ხორციელდება.

ამოცანა 6.5. საზღვაო ნარჩენების მართვის გაუმჯობესება

ამოცანა გულისხმობს საზღვაო ნარჩენების მართვის გაუმჯობესების მიზნით, მუნიციპალური ნარჩენების მართვის ისეთი გეგმების შემუშავებას, სადაც გათვალისწინებული იქნება სანაპირო ზოლის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის საკითხები.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
6.5 საზღვაო ნარჩენების მართვის გაუმჯობესება	მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმების რაოდენობა, სადაც გათვალისწინებულია სანაპირო ზოლის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის საკითხები	0	8	8	8	80%

სანაპირო ნარჩენების მართვის შესახებ ღონისძიებები ასახულია მუნიციპალიტეტების (ზუგდიდის, ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ფოთის) ნარჩენების მართვის გეგმებში, ხოლო ბათუმის, ქობულეთისა და ხობის მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის გეგმებში ამ ეტაპზე განსაზღვრული არ არის სანაპირო ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებული საკითხები.

ამოცანა 6.6. შავი ზღვის ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის დანერგვა

შავი ზღვის ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის დანერგვის მიზნით, ამოცანის ფარგლებში დაგეგმილია შავი ზღვის გარემოს ხარისხობრივი მდგომარეობის შესახებ ზემოაღნიშნული პროგრამის 2 ანგარიშის შემუშავება 2026 წლისთვის.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
6.6 შავი ზღვის ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის დანერგვა	ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის ანგარიშების რაოდენობა შავი ზღვის გარემოს ხარისხობრივი მდგომარეობის შესახებ	0	1	2	2	1

საანგარიშო პერიოდში, 2022 წელს განხორციელებული ინტეგრირებული მონიტორინგის საფუძველზე მომზადდა ანგარიში „შავი ზღვის საქართველოს სანაპიროს ბიომრავალფეროვნება“.

ამოცანის განხორციელების ფარგლებში მნიშვნელოვან აქტივობებად განიხილება სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს შესაძლებლობების გაძლიერება როგორც ტექნიკური (საანგარიშო პერიოდში შეძენილ იქნა მონიტორინგის განსახორციელებლად საჭირო გარკვეული ტექნიკური აღჭურვილობა), ასევე ადამიანური რესურსის კუთხით (დაემატა 2 სპეციალისტი). ამასთან,

დაგეგმილია წყლის საინფორმაციო სისტემის ფარგლებში შავი ზღვის კომპონენტის დამატება და მეცნიერული პლატფორმის შექმნა ამ მიმართულებით.

ამოცანა 7.1. დაბინძურების სხვადასხვა წყაროდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების შემცირება

დაბინძურების სხვადასხვა წყაროდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების შემცირების მიზნით, ამოცანის ფარგლებში მოიაზრება ტრანსპორტის სექტორიდან აზოტის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობის რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან ფარდობის, ტრანსპორტის სექტორიდან PM2.5-ის გაფრქვევების რაოდენობის რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან ფარდობისა და ენერგეტიკის, მრეწველობის და ტრანსპორტის სექტორებიდან გოგირდის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობის შემცირება.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
7.1 დაბინძურების სხვადასხვა წყაროდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების შემცირება	ტრანსპორტის სექტორიდან აზოტის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობა რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან	14.2 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	-	12.6 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	12.3 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	N/A
	ტრანსპორტის სექტორიდან PM2.5-ის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობა რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან	0.55 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	-	0.49 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	0.47 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	N/A
	ენერგეტიკის, მრეწველობის და ტრანსპორტის სექტორებიდან გოგირდის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობა	4.5 კტ	-	4.1 კტ	4.1 კტ	N/A

აღნიშნული ამოცანის შედეგის ინდიკატორების 2023 წლის მაჩვენებლები გამოითვლება 2025 წლისთვის. თუმცა აღსანიშნავია, რომ 2022 წლის მონაცემები გამოთვლილია და ტრანსპორტის სექტორიდან აზოტის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობა რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან შეადგენს 13.5 ტ/ 1000 ერთეულ ასს-ზე, ტრანსპორტის სექტორიდან PM2.5-ის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობა რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან შეადგენს 0.51 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე, ხოლო ენერგეტიკის, მრეწველობის და ტრანსპორტის სექტორებიდან გოგირდის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობა შეადგენს 5.5 კტ-ს.

ამოცანის ფარგლებში საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა შემდეგი ქმედებები: ცენტრალური ზონისთვის (მოიცავს ქ. რუსთავს) შემუშავდა და დამტკიცდა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის 2023-2025 წლების გეგმა; მომზადდა საბაზისო კვლევა თბილისის აგლომერაციისთვის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის გეგმის შესამუშავებლად; დაიწყო შავი ზღვის ზონის ჰაერის ხარისხის მართვის გეგმის შემუშავება; მომზადდა კანონქვემდებარე აქტების პროექტები, რომლებიც ითვალისწინებენ ნავთობის ბაზების, ავტოგასამართი სადგურებისა და

ავტოცისტერნებისთვის ტექნიკური მოთხოვნების დაწესებას აქროლადი ორგანული ნაერთების (აონ) გაფრქვევების შესამცირებლად.

ამოცანა 7.2. ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის განვითარება
 ამოცანის ფარგლებშიც, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის განვითარება, დაგეგმილია კლასიფიცირებული ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონების და აგლომერაციის რაოდენობის ზრდა.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
7.2 ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის განვითარება	კლასიფიცირებული ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონების და აგლომერაციის რაოდენობა	0	0	6	6	0

კანონმდებლობის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონების და აგლომერაციების კლასიფიცირება უნდა მოხდეს 2025 წლის 1 იანვრამდე. უნდა აღინიშნოს, რომ საანგარიშო პერიოდში ამოცანის ფარგლებში განხორციელდა ქმედებები ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის სტაციონარული მონიტორინგის სისტემის გაფართოებისა და მოდელირებისა და პროგნოზირების სისტემის დანერგვის, ატმოსფერული ჰაერის ხარისხობრივ მონაცემთა ხარისხის მართვისა და კონტროლის მექანიზმების გაუმჯობესებისა და დაზინპურების ძირითადი სექტორებიდან გაფრქვევების ინვენტარიზაციისა და პროგნოზირების შემდგომი განვითარების კუთხით.

ამოცანა 8.1 მიწის დეგრადაციის/გაუდაბნობის შემცირება და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენა (სამოვრების გარდა)

ამოცანა გულისხმობს მიწის დეგრადაციის/გაუდაბნობის შემცირებისა და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენის მიზნით აღდგენილი ქარსაფარი ზოლების პროცენტული წილის, ნიადაგის ეროზიის შემცირების პროცენტული მაჩვენებლისა და დანერგილი საუკეთესო სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკების ზრდას.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
8.1 მიწის დეგრადაციის/გაუდაბნობის	აღდგენილი ქარსაფარი ზოლების პროცენტული წილი	0.5%	0.6%	2%	4%	0.5%

შემცირება და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენა (სამოვრების გარდა)	ნიადაგის ეროზიის შემცირების პროცენტული მაჩვენებელი	20%	30%	40%	50%	25%
	დანერგული საუკეთესო სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკები	10000 ჰა	12000 ჰა	15000 ჰა	20000 ჰა	11600 ჰა

საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა შემდეგი ქმედებები: საერთაშორისო პროექტის ფარგლებში 650 ჰა სასოფლო სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე დაითესა ხორბალი ნიადაგის დამუშავების გარეშე 3 მუნიციპალიტეტში; გრძელდებოდა 2019 წელს დაწყებული 5 წლიანი პროექტის „სასოფლო ტერიტორიებზე ლანდშაფტისა და მიწის რესურსების მდგრადი მართვის დანერგვა მიწის დეგრადაციისა და სიღარიბის შემცირების მიზნით“ განხორციელება, რომლის ფარგლებშიც დაინერგა თესლბრუნვის პრაქტიკა.

2023 წლის მონაცემების თანახმად, დანერგული საუკეთესო სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკის (თესლბრუნვა, ნიადაგის დამუშავების გარეშე თესვა და როტაციული ძოვების პრაქტიკები) შედეგად აღდგენილი დეგრადირებული ფართობები გაზრდილია.

ამოცანა 8.2 სამოვრების მდგრადი მართვა

ამოცანა გულისხმობს 2026 წლისთვის სამოვრების მდგრადი მართვის უზრუნველსაყოფად მდგრადად მართული სამოვრების პროცენტული წილის ზრდას.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო წლისთვის (2023)
			2023	2025		
8.2 სამოვრების მდგრადი მართვა	სამოვრების პროცენტული წილი რომლის მდგრადი მართვა უზრუნველყოფილია	0	5%	10%	20%	2%

საანგარიშო პერიოდში პროექტის „მიწის დეგრადაციის ნეიტრალური ბალანსის მიღწევა საქართველოში დეგრადირებული სამოვრების აღდგენისა და მდგრადი მართვის გზით“ ფარგლებში 3 საპილოტე მუნიციპალიტეტში განხორციელდა ღონისძიებები როტაციული ძოვების დანერგვის ხელშეწყობის მიზნით; შემუშავებული „სამოვრების მართვის ეროვნული პოლიტიკის კონცეფცია“ განსახილველად წარედგინა უწყებათაშორის საკოორდინაციო საბჭოს; დაიწყო „სამოვრების მართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტის სამინისტროს შიდა უწყებებთან განხილვა; მომზადდა სამოვრების ინვენტარიზაციის მეთოდოლოგია, რომელიც მოიცავს სამოვრების იდენტიფიცირებას და აღწერას/შეფასებას.

ამოცანა 9.1 მუნიციპალური ნარჩენებით გამოწვეული დაბინძურების შემცირება

ამოცანა გულისხმობს მუნიციპალური ნარჩენებით გამოწვეული გარემოს დაბინძურების შემცირებას, რისთვისაც უნდა განხორციელდეს უნებართვო ოფიციალური ნაგავსაყრელების

ეტაპობრივი დახურვა და, აგრეთვე, იმ მუნიციპალიტეტების რაოდენობის ზრდა, სადაც დანერგილი იქნება ნარჩენების წყაროსთან სეპარირებულად შეგროვების პრაქტიკა.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
9.1 მუნიციპალური ნარჩენებით გამოწვეული დაბინძურების შემცირება	დახურული უნებართვო ოფიციალური ნაგავსაყრელების პროცენტული წილი უნებართვო ნაგავსაყრელების საერთო რაოდენობასთან შედარებით	44%	46%	72%	80%	47%
	მუნიციპალიტეტების რაოდენობა სადაც დანერგილია ნარჩენების წყაროსთან სეპარირებულად შეგროვება	0	5	30	64	5

2023 წლის მდგომარეობით აღსანიშნავია შემდეგი: შპს “საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის” მართვაში არსებული 53 უნებართვო არსებული ნაგავსაყრელიდან უკვე დახურულია 25; მუნიციპალური ნარჩენების სეპარირებული შეგროვება ნაწილობრივ დაწყებულია ქუთაისში, თბილისში, ზუგდიდში, სენაკსა და ბათუმში. ასევე, 3 რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის მოწყობის მიზნით დაიწყო მოსამზადებელი სამუშაოები (ხელშეკრულების გაფორმება, სატენდერო პროცედურები, სამშენებლო ტერიტორიის შერჩევა); ნარჩენების მართვის კოდექსის შესაბამისად მიმდინარეობდა მუნიციპალიტეტების მიერ მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმების განახლების პროცესი.

ამოცანა 9.2 მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) დანერგვისა და ცირკულარული ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა

ამოცანა გულისხმობს მგვ-ს დანერგვისა და ცირკულარული ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობას ბატარეებისა და აკუმულატორების რეციკლირების, ასევე, ნარჩენების (ნარჩენი ზეთები, შესაფუთი მასალები, ელექტრო და ელექტრონული მოწყობილობები, საბურავები) გადამუშავებისა და ხმარებიდან ამოღებული სატრანსპორტო საშუალებების ნარჩენების აღდგენის გზით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
9.2 მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) დანერგვისა და ცირკულარული	რეციკლირებული ბატარეებისა და აკუმულატორების პროცენტული მაჩვენებელი	0%	54%	66%	67%	53%
	გადამუშავებული ნარჩენი ზეთების პროცენტული მაჩვენებლები	0%	15%	20%	25%	11%

ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა	გადამუშავებული შესაფუთი მასალების ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებლები	0%	0%	39%	45%	N/A
	გადამუშავებული ელექტრო და ელექტრონული მოწყობილობების ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებელი	0%	37%	46%	50%	29%
	გადამუშავებული საბურავების ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებელი	0%	20%	30%	35%	17%
	ხმარებიდან ამოღებული სატრანსპორტო საშუალებების ნარჩენების აღდგენის პროცენტული მაჩვენებელი	0%	0%	74%	76%	N/A

მოცემული ამოცანის 2023 წლის ზოგიერთ შუალედურ მონაცემთან (ამოცანის შედეგის 1-ლი, მე-2, მე-4 და მე-5 ინდიკატორები) დაკავშირებით უნდა აღინიშნოს, რომ წარმოდგენილი მაჩვენებლები არის წინასწარი მონაცემები, ხოლო, შესაბამისი ტექნიკური რეგლამენტის თანახმად, საბოლოო შედეგები ასახული იქნება მგვ ორგანიზაციების წლიურ ანგარიშში 2024 წლის 1 აპრილამდე.

ამოცანის ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი: შემუშავდა 2 ტექნიკური რეგლამენტის პროექტი, ხოლო ნარჩენების მართვის კოდექსში ცვლილების შეტანის შესახებ საქართველოს კანონის პროექტი წარედგენა საქართველოს პარლამენტს დასამტკიცებლად; ავტორიზებულ იქნა მგვ-ს 4 ორგანიზაცია, რომლებიც საქმიანობენ ოთხი სპეციფიკური ნარჩენის ნაკადების მიმართულებით. 2023 წლის მონაცემით, მგვ ელექტრონულ რეესტრში დარეგისტრირებულია 11500-ზე მეტი მწარმოებელი ორგანიზაცია.

ამოცანა 10.1 ქიმიური ნივთიერებების მართვის კანონმდებლობის ჰარმონიზება CLP და REACH რეგულაციებთან

ამოცანის ფარგლებში, რომელიც გულისხმობს ქიმიური ნივთიერებების მართვის კანონმდებლობის ჰარმონიზებას ევროკავშირის CLP (ქიმიური ნივთიერებების და ნარევეების კლასიფიკაციის, ეტიკეტირებისა და შეფუთვის შესახებ) და REACH (ქიმიური ნივთიერებების რეგისტრაციის, შეფასების, ავტორიზაციისა და შეზღუდვების შესახებ) რეგულაციებთან, დაგეგმილია ქიმიური ნივთიერებების ეროვნულ რეესტრში ნივთიერებების შესახებ ინფორმაციის სრულად აღრიცხვა 2026 წლისთვის.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
10.1 ქიმიური ნივთიერებების მართვის კანონმდებლობის ჰარმონიზება CLP და REACH რეგულაციებთან	ქიმიური ნივთიერებების ეროვნულ რეესტრში აღრიცხული ქიმიური ნივთიერებები	N/A	N/A	N/A	100%	N/A

CPL და REACH სისტემების იმპლემენტაციის მიზნით, საერთაშორისო პროექტის ფარგლებში შემუშავდა „ქიმიური ნივთიერებებისა და ნარევების შესახებ“ კანონპროექტის სამუშაო ვერსია. კანონპროექტის საჯარო განხილვა გაიმართა 2023 წლის დეკემბერში დაინტერესებული მხარეების მონაწილეობით. ამასთან, ზემოაღნიშნული სისტემების შესაბამისად მომზადდა 3 კანონქვემდებარე აქტის პირველადი სამუშაო ვერსიები. აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტთან თანამშრომლობით მიმდინარე პროექტის ფარგლებში (2022-2025წწ), რომლის მიზანია საქართველოში ქიმიური უსაფრთხოების ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაძლიერება, გათვალისწინებულია ქიმიური ნივთიერებების რეესტრის შექმნა.

ამოცანა 10.2 ეროვნულ დონეზე პეპ-ების მართვის სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანა გულისხმობს ეროვნულ დონეზე პოლიქლორირებული ბიფენილების (პეპ) მართვის სისტემის გაუმჯობესებას მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების შესახებ სტოკჰოლმის კონვენციით განსაზღვრული პეპ-ის მართვასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულების გზით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
10.2 ეროვნულ დონეზე პეპ-ების მართვის სისტემის გაუმჯობესება	სტოკჰოლმის კონვენციით პეპ მართვასთან დაკავშირებული ვალდებულებების პროცენტული შესრულება	N/A	N/A	N/A	95%	N/A

მოცემული ამოცანის 2023 წლის შუალედური მაჩვენებლის გამოთვლა არ განხორციელებულა, ვინაიდან საბოლოო შეფასება დაგეგმილია 2026 წლისთვის. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ამოცანის ფარგლებში მიმდინარებოდა ტექნოლოგიის შერჩევა პეპ-ით დაბინძურებული ზეთების დამუშავების მიზნით; მოხდა „ვერცხლისწყლის შესახებ“ მინამატას კონვენციის რატიფიცირება; დაიწყო ვერცხლისწყლის მარეგულირებელი კანონმდებლობის შემუშავება, რის ფარგლებშიც, შემუშავდა და საქართველოს პარლამენტის მიერ დამტკიცდა ვერცხლისწყლისა და მისი ნაერთების ანთროპოგენური გაფრქვევებისგან გარემოს დაცვის მარეგულირებელი შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები „გარემოს დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონში და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში.

ამოცანა 10.3 ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანა გულისხმობს ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესებას მინამატას კონვენციით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულების გზით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
10.3 ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესება	მინამატას კონვენციით განსაზღვრული შესრულებული ვალდებულებების პროცენტული რაოდენობა	N/A	N/A	N/A	80%	N/A

2023 წელს რატიფიცირებულ იქნა ვერცხლისწყლის შესახებ მინამატას კონვენცია. კონვენციიდან გამომდინარე შემუშავდა და საქართველოს პარლამენტის მიერ დამტკიცდა ვერცხლისწყლის და მისი ნაერთების ანთროპოგენური გაფრქვევებისგან გარემოს დაცვის მარეგულირებელი შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები „გარემოს დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონსა და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში.

„გარემოს დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონიდან გამომდინარე დაიწყო მუშაობა კანონქვემდებარე აქტზე „წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის გაცემის საფუძველზე ვერცხლისწყლისა და ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტების იმპორტის, ექსპორტისა და ტრანზიტის განხორციელებისა და რეგულირების წესის დამტკიცების შესახებ“. მოცემული კანონქვემდებარე აქტით განისაზღვრება ვერცხლისწყლის ექსპორტის, იმპორტისა და ტრანზიტის მოთხოვნები წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის გაცემის საფუძველზე, ასევე, ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქციის ჩამონათვალი, რომელთა წარმოება, ექსპორტი, იმპორტი ან ტრანზიტი დაექვემდებარება შეზღუდვას.

ამოცანა 10.4 ეროვნულ დონეზე ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანის მიზანს წარმოადგენს ეროვნულ დონეზე ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის გაუმჯობესება საქართველოში წყალბადფტორნახშირბადების მოხმარების დარეგულირებით, რაც გულისხმობს იმპორტ-ექსპორტის ნებართვებისა და იმპორტის კვოტირების სისტემის შექმნას.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
10.4 ეროვნულ დონეზე ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის გაუმჯობესება	საქართველოში წყალბად-ფტორნახშირბადების მოხმარების რეგულირების სტატუსი	არ არის რეგულირებას დაქვემდებარებული	იმპორტ-ექსპორტის ნებართვის სისტემა შექმნილია	იმპორტის კვოტირების სისტემა შექმნილია	იმპორტის კვოტირების სისტემა შექმნილია	იმპორტ-ექსპორტის ნებართვის სისტემა და იმპორტის კვოტირების სისტემა შექმნილია

2023 წელს საქართველო შეუერთდა „ოზონის შრის დამშლელ ნივთიერებათა შესახებ“ მონრეალის ოქმის კიგალის ცვლილებას, რომელიც წარმოადგენს საერთაშორისო ძალისხმევას გლობალური დათბობის მაღალი პოტენციალის მქონე ნივთიერებების - წყალბადფტორნახშირბადების (წფნ-ები) მოხმარების შესამცირებლად. მიღებულ იქნა საკანონმდებლო ცვლილებათა პაკეტი, რომელიც ითვალისწინებს სანებართვო და კვოტირების სისტემის გაფართოებას მონრეალის ოქმით მოცული ყველა ნივთიერებისთვის, მაცივარაგენტების მართვაში ჩართული ფიზიკური და იურიდიული პირების სერტიფიცირებას და გარემოსდაცვითი მოთხოვნების დაწესებას მაცივარაგენტებზე მომუშავე მოწყობილობების მომსახურებისთვის. პროექტის „წყალბადქლოროფტორნახშირბადების მოხმარებიდან ამოღების მართვის გეგმა“ ფარგლებში შემუშავდა შესაბამისი პროფესიული სტანდარტის საბოლოო ვერსია.

ამოცანა 11.1 ჰაბიტატების დეგრადაციის პრევენცია

ამოცანა გულისხმობს ჰაბიტატების დეგრადაციის პრევენციას დაცული ტერიტორიების ფართობის წილის ზრდით საქართველოს ტერიტორიასთან მიმართებით და ასევე, სახეობათა გრძელვადიანი გადარჩენისთვის საჭირო მართვის ქვეშ მყოფი ჰაბიტატების ფართობის გაზრდას დაცული ტერიტორიების გარეთ.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
11.1 ჰაბიტატების დეგრადაციის პრევენცია	დაცული ტერიტორიების ფართობის წილი საქართველოს ტერიტორიასთან მიმართებით	11.4%	12.5%	13.0%	15.0%	13,1 %
	სახეობათა გრძელვადიანი გადარჩენისთვის საჭირო მართვის ქვეშ მყოფი ჰაბიტატების ფართობი დაცული ტერიტორიების გარეთ (დამტკიცებული მართვის გეგმები ზურმუხტის ქსელისა და რამსარის ტერიტორიებისათვის)	337730 ჰა	448579 ჰა	478359 ჰა	50697 ჰა	414641 ჰა

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაცული ტერიტორიების ფართობი გაიზარდა 116049.43 ჰა-ით და შეადგინა 912 968 ჰა, რაც დაახლოებით საქართველოს ტერიტორიის 13.1 %-ია. ამ ეტაპისთვის მომზადებულია 18 მართვის გეგმა, როგორც დაცული ტერიტორიების ჩათვლით, ასევე დაცული ტერიტორიების მიღმა არსებული ზურმუხტის საიტებისთვის. ზურმუხტის საიტების მართვის გეგმების დამტკიცება მოხდება ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ კანონის მიღების შემდეგ. გარდა ამისა, მომზადდა და დამტკიცების მიზნით საქართველოს მთავრობას წარედგინა დაცული ტერიტორიების კონცეფცია.

ამოცანა 11.2 ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება

ამოცანის მიზანს წარმოადგენს ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება ეკოლოგიური დერეფნების შექმნით და, ასევე, დამტკიცებული მენეჯმენტის გეგმით მართული და დანერგილი თანამედროვე ტექნოლოგიების მქონე დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციების რაოდენობის გაზრდით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
11.2 ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება	ეკოლოგიური დერეფნების რაოდენობა, რომლებიც აკავშირებს დაცულ ტერიტორიებს	0	1	3	5	0
	დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციების რაოდენობა, რომლებიც დაცულ ტერიტორიებს მართავენ დამტკიცებული მენეჯმენტის გეგმის შესაბამისად	14	17	20	22	10
	დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციების რაოდენობა, რომლებსაც დანერგილი აქვთ თანამდროვე ტექნოლოგიები	2	4	6	8	12

2023 წელს სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებული 24 ტერიტორიული ადმინისტრაციიდან დაცული ტერიტორიების მართვას მენეჯმენტის გეგმით ახორციელებს 10 ადმინისტრაცია. საანგარიშო პერიოდში მიმდინარეობდა მუშაობა 8 დაცული ტერიტორიის ადმინისტრაციის მენეჯმენტის გეგმის შემუშავება/განახლებაზე, რომელთაგანაც განახლდა 6, შემუშავდა 1 და დამტკიცდა 1 გეგმა. 12 ადმინისტრაციაში გადამზადდნენ SMART ოფიცრები და რეინჯერები. შეიმნა დაცული ტერიტორიების მახასიათებლებიდან გამომდინარე კონსერვაციის არეალები და შემუშავდა ანგარიშგების ფორმატი. რაც შეეხება დაცული ტერიტორიების დამაკავშირებელ ეკოლოგიურ დერეფნებს, ჯერ არ არის შექმნილი. გარდა ამისა, შემუშავდა დაცული ტერიტორიების კონცეფცია; 2 დაცული ლანდშაფტისთვის - მენეჯმენტის გეგმები; 12 დაცულ ტერიტორიაზე მოეწყო/განახლდა ეკოტურისტული და ეკოსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურა და სხვ.

რაც შეეხება ამოცანის საბაზისო ინდიკატორის მონაცემთან (14) შედარებით 2023 წლის დაბალ მაჩვენებელს (10) უნდა აღინიშნოს, რომ საანგარიშო პერიოდში 4 დაცული ტერიტორიის მენეჯმენტის გეგმას გაუვიდა მოქმედების ვადა, ხოლო 7 გეგმის შემუშავება/განახლებაზე კი მიმდინარეობდა მუშაობა. იმის გათვალისწინებით, რომ საანგარიშო პერიოდში ვერ მოესწრო აღნიშნული გეგმების დამტკიცება, შუალედური მაჩვენებელი განისაზღვრა მხოლოდ 10 ერთეული ადმინისტრაციით.

ამოცანა 11.3 ბიომრავალფეროვნებისათვის ფინანსური რესურსების მობილიზაცია და საკვანძო ეკონომიკურ სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მეინსტრიმინგი

ამოცანა გულისხმობს ბიომრავალფეროვნებისათვის ფინანსური რესურსების მობილიზაციასა და ბიომრავალფეროვნების საკითხების ინტეგრაციას ისეთ საკვანძო სექტორებში, როგორც არის სოფლის მეურნეობა, ტურიზმი, ეკონომიკა და საფინანსო სექტორი.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
11.3 ბიომრავალფეროვნებისათვის ფინანსური რესურსების მობილიზაცია და საკვანძო ეკონომიკურ სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მეინსტრიმინგი	სექტორების რაოდენობა, რომელთათვისაც განხორციელდა ბიომრავალფეროვნების მეინსტრიმინგის აქტივობები	0	1	3	4	0

2023 წლისთვის დონორი ორგანიზაციის მხარდაჭერით განხორციელებულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სოფლის განვითარების სააგენტოს პროგრამების კვლევა და ბიომრავალფეროვნებისთვის საზიანო პროგრამების იდენტიფიცირება. კვლევის საფუძველზე მომზადდა რეკომენდაციები სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების სტრატეგიულ დოკუმენტებში ბიომრავალფეროვნების ინდიკატორების ინტეგრირების, სააგენტოს პროგრამების მოდიფიცირების და ბიომრავალფეროვნებისთვის დადებითი პროგრამების შემუშავების კუთხით.

ტურიზმის, ენერჯეტიკის და საფინანსო სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მენისტრიმინგის ქმედებების განხორციელებისთვის მომზადებულია სატენდერო დოკუმენტაცია განმახორციელებელი ორგანიზაციების შერჩევის მიზნით, კერძოდ: ბიომრავალფეროვნებაზე ტურიზმისა და ენერჯეტიკული სექტორების უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების სახელმძღვანელოებისა და საფინანსო სექტორში ბიომრავალფეროვნების საკითხების ინტეგრაციისთვის სახელმძღვანელოს მოსამზადებლად.

ამოცანა 11.4 ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანა მიზნად ისახავს ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესებას, რისთვისაც, პირველ რიგში, მნიშვნელოვანია ეროვნული საკანონმდებლო ბაზის დახვეწა. მოცემული ამოცანის ეფექტიანად განხორციელებისათვის დაგეგმილია იმ ნორმატიული აქტების რაოდენობის ზრდა, რომლებიც დამტკიცდა ან რომლებშიც შევიდა ცვლილებები ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციისა და ბიოლოგიური რესურსებით მდგრადი სარგებლობის უზრუნველყოფის მიზნით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
11.4 ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესება	ნორმატიული აქტების რაოდენობა, რომლებიც დამტკიცდა ან, რომლებშიც შევიდა ცვლილებები ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციისა და ბიოლოგიური რესურსებით მდგრადი სარგებლობის უზრუნველყოფის მიზნით	1	4	5	5	1

2023 წლის მდგომარეობით აღსანიშნავია შემდეგი: ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ კანონპროექტი წარედგინა საქართველოს პარლამენტს საგაზაფხულო სესიაზე განსახილველად; ნადირობის შესახებ კანონპროექტი გავლილ იქნა მთავრობის ეკონომიკურ გუნდთან, სამონადირეო მეურნეობების ლიცენზიების მფლობელებთან, სამონადირეო მეურნეობათა გაერთიანებებთან და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან. გარდა ამისა, მომზადდა ფრინველთა სახეობების მონიტორინგის/რესურსის კვლევის მეთოდოლოგიები; თეთრყვავილას ეკონომიკური ღირებულების რესურსის შესაფასებლად ჩატარდა კვლევა, მომზადდა ანგარიში და გაიცა

რეკომენდაციები; გარკვეული ნაბიჯები გადაიდგა თევზჭერის კონცეფციის შესამუშავებლად; განხორციელდა ქმედებები სახეობათა აღდგენის ეროვნული გეგმის მომზადების კუთხით. დაგეგმილია ალგეთის ეროვნულ პარკში კეთილშობილი ირმის გამრავლების მიზნით შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობა.

ამოცანა 11.5 უცხო ინვაზიური სახეობების მართვის გაუმჯობესება

ამოცანა გულისხმობს უცხო ინვაზიური სახეობების მართვის გაუმჯობესებას, რაც უნდა განხორციელდეს მათთან დაკავშირებული საკითხების ეროვნულ კანონმდებლობაში სრულად ასახვის გზით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
11.5 უცხო ინვაზიური სახეობების მართვის გაუმჯობესება	ინვაზიური სახეობების მართვის საკითხები სრულად არის ასახული კანონმდებლობაში	0	0	50%	100%	0

ამოცანის შესრულების მიზნით საანგარიშო პერიოდში დაიწყო გარკვეული ქმედებები ინვაზიური სახეობების მართვის კონცეფციის შემუშავების კუთხით, რომლის დამტკიცების შემდეგაც დაგეგმილია სამართლებრივი აქტების შემუშავება, სადაც ასახული იქნება ინვაზიური სახეობების მარეგულირებელი ნორმები.

ამოცანა 12.1 ტყის მართვის სისტემის გაუმჯობესება დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების გაძლიერებით

ამოცანის მიზანია ტყის მართვის სისტემის გაუმჯობესება დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების გაძლიერების გზით. ამ მიმართულებით მნიშვნელოვანია, რომ გაიზარდოს ინვენტარიზაციაზე დაფუძნებული მართვის გეგმების წილი, აგრეთვე, იმ ტყის ფართობი, რომლის მართვაც ტყის კოდექსით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად და თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით ხორციელდება და, ასევე, ტყის საინფორმაციო და მონიტორინგის სისტემაში ინტეგრირებული მოდულების რაოდენობა.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
12.1 ტყის მართვის სისტემის	ინვენტარიზაციაზე დაფუძნებული მართვის გეგმების წილი	21%	30%	40%	50%	22%

გაუმჯობესება დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების გამოიერებით	ტყის ფართობი, რომლის მართვაც ხორციელდება ტყის კოდექსით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად და თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით	0	0	100000 ჰა	270807 ჰა	356,840ჰა
	ტყის საინფორმაციო და მონიტორინგის სისტემაში ინტეგრირებული მოდულების რაოდენობა (მათ შორის ბიომრავალფეროვნების სხვა კომპონენტების მოდულები)	2	5	6	8	4

2023 წლის მონაცემების თანახმად, ეროვნული სატყეო სააგენტოს მიერ დამტკიცებული 9 მართვის გეგმის (356,840ჰა) და დაცული ტერიტორიების სააგენტოს მიერ დამტკიცებული 13 მართვის გეგმის (202,380ჰა) საფუძველზე დაჯამებული მონაცემებით ინვენტარიზაციაზე დაფუძნებული მართვის გეგმების წილმა შეადგინა 559,220 ჰა. ზემოაღნიშნული 9 მართვის გეგმის საფუძველზე 356,840ჰა ტყის ფართობი იმართება კოდექსით გათვალისწინებული მოთხოვნებისა და თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით.

საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა შემდეგი ქმედებები: 2 დაცულ ტერიტორიაზე ჩატარდა ტყის ინვენტარიზაცია; 2 დაცული ტერიტორიისთვის მომზადდა ტყის მართვის გეგმები; 1 დაცული ტერიტორიის ტყის მართვის გეგმის მომზადების მიზნით განხორციელდა ტყეების ინვენტარიზაციის სავლე სამუშაოები; ტყის ინვენტარიზაციისა და ტყის მართვის გეგმის შემუშავების მიზნით 3 სატყეო უბნისთვის განხორციელდა გარკვეული სამუშაოები; სატყეო ღონისძიებებისათვის გამოსაყენებელი თანამედროვე ტექნოლოგიების იდენტიფიცირების და საჭიროებების შეფასების ანგარიში მომზადებულია 8 სატყეო უბნისთვის. ამასთან, უნდა აღინიშნოს, რომ ფუნქციონირებს საქმიანი ეზოების, სავლე ინსპექტირების, მერქნული რესურსის მოძრაობისა და ტყის აღრიცხვის მოდულები.

ამოცანა 12.2 ტყეზე ზეწოლის შემცირება ალტერნატიული წყაროებისა და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების წახალისებით

ამოცანა გულისხმობს ტყეზე ზეწოლის შემცირებას ალტერნატიული წყაროებისა და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების წახალისებით, რის ხელშესაწყობადაც მნიშვნელოვანია, რომ სოფლად მცხოვრები ოჯახებისთვის ენერგოეფექტურ ღუმელებზე ხელმისაწვდომობა და ისეთი საქმიანი ეზოების რაოდენობა, სადაც შესაძლებელია მშრალი შეშის შემენა, ეტაპობრივად გაიზარდოს.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
12.2 ტყეზე ზეწოლის შემცირება ალტერნატიული წყაროებისა და	სოფლად მცხოვრები ოჯახების რაოდენობა, რომლებისთვისაც ხელმისაწვდომია ენერგოეფექტური ღუმელები	0	0	10000	25000	183

ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების წახალისებით	საქმიანი ეზოების რაოდენობა, სადაც შესაძლებელია მშრალი შეშის შექმნა	27	52	60	70	52
--	--	----	----	----	----	----

2023 წლის მდგომარეობით სერტიფიცირებული ღუმელების რეალიზაციის ხელშესაწყობად არსებული სუბსიდირების ფარგლებში თანადაფინანსება მიიღო სოფლად მცხოვრებმა 183-მმა ოჯახმა, რომელიც სარგებლობს ენერგოეფექტური ღუმელით; დასრულდა 20 საქმიანი ეზოს მშენებლობა და ამ ეტაპზე ქვეყნის მასშტაბით მოწყობილია 52 საქმიანი ეზო, სადაც შესაძლებელია მშრალი შეშის შექმნა; ალტერნატიული საწვავი საშუალებების წარმოებისთვის განხორციელდა 432.236 მ3 ტყის ნარჩენის გაცემა. ამასთან, შეთანხმდა და დაიგეგმა ღუმელების ეკო დიზაინის რეგულაციის, როგორც წარმოების სტანდარტის დანერგვა.

ამოცანა 12.3 ტყის მოვლა და დეგრადირებული ფართობების აღდგენა

ამოცანის მიზანს წარმოადგენს ტყის მოვლა და დეგრადირებული ფართობების აღდგენა, რისთვისაც ინტენსიურად უნდა განხორციელდეს ტყის მოვლა-დაცვისა და აღდგენა-გაშენების სამუშაოები.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
12.3 ტყის მოვლა და დეგრადირებული ფართობების აღდგენა	ტყის ფართობი, სადაც ჩატარებულია ტყის მოვლა-დაცვისა და აღდგენა-გაშენების სამუშაოები	26422 ჰა	40500 ჰა	50000 ჰა	70800 ჰა	41300 ჰა

2023 წლის მდგომარეობით, მოვლა-აღდგენისა და დაცვის ღონისძიებები განხორციელდა 41300 ჰა-ზე. ასევე, ტყის ბუნებრივი აღდგენის ხელშეწყობის მიზნით განახორციელა 57 პატრულირება "სმარტ" მოწყობილობების გამოყენებით; შექმნილ იქნა ფერომონები და ფერომონის საჭერები, როლებიც განთავსდა დაახლოებით 123 ჰა ფართობზე; კოლხური ბზის დასამუშავებლად შექმნილ იქნა პრეპარატები დაახლოებით 7 ჰა ტერიტორიისთვის; განხორციელდა იმერული მუხის აღდგენის პროექტი დაახლოებით 1,7 ჰა-ზე და სხვ.

ამოცანა 12.4 მრავალმიზნობრივი ტყითსარგებლობის უზრუნველყოფა

ამოცანა გულისხმობს მრავალმიზნობრივი ტყითსარგებლობის უზრუნველყოფას, რის ფარგლებშიც დაგეგმილია არამერქნული რესურსებისთვის, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალებისთვის გაცემული ნებართვის რაოდენობის, სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ფართობებზე რეკრეაციული ტყითსარგებლობის მიზნით გაცემული ტერიტორიების რაოდენობისა და სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი წლიური მერქნული რესურსის მოცულობის ზრდა.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
12.4 მრავალმიზნობრივი ტყითსარგებლობის უზრუნველყოფა	არამერქნული რესურსებისთვის, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალებისთვის გაცემული ნებართვის რაოდენობა	0	10	15	30	23
	რეკრეაციული ტყითსარგებლობის მიზნით გაცემული ტერიტორიების რაოდენობა (იჯარების რაოდენობა) სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ფართობებზე	0	10	20	30	13
	სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი წლიური მერქნული რესურსის მოცულობა	100000 მ3	210000 მ3	230000 მ3	280000 მ3	15517 მ3

ამოცანის განხორციელების ფარგლებში საანგარიშო პერიოდში არამერქნული რესურსებისთვის, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალებისთვის გაცემული ნებართვების რაოდენობამ და, ასევე, საკურორტო, რეკრეაციული, სპორტული და სხვა კულტურულ-გამაჯანსაღებელი მიზნებით გაცემული ტერიტორიების რაოდენობამ დაგეგმილს გადააჭარბა. რაც შეეხება სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი წლიური მერქნული რესურსის მოცულობას, რომლის საბაზისო მაჩვენებელთან (100000 მ3) შედარებით 2023 წლის მაჩვენებელი (15516.596 მ3) დაბალია, უნდა აღინიშნოს, რომ აქტივობისა და ამოცანის დონის მიზნებიდან გამომდინარე, მერქნული რესურსის მდგრადი პრინციპების საფუძველზე დამზადება უნდა გამოითვალოს იმ ტერიტორიებიდან, რომელზეც დამტკიცებულია ტყის მართვის გეგმები, რის მიხედვითაც მოხდა მოცემული ამოცანის შედეგის ინდიკატორის გამოთვლა 2023 წელს.

13.1 მონაცემების შექმნა და სისტემატიზაცია მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის წარმოებისთვის

ამოცანის ფარგლებში, რაც გულისხმობს მონაცემების შექმნასა და სისტემატიზაციას მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის წარმოებისთვის, დაგეგმილია იმ სექტორების რაოდენობის ზრდა, რომელთათვისაც ხელმისაწვდომია რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მონაცემები კლიმატის ცვლილების სფეროში.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		

13.1 მონაცემების შექმნა და სისტემატიზაცია მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის წარმოებისთვის	სექტორების რაოდენობა, რომელთათვისაც ხელმისაწვდომია რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მონაცემები კლიმატის ცვლილების სფეროში	რაოდენობრივი მონაცემები 2 სექტორისთვის	რაოდენობრივი მონაცემების შექმნის მიზნით, იდენტიფიცირებულია ეკონომიკის მინიმუმ 2 დამატებითი სექტორი	რაოდენობრივი მონაცემები 4 სექტორისთვის	რაოდენობრივი მონაცემები 4 სექტორისთვის ხარისხობრივი მონაცემები შექმნილია 3 დამატებითი სექტორისთვის	რაოდენობრივი მონაცემები შეგროვებულია ეკონომიკის 2 ახალი იდენტიფიცირებული სექტორისთვის
---	---	--	--	--	---	---

პირველი ორწლიური გამჭვირვალობის ანგარიშისა და მეხუთე ეროვნული მოხსენების მომზადების პროცესში საანგარიშო პერიოდში მიმდინარეობდა სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაცია, რომლის ფარგლებშიც იდენტიფიცირებულ იქნა ეკონომიკის 2 ახალი სექტორი. ამ სექტორებთან დაკავშირებით შეგროვდა შესაბამისი მონაცემები, რომელთა ანალიზის საფუძველზეც მომზადდება რაოდენობრივი მონაცემები. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ პირველადი მონაცემები უკვე არსებობს, თუმცა საბოლოო სახით ხელმისაწვდომი იქნება ზემოაღნიშნული დოკუმენტების დამტკიცებისას.

14.1 მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება

ამოცანის მიზანია მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება, რისთვისაც, სხვა ქმედებებთან ერთად, მნიშვნელოვანია ჰიდრომეტეოროლოგიური და გეოლოგიური სადამკვირვებლო პუნქტების რაოდენობის გაზრდა და გეოლოგიური/ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკების მომზადება ქვეყნის მასშტაბით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
14.1 მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება	გაზრდილი ჰიდრომეტეოროლოგიური/გეოლოგიური სადამკვირვებლო პუნქტების რაოდენობა	158/10	208/16	280/18	298/20	208/11
	ამინდის მოკლევადიანი (მიმდინარე და მომდევნო 2 დღე) პროგნოზების გამართლებადობა (%)	85%	87%	90%	92%	87%
	ქვეყნის ტერიტორიის წილი, რომლისთვისაც მომზადებულია გეოლოგიური/ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები	10/15 %	50/50%	90/90%	100/100 %	100%/60%

საანგარიშო პერიოდში გაიზარდა ჰიდრომეტეოროლოგიური სადამკვირვებლო პუნქტების რაოდენობა, 11 მეწყრულ სხეულზე დამონტაჟდა თანამედროვე მონიტორინგის სისტემები, რომლებიც ამჟამად მუშაობენ სატესტო რეჟიმში; გაუმჯობესდა ადგილობრივი ამინდის რიცხვითი მოდელები, კერძოდ მოდელის თვლის მასშტაბი 7 კმ-იან ბადეზე იქნა დაყვანილი; ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების რუკები უკვე შემუშავებულია მთელი ქვეყნის ტერიტორიისთვის. გარდა ამისა, მიმდინარეობდა ამინდის მოკლევადიანი პროგნოზების გამართლებადობის ზრდის სამუშაოები.

ამოცანა 14.2 პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრა და განხორციელების ხელშეწყობა

ამოცანა გულისხმობს პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრასა და განხორციელების ხელშეწყობას, რისთვისაც საჭიროა დასახლებული პუნქტებისა და ინფრასტრუქტურული ობიექტების შეფასება გეოლოგიური საფრთხეების იდენტიფიკაციის და პრევენციული ღონისძიებების შემუშავების მიზნით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
14.2 პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრა და განხორციელების ხელშეწყობა	გეოლოგიური საფრთხეების იდენტიფიკაციის და პრევენციული ღონისძიებების შემუშავების მიზნით შეფასებული დასახლებული პუნქტების/ინფრასტრუქტურული ობიექტების რაოდენობა	1145/1000	1295/ 1160	1395/ 1200	1445/ 1220	1335/ 1105

საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა გეგმიური გეოლოგიური მონიტორინგი, მომზადდა ვიზუალური საინჟინრო-გეოლოგიური დასკვნები, გამოიცა საინფორმაციო გეოლოგიური ბიულეტენი "საქართველოში 2022 წელს სტიქიური გეოლოგიური პროცესების განვითარების შედეგები და პროგნოზი 2023 წლისთვის", გარკვეული მუნიციპალიტეტებისთვის შემუშავდა საგანგებო მართვის გეგმები, აღნიშნული გეგმის შემუშავების მიზნით სწავლებები ჩაუტარდა რამდენიმე მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელ პირებს. ასევე, ხორციელდებოდა ნაპირსამაგრი ღონისძიებების პროექტები.

ამოცანა 14.3 ბუნებრივ კატასტროფებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანა მიზნად ისახავს ბუნებრივ კატასტროფებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესებას, რაც უნდა განხორციელდეს სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის საოპერაციო შესაძლებლობების გაძლიერებით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
14.3 ბუნებრივ კატასტროფებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესება	სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის საოპერაციო შესაძლებლობები განვითარებულია	38 ახალი სახანძრო ავტომობილი 5 ახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება	4 ჩანაცვლებული/განახლებული წყალზე/სამთო სამაშველო ტრანსპორტი 4 ახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება	2 ახალი სახანძრო ავტომობილი 5 ჩანაცვლებული/განახლებული წყალზე/სამთო-სამაშველო ტრანსპორტი 2 ახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება	2 ახალი სახანძრო ავტომობილი 3 ჩანაცვლებული/განახლებული წყალზე/სამთო-სამაშველო ტრანსპორტი 1 ახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება	4 ჩანაცვლებული/განახლებული წყალზე/სამთო-სამაშველო ტრანსპორტი 2 ახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება დასრულებულია

საანგარიშო პერიოდში გაუმჯობესდა შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, კერძოდ: განხორციელდა საჭირო ტექნიკის შესყიდვა და სამშენებლო ინფრასტრუქტურული სამუშაოები; სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში მოხალისეობის სისტემის განვითარების მიზნით შეიქმნა ინტერნეტპორტალი მოხალისეობის მსურველი კანდიდატების დასარეგისტრირებლად და ჩატარდა საინფორმაციო შეხვედრა. 2023 წლისთვის დაგეგმილი ქმედებებიდან სრულად განხორციელდა სამაშველო ტრანსპორტის განახლების საკითხი, ხოლო ახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილების კუთხით 2 ობიექტის მშენებლობა დასრულდა და ორის კი მიმდინარეობს.

ამოცანა 15.1 რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების მარეგულირებელი რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გაუმჯობესება

ამოცანა გულისხმობს რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების ეროვნული მარეგულირებელი რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გაუმჯობესებას, რომლის ფარგლებშიც 2026 წლისთვის დაგეგმილია ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს (აეს) რეკომენდაციებისა და წინადადების მინიმუმ ნახევრის შესრულება.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		

<p>15.1 რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების მარეგულირებელი რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გაუმჯობესება</p>	<p>ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს (აესს) ეროვნული მარეგულირებელი სისტემის შემფასებელი ინტეგრირებული მისიის 26 რეკომენდაციის და 16 წინადადების შესრულების პროცენტული რაოდენობა</p>	9%	20%	40%	50%-ზე მეტი	20%
--	---	----	-----	-----	-------------	-----

მოცემული ამოცანის განხორციელების ფარგლებში დაიწყო ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ბირთვული უსაფრთხოების შესახებ კონვენციასთან შეერთებისათვის საჭირო პროცედურების განხორციელება. ამასთან, აეს-ის სტანდარტებთან ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის შეტყობინებისა და ავტორიზაციის სისტემის დაახლოების მიზნით შემუშავდა ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის ავტორიზაციის წესის პროექტი.

ამოცანა 15.2 რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების ინფრასტრუქტურის განვითარება

ამოცანა გულისხმობს რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების ინფრასტრუქტურის განვითარებას, რომლის ფარგლებშიც 2026 წლისთვის საქართველოში უნდა არსებობდეს რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის 2 ობიექტი, რომლებისთვისაც გატარებული იქნება ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებისკენ მიმართული ღონისძიებები.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
<p>15.2 რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების ინფრასტრუქტურის განვითარება</p>	<p>რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების რაოდენობა, რომლებისთვისაც გატარებულია ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებისკენ მიმართული ღონისძიებები</p>	0	0	1	2	0

პირველი ასეთი ობიექტის შექმნა დაგეგმილია 2025 წლისთვის. ხოლო მოსამზადებელი ქმედებები განხორციელდა 2023 წელს. კერძოდ, გაანალიზდა რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის მარეგულირებელი კანონმდებლობა, იდენტიფიცირდა არსებული ხარვეზები და შემუშავდა საჭირო ცვლილებები, რომლებიც დამტკიცდა საქართველოს მთავრობის 3 შესაბამისი დადგენილებით. ცვლილებები ეხება რადიოაქტიური ნარჩენებისადმი მოპყრობის, სამარხის, გადამამუშავებელი საწარმოსა და საცავის უსაფრთხოების საკითხებს.

ამოცანა 15.3 გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესება

ამოცანის მიზანს წარმოადგენს გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესება, რის ფარგლებშიც 2026 წლისთვის დაგეგმილია ბუნებრივი რადიაციული ფონის შესახებ დამუშავებული ინფორმაციის არსებობა საქართველოს მინიმუმ 5 რეგიონში.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
15.3 გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესება	რეგიონების რაოდენობა, რომლებსთვისაც არსებობს დამუშავებული ინფორმაცია ბუნებრივი რადიაციული ფონის შესახებ	0	მინიმუმ 2 რეგიონი	მინიმუმ 4 რეგიონი	მინიმუმ 5 რეგიონი	2 რეგიონი

საანგარიშო პერიოდში (2022 წლის ჩათვლით) ამოცანის ფარგლებში დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტსა და ქ. ქუთაისში განხორციელდა გამა გამოსხივების ფონური დოზის სიმძლავრის მონიტორინგი. ამასთან, საერთაშორისო ორგანიზაციების ფონური რადიაციის მონიტორინგის მონაცემთა სისტემასთან მიერთების კუთხით, საქართველოს გარემოს რადიაციული ფონის მონიტორინგის სადგურები მიუერთდა ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ფონური რადიაციის მონიტორინგის საერთაშორისო საინფორმაციო სისტემას (IRMIS). შესაბამისად, ქვეყანას უკვე გააჩნია აქტიური მომხმარებლის სტატუსი და მონაცემები მიმდინარე რეჟიმში ასახულია საერთაშორისო რუკაზე.

ამოცანა 16.1 გარემოსდაცვითი ქცევის ცვლილებისა და შესაბამისი უნარების განვითარების ხელშეწყობა

ამოცანა გულისხმობს გარემოსდაცვითი ქცევის ცვლილებისა და შესაბამისი უნარების განვითარების ხელშეწყობას, რომლის განხორციელებისათვის დაგეგმილია სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების იმ აღმზრდელებისა და მეთოდისტების რაოდენობის გაზრდა, რომლებიც ნერგავენ „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების“ განახლებულ პროგრამას და, ასევე, ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო დაწესებულებების წილის პროცენტული ზრდა, სადაც დანერგულია პროგრამა „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		

16.1 გარემოსდაცვითი ქვევის ცვლილებისა და შესაბამისი უნარების განვითარების ხელშეწყობა	სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების აღზრდელების/ მეთოდისტების რაოდენობა, რომლებიც ნერგავენ „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების“ განახლებულ პროგრამას	0	200	400	500	559
	ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო დაწესებულებების წილი, სადაც დანერგულია პროგრამა „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“	5%	30%	60%	80%	66%

2023 წლის განმავლობაში ამოცანის ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი ქმედებები: "სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების" განახლებული პროგრამის ტრენინგ-მოდულის შესაბამისად და პროგრამის "გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში" ფარგლებში გადამზადდნენ თბილისისა და სხვადასხვა რეგიონის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების პრაქტიკოსები და დაწყებითი კლასის პედაგოგები; საქართველოს 2076 ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო დაწესებულებიდან, პროგრამა უკვე დანერგულია 1369 სკოლაში; პროფესიული სასწავლებლების მასწავლებლების შესაძლებლობების გაძლიერების მიზნით ჩატარდა ტრენინგები სხვადასხვა თემაზე; უმაღლესი სასწავლებლების ლექტორებისთვის ჩატარდა სამუშაო შეხვედრები და ტრენინგები; დეფიციტური პროფესიების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით წარმატებით გაგრძელდა "მწვანე სტიპენდიის" პროგრამა; შეიქმნა და ფუნქციონირებს გარემოსდაცვითი განათლების საკოორდინაციო საბჭო. ასევე, სხვადასხვა გარემოსდაცვითი მიმართულებით ცნობიერების ამაღლების მიზნით განხორციელდა მრავალი აქტივობა, მათ შორის, კონკურსები, ლექცია/სემინარი, ეკოტურები, სხვადასხვა ტიპის აქციები, შეხვედრები და ინტერესებულ მხარეებთან/მოსახლეობასთან, ჩატარდა ვებინარები და სხვ.

16.2 ზრდასრულთა სწავლებისა და საგანმანათლებლო მასალების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა გარემოს დაცვის საკითხებში

ამოცანის მიზანს წარმოადგენს ზრდასრულთა სწავლებისა და საგანმანათლებლო მასალების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა გარემოს დაცვის საკითხებში, რისთვისაც დაგეგმილია ხელმისაწვდომი საგანმანათლებლო რესურსებისა და განხორციელებული პროგრამების რაოდენობის გაზრდა ასაკობრივი და დარგობრივი სპეციფიკის გათვალისწინებით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი (2026)	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის
			2023	2025		
16.2 ზრდასრულთა სწავლებისა და საგანმანათლებლო მასალების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	ხელმისაწვდომი საგანმანათლებლო რესურსებისა და განხორციელებული პროგრამების რაოდენობა ასაკობრივი და	3	+2 (წელიწადში 1)	+2 (წელიწადში 1)	+1 (წელიწადში 1)	4 საგანმანათ- ლებლო რესურსი/ განხორცი- ელებული პროგრამა

გარემოს დაცვის საკითხებში	დარგობრივი სპეციფიკის გათვალისწინებით ზრდასრულთა განათლებისთვის					
---------------------------	---	--	--	--	--	--

2023 წელს ზრდასრულთა სწავლების მიზნით მომზადდა საგანმანათლებლო მასალები; განახლდა დამხმარე სახელმძღვანელო საბავშვო ბაღის პრაქტიკოსებისთვის; განხორციელდა პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამები; ჩატარდა სხვადასხვა სახის ტრენინგები, მათ შორის, მუნიციპალიტეტის თვითმმართველი ორგანოების წარმომადგენლებისთვის თემზე დაფუძნებული კატასტროფების რისკის მართვის შესახებ; სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურს დაემატა სასწავლო ცენტრი (სამმართველო), რომლის მეშვეობითაც ხორციელდება სპეციალური პროფესიული საგანმანათლებლო საქმიანობა.

გამოწვევები და რეკომენდაციები

განხორციელების პროცესში მთავარ გამოწვევებად გამოიკვეთა ფინანსური და ადამიანური რესურსების, მათ შორის მაღალკვალიფიციური და გამოცდილი სპეციალისტების ნაკლებობა, მსხვილი საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციების/ინვესტორების მოძიების შეფერხება და შედეგად აქტივობების გვიან დაწყება ან გადადება. რიგ შემთხვევაში ხელისშემშლელ ფაქტორებად აღინიშნა ბუნებრივი მოვლენები. ასევე, პრობლემად გამოიკვეთა გარკვეული ტიპის აღჭურვილობის (დანადგარები, მოწყობილობები, აპარატურა და სხვ.) დაზიანება, რამაც ხელი შეუშალა ინფორმაციის არსებობას.

რეკომენდირებულია, რომ ამოცანის შედეგის ინდიკატორების დადასტურების წყაროზე პასუხისმგებელმა უწყებებმა გააძლიერონ ძალისხმევა მონაცემების შეგროვების, აქტივობების დროულად დაგეგმვის, დონორების მოძიების და რესურსების მობილიზების მხრივ, მათ შორის, მატერიალურ-ტექნიკური შესაძლებლობების გაძლიერების კუთხით. ასევე, თანამშრომელთა გადამზადება (ტრენინგები) უნდა ხორციელდებოდეს მუდმივ რეჟიმში. ერთ-ერთ ძირითად რეკომენდაციას წარმოადგენს საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება, საქმიანობის პოპულარიზაცია და საგანმანათლებლო პროგრამების განვითარება, ასევე, სხვადასხვა ორგანიზაციებთან, მათ შორის, კერძო სექტორთან აქტიური თანამშრომლობა. მნიშვნელოვანია ახალგაზრდების დაინტერესებისათვის ცნობიერების ამაღლება, უმაღლეს და პროფესიულ საგანმანათლებლო სასწავლებლებთან თანამშრომლობის გაღრმავება. ასევე, გარკვეული მიმართულებებში მოხალისეთა სისტემის ფუნქციონირების შემოღება, ხელს შეუწყობს აქტივობების ეფექტიანად განხორციელებას.

დანართი 1 - 2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში

(ამოცანის დონე)

დანართი 2 - 2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში

(აქტივობის დონე)

#	ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის	პროგრესი (აღწერა)
				2023	2025	2026		
1.1	გზმ-ს/სგმ-ს დოკუმენტაციის ხარისხის ამაღლება	გზმ-ს და სგმ-ს ანგარიშების წილი, რომელთა ხარისხი პასუხობს გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მოთხოვნებს	41%	N/A	N/A	60%	N/A	N/A
1.2	საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესება და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდა	არხების რაოდენობა, რომლის საშუალებითაც ვრცელდება ინფორმაცია "გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით" გათვალისწინებული პროცედურების შესახებ	41%	≥6	≥6	≥6	6	2023 წლის განმავლობაში გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული პროცედურების შესახებ ინფორმაცია გავრცელდა 6 საინფორმაციო არხის მეშვეობით.
		პროექტების წილი, რომლებზეც წარმოდგენილია საზოგადოების წერილობითი შენიშვნები/ მოსაზრებები გზმ-ს/სგმ-ს დოკუმენტაციაზე	41%	N/A	N/A	>14%	N/A	N/A
2.1	ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის შემოღება	მიღებული საკანონმდებლო აქტების რაოდენობა	41%	1	≥3	≥5	1	2023 წლის 29 ივნისს საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებულ იქნა „სამრეწველო ემისიების შესახებ“ საქართველოს კანონი
3.1	გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერება	კანონმდებლობის აღსრულებისათვის აუცილებელი ახალი სტრუქტურული ერთეულ(ებ)ისა და დამატებითი ადამიანური რესურსების რაოდენობა	41%	160 ინსპექტორი	#VALUE!	შექმნილია ინსპექტორების დამატებითი ახალი სტრუქტურული ერთეული და ინსპექტორების რაოდენობა გაზრდილია სულ მცირე 18 ინსპექტორით	2023 წელს გარემოსდაცვითი ინსპექტორების საერთო რაოდენობამ შეადგინა 160 სამშატო ერთეული	2023 წელს აღმოსავლეთის რეგიონული სამმართველოს ბაზაზე შეიქმნა 2 რეგიონული სამსახური: მცხეთა-მთიანეთისა და შიდა ქართლის რეგიონული სამმართველოები. 2023 წლის 4 სექტემბრიდან ხილული გამონაბოლქვზე საავტომობილო ტრანსპორტის კონტროლის მიზნით ინსპექტორების რაოდენობა კიდევ 30 ინსპექტორით გაიზარდა. სულ 2023 წლისათვის გარემოსდაცვითი ინსპექტორების საერთო რაოდენობამ შეადგინა 160 სამშატო ერთეული.
		კანონმდებლობის აღსრულებისათვის აუცილებელი აღჭურვილობისა და თანამედროვე ტექნოლოგიებით ეკვიპირებული რეგიონების რაოდენობა	41%	პატრულირების ჯგუფები ეკვიპირებულია სავსე აღჭურვილობით სულ მცირე 3 რეგიონში	ეკვიპირება განახლებულია პატრულირების ჯგუფებისთვის დამატებით 3 რეგიონში	ეკვიპირება განახლებულია პატრულირებისა და სწრაფი რეაგირების ჯგუფებისთვის 8 რეგიონში	პატრულირების ჯგუფები 7 რეგიონული ტერიტორიული ორგანოს მიხედვით აღიჭურვა შესაბამისი ტექნიკითა და მოწყობილობებით	დეპარტამენტის 7 რეგიონული სამმართველოს პატრულირებისა და სწრაფი რეაგირების ჯგუფების აღჭურვის მიზნით 2023 წელს შესყიდული იქნა მალაი გამავლობის მსუბუქი ავტომობილები - 22 ერთეული; გასაბერი ნავი მრავის დაკიდების შესაძლებლობით - 1 ერთეული; კატარა - 1 ერთეული; უპილოტო საფრენი აპარატი, დრონი - 10 ერთეული; ციმციმები - 16 ერთეული; სავსე კომპიუტერი - 15 ერთეული; ბაგი მისამბლეთი - 7 ერთეული; პორტატული ხელსაწყო (TESTO) სწარმოს ფუნქციონირებისას გაფრქვევის მილში წარმოშობილი აირების კონცენტრაციის გასაზომად - 10 ერთეული. ასევე შექმნილი იქნა ლანშეტები, ვიდეოკამერები, სამკერდე კამერები, ფოტოგაფანგები, ვიდეორეგისტრატორები, სხვა პატრულირებისა და ინსპექტორების საჭირო აღჭურვილობები.

#	ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის	პროგრესი (აღწერა)
				2023	2025	2026		
3.2	რეგულირების ობიექტების მიერ კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობის უზრუნველყოფა	გარემოსდაცვითი კანონმდებლობას დაქვემდებარებული მიმართულებების რაოდენობა, სადაც სრულადაა დანერგილი ელექტრონული სისტემა	41%	დანერგილია სულ მცირე 6 (დამატებით 2) სფეროში	დანერგილია სულ მცირე 8 (დამატებით 2) სფეროში	დანერგილია სულ მცირე 10 (დამატებით 2) სფეროში	უკვე დანერგილია 7 სფეროში. დამატებულია: მაცივარაგენტების მართვის ელექტრონული სისტემა; ხილული გამოწვამის მქონე სატრანსპორტო საშუალებების კონტროლის და საჯარიმო ქვითრების საშუალებების კონტროლის ელექტრონული სისტემები; rs.ge მომხმარებელთა გვერზე ხე-ტყის აღრიცხვის ქურნალი.	2023 წელს: დაინერგა მაცივარაგენტების მართვის ელექტრონული სისტემა https://emoe.gov.ge ; დაინერგა და 2023 წლის 15 ივლისიდან ამოქმედებულია მერქნული რესურსების მართვის ელექტრონული სისტემა და შემოსავლების სამსახურის ხე-ტყის ელექტრონული ზედნადებებს შორის ინფორმაციის გაცვლის ავტომატური სერვისი (rs.ge მომხმარებელთა გვერზე ჩაშენდა ხე-ტყის აღრიცხვის ქურნალი); შემუშავდა და 2023 წლის 4 სექტემბრიდან დაინერგა ხილული გამოწვამის მქონე სატრანსპორტო საშუალებების კონტროლის ელექტრონული სისტემა - https://carmonitoring.mepa.gov.ge ; შემუშავდა და დაინერგა გამოწვამის მქონე საჯარიმო ქვითრების გაცვლის კონტროლის ელექტრონული სისტემა - https://protocol-des.ssg.gov.ge
4.1	გარემოსთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვების მექანიზმის შექმნა და მასზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა	შექმნილია გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრისთვის ინფორმაციის პროაქტიულად მიწოდების სამართლებრივი საფუძველი	არ არის სამართლებრივი ბაზა, რომელიც განსაზღვრავს გარემოსდაცვით ინფორმაციას და მისი ცენტრისათვის მიწოდებაზე პასუხისმგებელ ორგანიზაციებსა და პროცედურას	შექმნილია სამართლებრივი ბაზა	მიმდინარეობს ინფორმაციის გაზიარების და დანერგვის პროცესი სამართლებრივი ბაზის საფუძველზე	გარემოსდაცვითი ინფორმაციის გაზიარება ხდება რეგულარულად სამართლებრივი ბაზის შესაბამისად	30%	მიმდინარეობს სამართლებრივი აქტის მომზადება.
		ცენტრის ვებ-გვერდზე ვიზიტორების რაოდენობა	8188	14250	19450	22500	41 000	2021 წელს განახლდა ცენტრის ვებგვერდი, 2022 წლის ცენტრის ვებგვერდი უნიკალურ ვიზიტორთა რაოდენობა შეადგენდა 11,543, ხოლო 2023 წელს ცენტრის ვებგვერდზე უნიკალურ ვიზიტორთა რაოდენობა - 41 000 მომხმარებელია.
5.1	წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისთვის თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა	ზედაპირული წყლის ობიექტების რაოდენობა, რომლებიც კლასიფიცირებულია ეკოლოგიური სტატუსის შესაბამისად	0	44 წყლის ობიექტისთვის (ხრამი-დებედას და ალაზანი-იორის აუზი)	118 წყლის ობიექტისთვის (მტკვრის, ხრამი-დებედას, ჭოროხი-აჭარისწყლის, ალაზანი-იორის აუზი)	167 წყლის ობიექტისთვის (მტკვრის, ხრამი-დებედას, ჭოროხი-აჭარისწყლის, რიონი-ენგურის და ალაზანი-იორის აუზი)	44 წყლის ობიექტისთვის (ხრამი-დებედას და ალაზანი-იორის აუზი)	2023 წელს 44 ობიექტისთვის (ხრამი-დებედას და ალაზანი-იორის აუზი) განხორციელდა კლასიფიკაციის ისტორიულ და მიმდინარე მონაცემებზე დაყრდნობით
		მდინარის აუზების რაოდენობა, რომლებშიც გამოყოფილია მიწისქვეშა წყლის ობიექტები მათთვის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი სტატუსის განსაზღვრის მიზნით	0	0	1 აუზი (ალაზანი-იორი)	2 აუზი (ალაზანი-იორი; ხრამი-დებედა)	0	მიწისქვეშა წყლის ობიექტების გამოყოფისთვის საჭირო გარკვეული ქმედებები (მრეველადი მცდელობა საქართველოში) ალაზანი-იორისა და ხრამი-დებედას მდინარეთა აუზებში, რაც განხორციელდა 2021 წელს "EUWI+" პროექტის ფარგლებში 2023 წელს აღარ გაგრძელდა

#	ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის	პროგრესი (აღწერა)
				2023	2025	2026		
5.2	წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობა	განახლებადი წყლის რესურსების დანაკარგები ტრანსპორტირების დროს	39%	N/A	N/A	20%	N/A	2023 წლის 30 ივნისის მიღებულ იქნა წყლის რესურსების მართვის შესახებ კანონი, რომელიც ქმნის წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობისთვის სამართლებრივ საფუძველს მდინარეთა საუბო მართვის დანერგვითა და ეკონომიკური ინსტრუმენტის (ზედაპირულ წყალსარგებლობაზე მოსაკრებელი) დანერგვით. (N3426-XIმს-Xმმ საქართველოს კანონით) აღნიშნული კანონის საფუძველზე ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლების შესახებ საქართველოს კანონში შეტანილი ცვლილება.
6.1	ბალასტური წყლებიდან ახალი უცხო სახეობების გავრცელების პრევენცია	გავრცელებული უცხო სახეობების რიცხვი	43	N/A	N/A	≤43	N/A	N/A
6.2	მდგრადი სანაპირო თევზჭერის ხელშეწყობა	აღრიცხული სანაპირო თევზჭერების წილი	0%	50%	80%	100%	0%	ექტივობასთან დაკავშირებით, მნიშვნელოვანი აღინიშნოს, რომ სანაპირო თევზჭერის აღრიცხვიანობის მოწესრიგების მიზნით მომზადდა ცვლილებები ცხოველთა სამეცნიერო შესახებ საქართველოს კანონსა და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში. ამ ეტაპზე შეტერებულია აღნიშნულ აქტივობაზე მუშაობა, ვინაიდან საკითხი საჭიროებს დამატებითი კონსულტაციების გამართვას.
6.3	გადამენების საფრთხის წინაშე მყოფი ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობა	ზუთხისებრთა სახეობების რაოდენობა, რომელთა შესახებ ხელმისაწვდომია მონაცემები და ინფორმაცია	0	სულ მცირე 1 სახეობისთვის	სულ მცირე 2 სახეობისთვის	სულ მცირე 3 სახეობისთვის	სულ მცირე 3 სახეობისთვის	WWF-Caucasus პროგრამის "ზუთხისებრთა კონსერვაციის გაძლიერება საქართველოში" მონიტორინგის ნაწილში შემუშავდა ზუთხისებრთა მონიტორინგის პროგრამა, რომელიც მოიცავს მონიტორინგის მეთოდებს ზუთხისებრთა განვითარების ფაზების შესაბამისად, როგორც საზღვაო, ისე სამდინარო ნაწილში, ასევე, მონიტორინგის სტანდარტიზებული მეთოდოლოგიას. ასევე არსებობს მონაცემები საქართველოს ტერიტორიულ წყლებში ზუთხისებრთა სულ მცირე სამი სახეობის არსებობის შესახებ.
6.4	ზღვის აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობა	ზღვის აკვაკულტურის წარმოების შედეგად წარმოებული პროდუქციის რაოდენობა	0	40 ტონა	800 ტონა	1000 ტონა	N/A	სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში მიმდინარეობს საზღვაო აკვაკულტურის წესდების განხორციელების მიზნით განახლების განხილვა და შუამდგომლობის გამოცხადება. ვინაიდან დღეის მდგომარეობით საზღვაო სივრცეზე არ არის გადებული წესდებები, შესაბამისი სუბიექტების მიერ წარმოებაზე ანგარიშგება არ ხორციელდება.
6.5	საზღვაო ნარჩენების მართვის გაუმჯობესება	მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმების რაოდენობა, სადაც გათვალისწინებულია სანაპირო ზოლის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის საკითხები	0	8	8	8	80%	სანაპირო ნარჩენების მართვის შესახებ ღონისძიებები ასახულია (ზუგდიდის, ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ფოთის) მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის გეგმებში, ხოლო ბათუმის, ქობულეთისა და ხობის მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის გეგმაში განსაზღვრული არა არის სანაპირო ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებული საკითხები, თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ სანაპირო ნარჩენების მართვის საკითხი განეკუთვნება მუნიციპალიტეტების კომპეტენციას.
6.6	შავი ზღვის ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის დანერგვა	ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის ანგარიშების რაოდენობა შავი ზღვის გარემოს ხარისხობრივი მდგომარეობის შესახებ	0	1	2	2	1	2022 წელს განხორციელებული ინტეგრირებული მონიტორინგის საფუძველზე მომზადდა ანგარიში „შავი ზღვის საქართველოს სანაპიროს ბიომრავალფეროვნება“.

#	ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023 წლისთვის)	პროგრესი (აღწერა)
				2023	2025	2026		
7.1	დაბინძურების სხვადასხვა წყაროდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების შემცირება	ტრანსპორტის სექტორიდან აზოტის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობა რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან	14.2 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	-	12.6 ტ/ 1000 ერთეულ ასს-ზე	12.3 ტ/ 1000 ერთეულ ასს-ზე	N/A	2023 წლის მაჩვენებელი გამოითვლება 2025 წლისთვის. გამოთვლილია 2022 წლის მონაცემი და შეადგენს 13.5 ტ/ 1000 ერთეულ ასს-ზე
		ტრანსპორტის სექტორიდან PM2.5-ის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობა რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან	0.55ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	-	0.49 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	0.47 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	N/A	2023 წლის მაჩვენებელი გამოითვლება 2025 წლისთვის. გამოთვლილია 2022 წლის მონაცემი და შეადგენს 0.51 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე
		ენერგეტიკის, მრეწველობის და ტრანსპორტის სექტორებიდან გოგირდის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობა	4.5 კტ	-	4.1 კტ	4 კტ	N/A	2023 წლის მაჩვენებელი გამოითვლება 2025 წლისთვის. გამოთვლილია 2022 წლის მონაცემი გამოთვლილია და შეადგენს 5.5 კტ-ს
7.2	ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის განვითარება	კლასიფიცირებული ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონების და ავლომერაციის რაოდენობა	0	0	6	6	0	კანონმდებლობის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონების და ავლომერაციების კლასიფიცირება უნდა განხორციელდეს 2025 წლის 1 იანვრამდე.
8.1	მიწის დეგრადაციის/გაუდაბნობის შემცირება და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენა (საძოვრების გარდა)	აღდგენილი კარსაფარი ზოლების პროცენტული წილი	0.5%	0.6%	2%	4%	0.5%	2020 წლიდან მიმდინარეობდა მუშაობა GCF-თან და IFAD-თან საპროექტო წინადადებაზე, რომელიც მიზნად ისახავდა 12 მუნიციპალიტეტში კარსაფარი ზოლების გაშენებას. საპროექტო წინადადების მომზადების პროცესში ვერ შედგა შეთანხმება GCF-სა და IFAD-ს შორის, რის გამოც IFAD-ის მხრიდან შეწყდა საპროექტო განაცხადზე მუშაობა.
		წიადავის ეროზიის შემცირების პროცენტული მაჩვენებელი	20%	30%	40%	50%	25%	დანერგული საუკეთესო სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკები (თესლბრუნვა, წიადავის დამუშავების გარეშე თესვა და როტაციული მოვების პრაქტიკები) შედეგად აღდგენილია დეგრადირებული ფართობები.
		დანერგული საუკეთესო სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკები	10000 ჰა	12000 ჰა	15000 ჰა	20000 ჰა	11600 ჰა	დანერგულია თესლბრუნვის, წიადავის დამუშავების გარეშე თესვის და როტაციული მოვების პრაქტიკები.
8.2	საძოვრების მდგრადი მართვა	საძოვრების პროცენტული წილი რომლის მდგრადი მართვა უზრუნველყოფილია	0	5%	10%	20%	2%	პროექტის „მიწის დეგრადაციის ნეიტრალური ბალანსის მიღწევა საქართველოში დეგრადირებული საძოვრების აღდგენისა და მდგრადი მართვის გზით“ საპროექტო მუნიციპალიტეტებში (ყაზბეგი, დმანისი და გურჯაანი) შეიქმნა საპროექტო სოფლები და ტერიტორიები (დაახლოებით 500 ჰა), სადაც განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები: მოეწყო ელექტრო ღებე როტაციული მოვების დანერგვის მიზნით, საძოვრისკენ მიმავალ გზაზე მოეწყო ცხოველთა საწყურბელი, დაირგო აგრომეტეცეების სპეციალისტის მიერ შერჩეული სახეობის ხეები ცხოველთა საჩრდილობლად, განხორციელდა საძოვრების ნაწილის მოსუფთავება ფიჭვის ნაზარდისგან.

#	ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023 წლისთვის)	პროგრესი (აღწერა)
				2023	2025	2026		
9.1	მუნიციპალური ნარჩენები გამოწვეული დაბინძურების შემცირება	დახურული უნებართვო ოფიციალური ნაგავსაყრელების პროცენტული წილი უნებართვო ნაგავსაყრელების საერთო რაოდენობასთან შედარებით	44%	46%	72%	80%	47%	2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შპს "საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის" მართვაში არსებული 53 უნებართვო არსებული ნაგავსაყრელიდან დახურულია 25 ნაგავსაყრელი.
		მუნიციპალიტეტების რაოდენობა სადაც დანერგულია ნარჩენების წყაროსთან სეპარირებულად შვროვება	0	5	30	64	5	მუნიციპალური ნარჩენების სეპარირებული შვროვება ნაწილობრივ დაწყებულია ქუთაისში, თბილისში, ზუგდიდში, სენაკსა და ბათუმში. შვროვების გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) შესაბამისად ტექნიკური რეგლამენტის მიღება და მისი აღსრულება ხელს შეუწყობს აღნიშნული სეპარირებული შვროვების სისტემების ეფექტურ დანერგვას.
9.2	შვროვების გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) დანერგვისა და ცირკულარული ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა	რეციკლირებული ბატარეებისა და აკუმულატორების პროცენტული მაჩვენებელი	0%	54%	66%	67%	53%	შვროვება/რეციკლირების ეროვნული მიზნობრივი მაჩვენებლები მიღწეული იქნება 2023 წლის დასასრულს (აღნიშნული მაჩვენებლები წარმოადგენს წინასწარ მონაცემებს, საბოლოო შედეგები ტექნიკური რეგლამენტის თანახმად 2024 წლის 1 აპრილამდე წარმოდგენილი იქნება მგვ ორგანიზაციების წლიურ ანგარიშში)
		გადამუშავებული ნარჩენი ზეთების პროცენტული მაჩვენებლები	0%	15%	20%	25%	11%	აღდგენა/რეციკლირების ეროვნული მიზნობრივი მაჩვენებლები მიღწეული იქნება 2023 წლის დასასრულს (აღნიშნული მაჩვენებლები წარმოადგენს წინასწარ მონაცემებს, საბოლოო შედეგები ტექნიკური რეგლამენტის თანახმად 2024 წლის 1 აპრილამდე წარმოდგენილი იქნება მგვ ორგანიზაციების წლიურ ანგარიშში)
		გადამუშავებული შესაფუთი მასალების ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებლები	0%	0%	39%	45%	N/A	შემუშავებულია ტექნიკური რეგლამენტის პროექტი და დაგეგმილია მთავრობაში წარდგენა დასამტკიცებლად
		გადამუშავებული ელექტრო და ელექტრონული მოწყობილობების ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებელი	0%	37%	46%	50%	29%	შვროვება/აღდგენა/რეციკლირების ეროვნული მიზნობრივი მაჩვენებლები მიღწეული იქნება 2023 წლის დასასრულს (აღნიშნული მაჩვენებლები წარმოადგენს წინასწარ მონაცემებს, საბოლოო შედეგები ტექნიკური რეგლამენტის თანახმად 2024 წლის 1 აპრილამდე წარმოდგენილი იქნება მგვ ორგანიზაციების წლიურ ანგარიშში)
		გადამუშავებული საბურავების ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებელი	0%	20%	30%	35%	17%	აღდგენა/რეციკლირების ეროვნული მიზნობრივი მაჩვენებლები მიღწეული იქნება 2023 წლის დასასრულს (აღნიშნული მაჩვენებლები წარმოადგენს წინასწარ მონაცემებს, საბოლოო შედეგები ტექნიკური რეგლამენტის თანახმად 2024 წლის 1 აპრილამდე წარმოდგენილი იქნება მგვ ორგანიზაციების წლიურ ანგარიშში)

#	ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023 წლისთვის)	პროგრესი (აღწერა)
				2023	2025			
		ხმარებიდან ამოღებული სატრანსპორტო საშუალებების ნარჩენების აღდგენის პროცენტული მაჩვენებელი	0%	0%	74%	76%	N/A	შემუშავებულია ტექნიკური რეგლამენტის პროექტი და დაგეგმილია მთავრობაში წარდგენა.
10.1	ქიმიური ნივთიერებების მართვის კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია CLP და REACH რეგულაციებთან	ქიმიური ნივთიერებების ეროვნულ რეესტრში აღრიცხული ქიმიური ნივთიერებები	N/A	N/A	N/A	100%	N/A	CPL/REACH სისტემების იმპლემენტაციის მიზნით, აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის მხარდაჭერით მიმდინარე პროექტის "ქიმიური უსაფრთხოების ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაძლიერება საქართველოში" ფარგლებში შემუშავებულია ქიმიური ნივთიერებებისა და ნარეგების შესახებ კანონპროექტის სამუშაო ვერსია ქიმიური ნივთიერებების რეგისტრაციის, შეფასების, ავტორიზაციისა და შეზღუდვების შესახებ (REACH) N1907/2006 და ქიმიური ნივთიერებების და ნარეგების კლასიფიკაციის, ეტიკეტირებისა და შეფუთვის შესახებ (CLP) N1272/2008 ევროკავშირის რეგულაციების შესაბამისად. კანონპროექტის საჯარო განხილვა გაიმართა დეკემბერში. ამასთან, CPL/REACH სისტემების შესაბამისად შემუშავებულია 3 კანონქვემდებარე აქტის პირველადი სამუშაო ვერსიები: ნივთიერებებისა და ნარეგების კლასიფიკაციის, ეტიკეტირებისა და შეფუთვის შესახებ; ქიმიური ნივთიერებების რეგისტრაციის, შეფასების, ავტორიზაციისა და შეზღუდვის შესახებ; და ქიმიური ნივთიერებების მიწოდების ჯაჭვი ინფორმაციის გადაცემის შესახებ. ქიმიური ნივთიერებების რეესტრის შექმნა დაგეგმილია აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტთან თანამშრომლობით „P773 საქართველოში ქიმიური უსაფრთხოების ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაძლიერება“ პროექტის ფარგლებში (2022-2025).
10.2	ეროვნულ დონეზე პეპს-ების მართვის სისტემის გაუმჯობესება	სტოკპოლის კონვენციით პეპს მართვასთან დაკავშირებული ვალდებულებების პროცენტული შესრულება	N/A	N/A	N/A	95%	N/A	შემუშავებული და დამტკიცებულია საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 15 დეკემბრის N575 დადგენილება "სახიფათო ნარჩენების შეგროვებისა და დამუშავების სპეციალური მოთხოვნების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე" საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 29 მარტის N145 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის შესახებ, რომლითაც განისაზღვრა პეპს შემცველი მოწყობილობების და ზეთების მართვის წესები და უსაფრთხოების ნორმები. მიმდინარეობს ტექნოლოგიის შერჩევა პეპს დაბინძურებული ზეთების დამუშავების მიზნით.

#	ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023 წლისთვის)	პროგრესი (აღწერა)
				2023	2025	2026		
10.3	ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესება	მინამატს კონვენციით განსაზღვრული შესრულებული ვალდებულებების პროცენტული რაოდენობა	N/A	N/A	N/A	80%	N/A	საქართველოს პარლამენტის 2023 წლის 31 მაისის №3005-XIმს-XXმ დადგენილებით რატოფიციურულ იქნა ვერცხლისწყლის შესახებ მინამატს კონვენცია. კონვენციიდან გამომდინარე, შემუშავდა და დამტკიცდა ვერცხლისწყლისა და მისი ნაერთების ანთროპოგენური გაფრქვევისგან გარემოს დაცვის მარეგულირებელი შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები გარემოს დაცვის შესახებ საქართველოს კანონში და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში. გარემოს დაცვის შესახებ საქართველოს კანონიდან გამომდინარე მიმდინარებს მუშაობა კანონქვემდებარე აქტზე - წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის გაცემის საფუძველზე ვერცხლისწყლისა და ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტების იმპორტის, ექსპორტისა და ტრანზიტის განხორციელებისა და რეგულირების წესის დამტკიცების შესახებ. მოცემული კანონქვემდებარე აქტით განისაზღვრება ვერცხლისწყლის ექსპორტის, იმპორტისა და ტრანზიტის მოთხოვნები წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის გაცემის საფუძველზე, ასევე, ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქციის ჩამონათვალი, რომელთა წარმოება, ექსპორტი, იმპორტი ან ტრანზიტი დაექვემდებარება შეზღუდვას და მისი ძალაში შესვლის ვადები, პროექტზე მუშაობა გრძელდება.
10.4	ეროვნულ დონეზე ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის გაუმჯობესება	საქართველოში წყალბადფტორნახშირბადების მოხმარების რეგულირების სტატუსი	არ არის რეგულირებას დაქვემდებარებული	იმპორტ-ექსპორტის ნებადართვის სისტემა შექმნილია	იმპორტის კვოტირების სისტემა შექმნილია	იმპორტის კვოტირების სისტემა შექმნილია	იმპორტ-ექსპორტის ნებადართვის სისტემა და იმპორტის კვოტირების სისტემა შექმნილია	2023 წელს საქართველო შეუერთდა „ოზონის შრის დამშლელ ნივთიერებათა შესახებ“ მონრეალის ოქმის კივალის ცვლილებას, რომელიც წარმოადგენს საერთაშორისო ძალისხმევას გლობალური დათბობის მაღალი პოტენციალის მქონე ნივთიერებების წყალბადფტორნახშირბადების (წფნ-ები) მოხმარების შესამცირებლად. 2023 წლის 16 ივნისს მიღებულ იქნა საკანონმდებლო ცვლილებათა პაკეტი, რომელიც ითვალისწინებს სანაზარეთო და კვოტირების სისტემის გაფართოებას მონრეალის ოქმით მოცული ყველა ნივთიერებისთვის (მ.შ. წფნ-ებისთვის), მაცივარაგენტების მართვაში ჩართული ფიზიკური და იურიდიული პირების სერტიფიცირებას და გარემოსდაცვითი მოთხოვნების დაწესებას მაცივარაგენტებზე მომუშავე მოწყობილობების მომსახურებისთვის. აღნიშნული კანონმდებლობის ნაწილი, რომელიც შეეხება მაცივარაგენტების ტრანსსასაზღვრო გადაზიდვას ძალაში შევიდა 2023 წლის 1 სექტემბრიდან, ხოლო სხვა ცვლილებები, მათ შორის წფნ-ების კვოტირების სისტემა ამოქმედდა 2024 წლის 1 იანვრიდან.
11.1	ჰაბიტატების დევრადაციის პრევენცია	დაცული ტერიტორიების ფართობის წილი საქართველოს ტერიტორიასთან მიმართებით	11.4%	12.5%	13.0%	15.0%	13,1 %	ჯამში 2023 წელს დაცული ტერიტორიების ფართობი გაიზარდა 116049.43 ჰა-ით და შეადგინა 912 968 ჰა, რაც დაახლოებით საქართველოს ტერიტორიის 13.1%-ია
		სახეობათა გრძელვადიანი გადარჩენისთვის საჭირო მართვის ქვეშ მყოფი ჰაბიტატების ფართობი დაცული ტერიტორიების გარეთ (დამტკიცებული მართვის გეგმები ზურმუხტის ქსელისა და რამსარის ტერიტორიებისათვის)	337730 ჰა	448579 ჰა	478359 ჰა	506973 ჰა	414641 ჰა	2022 წელს შემუშავებული მართვის გეგმების დამტკიცება მოხდება ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ კანონის მიღების შემდეგ.

#	ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023 წლისთვის)	პროგრესი (აღწერა)
				2023	2025	2026		
11.2	ევექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება	ეკოლოგიური დერეფნების რაოდენობა, რომლებიც აკავშირებს დაცულ ტერიტორიებს	0	1	3	5	0	არ არის შექმნილი
		დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციების რაოდენობა, რომლებიც დაცულ ტერიტორიებს მართავენ დამტკიცებული მენეჯმენტის გეგმის შესაბამისად	14	17	20	22	10	2023 წელს სსიპ დაცული ტერიტორიების მართვას დაქვემდებარებული 24 ტერიტორიული ადმინისტრაციიდან დაცული ტერიტორიების მართვას მენეჯმენტის გეგმით ახორციელებს 10 ადმინისტრაცია. საანგარიშო პერიოდში მიმდინარეობდა მუშაობა 8 დაცული ტერიტორიის ადმინისტრაციის მენეჯმენტის გეგმის შემუშავება/განახლებაზე. აქედან საანგარიშო პერიოდში, დამტკიცდა ერთი დაცული ტერიტორიის - ჭაჭუნას ალკვეთის მენეჯმენტის გეგმა. განახლდა მენეჯმენტის გეგმა 6 დაცული ტერიტორიისთვის: თბილისის ეროვნული პარკის მენეჯმენტის გეგმა (დონორი: UNDP, სტატუსი: მიმდინარეობს დამტკიცებისთვის საჭირო პროცედურები); აჯამეთის ალკვეთის მენეჯმენტის გეგმა (დონორი: SIDA, სტატუსი: მიმდინარეობს დამტკიცებისთვის საჭირო პროცედურები); ზაწარა-ბაბანურის დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის გეგმა (დონორი: SIDA, სტატუსი: შემუშავებულია); მტირალას ეროვნული პარკის მენეჯმენტის გეგმა (დონორი: UNDP/GEF/CNF, სტატუსი: მიმდინარეობს დამტკიცებისთვის საჭირო პროცედურები); ფშავ-ხევსურეთის დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის გეგმა (დონორი: KFW / SPPA, სტატუსი: მიმდინარე); ვაშლოვანის დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის გეგმა (დონორი: UNDP/GEF/CNF, სტატუსი: მიმდინარეობს დამტკიცებისთვის საჭირო პროცედურები); შემუშავდა მენეჯმენტის გეგმა 2 დაცული ლანდშაფტისთვის: არაგვისა და თუშეთის.
		დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციების რაოდენობა, რომლებსაც დანერგილი აქვთ თანამდროვე ტექნოლოგიები	2	4	6	8	12	2023 წლის მდგომარეობით 12 ადმინისტრაციაში გადაშაადებულია, როგორც SMART ოფიცრები ასევე რეინჯერები. შექმნილია დაცული ტერიტორიების მახასიათებლებიდან გამომდინარე კონსერვაციის არეალები და შემუშავებულია ანგარიშგების ფორმატი.
11.3	ბიომრავალფეროვნებისათვის ფინანსური რესურსების მობილიზაცია და საკვანძო ეკონომიკურ სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მენეჯმენტის მენეჯმენტის აქტივობები	სექტორების რაოდენობა, რომელთათვისაც განხორციელდა ბიომრავალფეროვნების მენეჯმენტის აქტივობები	0	1	3	4	0	ამ ეტაპზე გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მხარდაჭერით განხორციელდა სამინისტროს სოფლის განვითარების სააგენტოს (RDA) პროგრამების კლუვა და ბიომრავალფეროვნებისთვის სახიანო პროგრამების იდენტიფიცირება. მომზადდა რეკომენდაციები სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების სტრატეგიულ დოკუმენტებში ბიომრავალფეროვნების ინდიკატორების ინტეგრირების, სააგენტოს პროგრამების მოდიფიცირების და ბიომრავალფეროვნებისთვის დადებითი პროგრამების შემუშავების კუთხით. ტურიზმის, ენერჯეტიკის და საფინანსო სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მენეჯმენტის აქტივობების ქმედების განხორციელებისთვის მომზადებულია სატენდერო დოკუმენტაცია. უახლოეს ვადაში ტენდერის საფუძველზე მოხდება განმარტებული ორგანიზაციის შერჩევა.

#	ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის	პროგრესი (აღწერა)
				2023	2025	2026		
11.4	ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესება	ნორმატიული აქტების რაოდენობა, რომლებიც დამტკიცდა ან, რომლებშიც შევიდა ცვლილებები ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციისა და ბიოლოგიური რესურსებით მდგრადი სარგებლობის უზრუნველყოფის მიზნით	1	4	5	5	1	ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ კანონპროექტი წარდგენილია საქართველოს პარლამენტში საგაზაფხულო სესიაზე განსახილველად.
11.5	უცხო ინვაზიური სახეობების მართვის გაუმჯობესება	ინვაზიური სახეობების მართვის საკითხები სრულად არის ასახული კანონმდებლობაში	0	0	50%	100%	0	მომზადებულია ტექნიკური დავალება კონკრეტული შემუშავებასთან დაკავშირებით. ტექნიკური დავალების საფუძველზე ამჟამად მიმდინარეობს ტენდერის გამოცხადების პროცედურები.
12.1	ტყის მართვის სისტემის გაუმჯობესება დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების გაძლიერებით	ინვენტარიზაციაზე დაფუძნებული მართვის გეგმების წილი	21%	30%	40%	50%	22%	ეროვნული სატყეო სააგენტოს მიერ დამტკიცებული 9 მართვის გეგმის (356,840ჰა) და დაცული ტერიტორიების სააგენტოს მიერ დამტკიცებული 13 მართვის გეგმის (202,380ჰა) საფუძველზე დაჯამდა მონაცემები და ინვენტარიზაციაზე დაფუძნებული მართვის გეგმების წილმა შეადგინა 559,220 ჰა
		ტყის ფართობი, რომლის მართვაც ხორციელდება ტყის კოდქსით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად და თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით	0	0	100000 ჰა	270807 ჰა	356,840ჰა	9 მართვის გეგმის საფუძველზე 356,840ჰა ტყის ფართობი იმართება კოდქსით გათვალისწინებული მოთხოვნებისა და თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით.
		ტყის საინფორმაციო და მონიტორინგის სისტემაში ინტეგრირებული მოდულების რაოდენობა (მათ შორის ბიომრავალფეროვნების სხვა კომპონენტების მოდულები)	2	5	6	8	4	2023 წლის მდგომარეობით, ფუნქციონირებს 4 მოდული: საქმიანი ეზოების, სავლე ინსპექტირების, მერქნული რესურსის მონიტორინგისა და ტყის აღრიცხვის მოდულები
12.2	ტყეზე ზეწოლის შემცირება ალტერნატიული წყაროებისა და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების წახალისებით	სოფლად მცხოვრები ოჯახების რაოდენობა, რომლებსთვისაც ხელმისაწვდომია ენერგოეფექტური ლუმულები	0	0	10000	25000	183	2023 წლის მდგომარეობით, სააგენტოს თანადაფინანსების მოთხოვნით მიმართა 190-მა აპლიკანტმა, საიდანაც დაფინანსდა 183 განაცხადი.
		საქმიანი ეზოების რაოდენობა, სადაც შესაძლებელია მშრალი შეშის შექმნა	27	52	60	70	52	2023 წლის მდგომარეობით, ქვეყნის მასშტაბით მოწყობილია 52 საქმიანი ეზო.
12.3	ტყის მოვლა და დეგრადირებული ფართობების აღდგენა	ტყის ფართობი, სადაც ჩატარებულია ტყის მოვლა-დაცვისა და აღდგენა-გაუმჯობესების სამუშაოები	26422 ჰა	40500 ჰა	50000 ჰა	70800 ჰა	41300ჰა	2023 წლის მდგომარეობით, მოვლა-აღდგენისა და დაცვის ღონისძიებები განხორციელებულია 41300 ჰა-ზე.

#	ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის	პროგრესი (აღწერა)
				2023	2025	2026		
12.4	მრავალმიზნობრივი ტყითსარგებლობის უზრუნველყოფა	არამერქნული რესურსებისთვის, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალებისთვის გაცემული ნებართვის რაოდენობა	0	10	15	30	23	2023 წელს არამერქნული რესურსებისთვის, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალებისთვის გაცემული ნებართვების რაოდენობა შეადგენს 23-ს.
		რეკრეაციული ტყითსარგებლობის მიზნით გაცემული ტერიტორიების რაოდენობა (იჯარების რაოდენობა) სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ფართობებზე	0	10	20	30	13	სსიპ ეროვნულ სატყეო სააგენტოს 2023 წლის მონაცემებით გაცემული აქვს 13 ხელშეკრულება საკურორტო, რეკრეაციული, სპორტული და სხვა კულტურულ-გამაჯანსაღებელი მიზნებით.
		სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი წლიური მერქნული რესურსის მოცულობა	100000 მ3	210000 მ3	230000 მ3	280000 მ3	15517 მ3	2023 წელს დამტკიცებული მართვის გეგმების საფუძველზე დამზადებულია 15516.596 მ3. აღსანიშნავია, რომ აქტიუობისა და ამოცანის დონის მიზნებიდან გამომდინარე, მერქნული რესურსის მდგრადი პრინციპების საფუძველზე დამზადება უნდა გამოითვალოს იმ ტერიტორიებიდან, რომელზეც დამტკიცებულია ტყის მართვის გეგმები.
13.1	მონაცემების შექმნა და სისტემატიზაცია მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის წარმოებისთვის	სექტორების რაოდენობა, რომელთათვისაც ხელმისაწვდომია რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მონაცემები კლიმატის ცვლილების სფეროში	რაოდენობრივი მონაცემები 2 სექტორისთვის	რაოდენობრივი მონაცემების შექმნის მიზნით, იდენტიფიცირებულია ეკონომიკის მინიმუმ 2 დამატებითი სექტორი	რაოდენობრივი მონაცემები 4 სექტორისთვის	რაოდენობრივი მონაცემები 4 სექტორისთვის	რაოდენობრივი მონაცემები 4 სექტორისთვის	პირველი ორწლიური გამკვირვლობის ანგარიშისა და მეხუთე ეროვნული მოხსენების მომზადების პროცესში მიმდინარეობდა სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიაცია, რომლის ფარგლებშიც იდენტიფიცირებულ იქნა ეკონომიკის 2 ახალი სექტორი, რომელზეც შეგროვდა შესაბამისი მონაცემები და მათი ანალიზის შედეგად მომზადდება რაოდენობრივი მონაცემები. აღნიშნული მონაცემების პირველადი ვერსია უკვე არსებობს, თუმცა საბოლოო სახით ხელმისაწვდომი იქნება ზემოაღნიშნული დოკუმენტების დამტკიცებისას.
14.1	მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება	გაზრდილი ჰიდრომეტეოროლოგიური/გეოლოგიური სადაზვერვებლო პუნქტების რაოდენობა	158/10	208/16	280/18	298/20	208/11	ამჟამად ფუნქციონირებს 208 ერთეული ჰიდრომეტეოროლოგიური სადგურ/საგუმაგო (არსებობდა 119 ერთეული: 75 მეტეო და 44 ჰიდრო). გარკვეული პროექტის ფარგლებში დაემატა 89 სადგური (მათ შორის, 22 ჰიდრო და 67 მეტეო). კლიმატის მწვანე ფონდის (GCF) მიერ მიმდინარე პროექტის ფარგლებში დარჩენილია 65 სადგურის (22 ჰიდრო და 43 მეტეო) დამონტაჟება/გამართვის სამუშაოები, რომელიც 2024 წლის მესამე კვარტალში დასრულდება. 2023 წელს ქვეყნის მასშტაბით 11 მეწყერულ სხეულზე დაინსტალირდა თანამედროვე მონიტორინგის სისტემები, რომლებიც ამჟამად მუშაობენ სატესტო რეჟიმში.
		ამინდის მოკლევადიანი (მიმდინარე და მომდევნო 2 დღე) პროგნოზების გამართლებადობა (%)	85%	87%	90%	92%	87%	გაუმჯობესდა ადგილობრივი ამინდის რიცხვითი მოდელები, კერძოდ მიდელის თვის მასშტაბი 7 კმ-იან ნაღვეზე იქნა დაყვანილი.

#	ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	სახაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		სახლოაო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023) წლისთვის	პროგრესი (აღწერა)
				2023	2025	2026		
		ქვეყნის ტერიტორიის წილი, რომლისთვისაც მომზადებულია გეოლოგიური/ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები	10/15%	50/50%	90/90%	100/100%	100%/60%	ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების (წყალდიდობა, თოვლის ზეგებები, გვალვა, სეტყვა და ძლიერი ქარი) რუკები შემუშავებულია მთელი ქვეყნის ტერიტორიისთვის. 2023 წელს გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები მომზადდა მდინარეების - ენურის, რიონის, ხრამი-ქციას, იორის და ალაზნის აუზებისთვის.
14.2	პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრა და განხორციელების ხელშეწყობა	გეოლოგიური საფრთხეების იდენტიფიკაციის და პრევენციული ღონისძიებების შემუშავების მიზნით შეფასებული დასახლებული პუნქტების/ინფრასტრუქტურული ობიექტების რაოდენობა	1145/1000	1295/1160	1395/1200	1445/1220	1335/1105	განხორციელდა გეგმიური გეოლოგიური მონიტორინგი (გაზაფხული-შემოდგომა), მომზადდა ვიზუალური საინჟინრო-გეოლოგიური დასკვნები, გამოიცა საინფორმაციო გეოლოგიური ბიულეტენი "საქართველოში 2022 წელს სტიქიური გეოლოგიური პროცესების განვითარების შედეგები და პროგნოზი 2023 წლისთვის".
14.3	ბუნებრივ კატასტროფებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესება	სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის საოპერაციო შესაძლებლობები განვითარებულია	38 სახალი სახანძრო ავტომობილი 5 სახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება	4 ჩანაცვლებული/ განახლებული წყალზე/სამთო სამაშველო ტრანსპორტი 4 სახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება	2 სახალი სახანძრო ავტომობილი 5 ჩანაცვლებული/ განახლებული წყალზე/ სამთო სამაშველო ტრანსპორტი 2 სახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება	2 სახალი სახანძრო ავტომობილი 3 ჩანაცვლებული/ განახლებული წყალზე/ სამთო სამაშველო ტრანსპორტი 1 სახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება	4 ჩანაცვლებული/ განახლებული წყალზე/ სამთო სამაშველო ტრანსპორტი 2 სახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება დასრულებულია	10 ერთეული სახანძრო-სამაშველო ავტომანქანის შესყიდვის მიზნით, გაფორმებულია ხელშეკრულება. 1 ავტომობილი მიღებულია 2023 წლის დეკემბერში, ხოლო 9 ავტომობილის მოწოდება განხორციელდება ტენდორით, არაუგვიანეს 31/01/2024 წლისა. გარდა აღნიშნულისა, 2023 წელს შესყიდული და მიღებულია 1 სახანძრო-სამაშველო ავტომობილი. შესყიდული და მიღებულია 4 ერთეული სწრაფმავალი კატარა. დასრულდა კასპის და აბასთუმნის 2 სახანძრო-სამაშველო ობიექტის მშენებლობა. ამჟამად მიმდინარეობს ხულოს და ონის 2 სახანძრო-სამაშველო ობიექტის სამშენებლო სამუშაოები. სამშენებლო სამუშაოების შესყიდვის პროცედურების განსახორციელებლად მომზადდა დოკუმენტაცია ბორითის ობიექტისთვის.
15.1	რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების მარეგულირებელი რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გაუმჯობესება	ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს (აესს) ეროვნული მარეგულირებელი სისტემის შემფასებელი ინტეგრირებული მისიის 26 რეკომენდაციის და 16 წინადადების შესრულების პროცენტული რაოდენობა	9%	20%	40%	50%-ზე მეტი	20%	საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 26 აპრილის №226 დადგენილებით დამტკიცდა ტექნიკური რეგლამენტი - „სამედიცინო დასხივების სფეროში რადიაციული უსაფრთხოების მოთხოვნები“. სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტომ მოამზადა ბირთვული უსაფრთხოების შესახებ კონვენციის თარგმანი ქართულ ენაზე, რომელიც, სხვა საქაირო დოკუმენტაციასთან ერთად, წარედგინა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს შემდგომი პროცედურების განსახორციელებლად. სააგენტომ, ასევე, შეიმუშავა ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის ავტორიზაციის წესის პროექტი.

#	ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო (2023 წლისთვის)	პროგრესი (აღწერა)
				2023	2025	2026		
15.2	რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების ინფრასტრუქტურის განვითარება	რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების რაოდენობა, რომლებისთვისაც გატარებულია ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებისკენ მიმართული ღონისძიებები	0	0	1	2	0	2023 წელს, გაანალიზდა რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის მარეგულირებელი კანონმდებლობა, იდენტიფიცირდა არსებული ხარვეზები და შემუშავდა საჭირო ცვლილებები, რომლებიც დამტკიცდა საქართველოს მთავრობის შემდეგი დადგენილებებით: (1) „ტექნიკური რეგლამენტის – რადიოაქტიური ნარჩენებისადმი მოპყრობის წესის“ დამტკიცების შესახებ“ 2023 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №453; (2) ტექნიკური რეგლამენტის – რადიოაქტიური ნარჩენების სამარხის უსაფრთხოების ანგარიშისადმი ძირითადი მოთხოვნების დამტკიცების შესახებ 2023 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №452; (3) „ტექნიკური რეგლამენტის – რადიოაქტიური ნარჩენების გადამამუშავებელი საწარმოსა და საცავის უსაფრთხოების ანგარიშისადმი ძირითადი მოთხოვნების“ დამტკიცების შესახებ 2023 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №455.
15.3	გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესება	რეგიონების რაოდენობა, რომლებისთვისაც არსებობს დამუშავებული ინფორმაცია ტუნსტრივი რადიაციული ფონის შესახებ	0	მინიმუმ 2 რეგიონი	მინიმუმ 4 რეგიონი	მინიმუმ 5 რეგიონი	2 რეგიონი	2022-2023 წლებში დიდოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტსა და ქ. ქუთაისში განხორციელდა გამა გამოსხივების ფონური დოზის სიმძლავრის მონიტორინგი.
16.1	გარემოსდაცვითი ქვევის ცვლილებისა და შესაბამისი უნარების განვითარების ხელშეწყობა	სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების აღმზრდელის/მეთოდისტების რაოდენობა, რომლებიც წერტილურ „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების“ განახლებულ პროგრამას	0	200	400	500	559	"სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების" პროგრამის შეფასების კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით, 2022 წლის ბოლოს მოხდა ზემოაღნიშნული პროგრამის განახლება. განახლებული პროგრამის ტრენინგ-მოდულის შესაბამისად, 2023 წლის მარტი-მაისის პერიოდში გადამზადდა თბილისის, მცხეთა-მთიანეთისა და ქვემო ქართლის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების 559 პრაქტიკოსი (2019 წლიდან 2023 წლამდე სულ გადამზადებულია 2911 პრაქტიკოსი)
		ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო დაწესებულებების წილი, სადაც დანერგულია პროგრამა „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“	5%	30%	60%	80%	66%	პროგრამის "გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში" ფარგლებში, 2023 წლის მონაცემებით, სულ გადამზადებულია 5835 დაწესებულებით კლასის პედაგოგი. 2023 წლის მანძილზე ტრენინგი გაიარა 2024-მა პედაგოგმა. საქართველოს 2076 ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო დაწესებულებიდან, პროგრამა უკვე დანერგულია 1369 სკოლაში.
16.2	ზრდასრულთა სწავლებისა და საგანმანათლებლო მასალების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა გარემოს დაცვის საკითხებში	ხელმისაწვდომი საგანმანათლებლო რესურსებისა და განხორციელებული პროგრამების რაოდენობა ასაკობრივი და დარგობრივი სპეციფიკის გათვალისწინებით ზრდასრულთა განათლებისთვის	3	+2 (წელიწადში 1)	+2 (წელიწადში 1)	+1 (წელიწადში 1)	4 საგანმანათლებლო რესურსი / განხორციელებული პროგრამა	2023 წელს ზრდასრულთა სწავლების მიზნით მომზადდა საგანმანათლებლო მასალები: ბრიშორა „მედიის როლი კლიმატის ცვლილებისა და კატასტროფების რისკის შემცირების საკითხებში“. განახლდა დამხმარე სახელმძღვანელო "სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლება" საბავშვო ბავშვის პრაქტიკოსებისთვის, კერძოდ, დემეტრე ახალი თემა "კლიმატის ცვლილება" და ეკო-პაკეტი. ასევე, განხორციელდა პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამები "ტყის ინვენტარიზაცია და ტაქსაცია" და "გარემოსდაცვითი მმართველი". პროგრამების დასრულების შემდეგ გაიცა სახელმწიფოს მიერ აღიარებული სერტიფიკატები.

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
1.1.1	გზმ-ს/სემ-ს სახელმძღვანელოების განახლება	განახლებული გზმ/სემ სახელმძღვანელოები	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	2023 წელს განახლდა გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (https://nea.gov.ge/Ge/News/1169) და სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების შესახებ სახელმძღვანელოები (https://nea.gov.ge/Ge/News/1160)	
1.1.2	ჰიდროელექტროსადგურების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების სახელმძღვანელოს შემუშავება	შემუშავებული ჰიდროელექტროსადგურების სახელმძღვანელო	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2023 წ. II კვარტ.	განხორციელდა	100%	2023 წელს შემუშავდა ჰიდროენერგეტიკული პროექტების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების სახელმძღვანელო (https://nea.gov.ge/Ge/News/1161)	
1.1.3	სივრცითი მოწყობის გეგმვისთვის სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სახელმძღვანელოს შემუშავება	შემუშავებული სივრცითი მოწყობის გეგმვისთვის სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სახელმძღვანელო	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2023 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	70%	გაროს ევროპის კონომიკური კომისიის (UNECE) პროექტის ფარგლებში 2023 წელს შემუშავდა სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების საქართველოს სივრცის დაგეგმვის სექტორისთვის სახელმძღვანელოს პროექტი. დოკუმენტთან დაკავშირებით სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ მოზადებული შენიშვნები გადაეცაზა დიონოს განახილვულად.	
1.1.4	გზმ-ს დოკუმენტაციის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით ევექტიანი ლინისიძეების იდენტიფიცირება და შედეგში შემუშავება და დანერგვა	იდენტიფიცირებული და დანერგულია სულ მცირე ერთი ლინისიძეა	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2023 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	30%	გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტის ინიციატივით ევროკომისიის ტექნიკური მხარდაჭერის და ინფორმაციის გაცემის ინსტრუმენტის (TAIEH) ფარგლებში მოწვეულ იქნა ექსპერტთა მისია, ევროკომისიის წევრ ქვეყნებში საკონსულტაციო კომპანების მიერ მოზადებული გზმ დოკუმენტაციის ხარისხის კონტროლის საუკეთესო პრაქტიკის და გარემოსდაცვითი საკონსულტაციო კომპანიების აკრედიტაციის/ლიცენზირების სისტემის შესახებ ინფორმაციის გაზიარების მიზნით. მისი ფარგლებში შემუშავდა შესაბამისი რეკომენდაციები, რომელთა განხორციელების მიზნით დაეგეგმა გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსში შესატანი ცვლილებების პროექტის მოზადება და საქართველოს არალამენტის 2024 წლის საგაზაფხულო სესიის პერიოდისათვის წარდგენა.	
1.2.1	მიმხმარებელზე მორგებული გარემოსდაცვითი შეფასების პორტალის ამოქმედება	საჯარო პორტალი პროგრამულად უზრუნველყოფილია, ინტეგრირებულია დოკუმენტბრუნვის სისტემასთან	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	საჯარო პორტალი პროგრამულად უზრუნველყოფილია და ხელმისაწვდომია საზოგადოებისთვის (ei.gov.ge).	
		საჯარო პორტალზე გამოქვეყნებული გზმ-სემ პროექტებზე მიმდინარე წარმოების შესახებ ინფორმაცია	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო/ გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტი	2023 წ. I კვარტ.	განხორციელდა	100%	პორტალზე ხელმისაწვდომია ყველა მიმდინარე წარმოებისთან დაკავშირებული დოკუმენტაცია და ინფორმაცია საჯარო განხილვის შესახებ.	
		საჯარო პორტალზე ქვეყნდება გაცემული გადაწყვეტილებები და გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული საქმიანობის შედეგში ანალიზის დოკუმენტაცია	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო/ გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტი	2023 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების ევექტიანი ინფორმირებისა და მონაწილეობის მიზნით, გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტის მიერ სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ჩართულობით შეიქმნა გარემოსდაცვითი საინფორმაციო პორტალი. გარემოზე ზემოქმედების შეფასების სფეროში გაეცემა აქტუალური მარტივად ხელმისაწვდომობის მიზნით, გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტის მიერ 2023 წელს გარემოსდაცვითი საინფორმაციო პორტალზე გამოვიდა სემ-ის პროექტების (სკრინინგი, სკოპინგი, სემ) სრული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები, გზმ-ის და სკოპინგის პროექტების (2020, 2021 და 2022წწ) სრული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები, სკრინინგის პროექტების (2018, 2019, 2020, 2021 და 2022წწ) სრული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები, ზემოწინშედიდან გამოვიდა, პირველ ეტაპზე მიმდინარეობს გზმ-ის სფეროში გაეცემა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტების შესახებ ინფორმაციის/დოკუმენტაციის სისტემაში აქტივობა.	
		გარემოსდაცვითი შეფასების პორტალი, სადაც დამატებულია ახალი მიდულბი/ოქმები	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	გარემოსდაცვითი შეფასების პორტალს (გარემოსდაცვითი საინფორმაციო პორტალს (ei.gov.ge) დამატდა ახალი მიდული: გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობა. აღნიშნული მიდული უზრუნველყოფს გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების ევექტიანი ინფორმირებისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობის ხელშეწყობას.	
1.2.2	საზოგადოების ინფორმირების და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობის გაუმჯობესების მიზნით მუნიციპალიტეტების ჩართულობის გაზრდის მექანიზმის შემუშავება	შემუშავებული მექანიზმი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2023 წ. I კვარტ.	განხორციელდა	100%	შემუშავდა და თანამშრომლობის მექანიზმებზე გაფორმდა 62 მუნიციპალიტეტთან	
1.2.3	საჯარო განხილვების ორგანიზება, გამართვა და მონიტორინგი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრში შექმნილი და ამოქმედებული შესაბამისი სამსახური	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	2023 წლის I ივლისიდან სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის მიერ ხორციელდება საჯარო განხილვების ორგანიზება, გამართვა და პროცესის მონიტორინგი, შექმნა და ამოქმედდა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის სამსახური.	
		ჩატარებული 600 საჯარო განხილვა		2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	52%	2023 წელს ცენტრის მიერ ორგანიზებულია 111 საჯარო განხილვა. ჯამში 2022 წლიდან 2023 წლის ბოლომდე ჩატარებულია 313 საჯარო განხილვა.	
1.2.4	ბექტერ მედია-სამუალეებში საჯარო განხილვების თაობაზე ინფორმაციის განთავსება	არსებულ ბექტერ მედიაში გამოქვეყნებული საჯარო განხილვების თაობაზე განთავსების 40%	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	2023 წელს ბექტერ მედიაში განთავსდა 136 განთავსება.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
(აქტივების დონე)

#	აქტივება	აქტივების შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
2.1.1	"სამრეწველო ემისიების შესახებ კანონის" პროექტის შემუშავება და დასამტკიცებლად წარდგენა	შემუშავებული და პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი საქართველოს კანონის პროექტი „სამრეწველო ემისიების შესახებ“	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2022 წ. IV კვარტ.	გამორჩევილდა	100%	2023 წლის 29 ივნისს საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებულ იქნა სამრეწველო ემისიების შესახებ საქართველოს კანონი.	
2.1.2	"სამრეწველო ემისიების შესახებ" საქართველოს კანონის პროექტიდან გამომდინარე საქართველოს მთავრობის დადგენილებების პროექტების შემუშავება და დასამტკიცებლად წარდგენა	დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტები, რომლებიც გამომდინარეობს „სამრეწველო ემისიების შესახებ“ საქართველოს კანონიდან	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორჩევილდა	20%	შემუშავებულია პროექტების პირველადი ვერსია	
2.1.3	საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის (BAT) საფუძველზე კანონმდებლობაში ნორმატიული აქტების შემუშავება და დასამტკიცებლად წარდგენა	დამტკიცებული დადგენილებები საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტების დამტკიცების თაობაზე	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორჩევილდა	20%	ევროკავშირის დაფინანსებით მიმდინარე ტექნიკური დახმარების პროექტის „საქართველოში გარემოს დაცვისა და კლიმატის ადგილობრივი წინააღმდეგე ბრძოლის მხარდაჭერა“ ფარგლებში, სამრეწველო ემისიების შესახებ ევროკავშირის დირექციასთან კარიბინოზებისა და იმპლემენტაციის მიზნით ქართულ ენაზე ითარგმნა საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის (BAT) შესახებ დასკვნები: წვის დიდი დანადგარებისთვის; ცემენტის, კირისა და მაცივების ოქსიდის წარმოებისთვის; ნარჩენების ინჟინერიისთვის; თულისა და ფოლადის წარმოებისთვის; და ინტენსიური მეფრინველეობისა და მელიორაციისთვის.	
3.1.1	გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის სტრუქტურული გაძლიერება	შექმნილია დამატებითი ერთი სტრუქტურული ერთეული. ინსპექტირების რიცხოვნება გაზარდილია 18 სამტაქტო ერთეულით.	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2023 წ. I კვარტ.	გამორჩევილდა	100%	შეიქმნა ახალი სტრუქტურული ერთეული - სამრეწველო ემისიებისა და ნარჩენების კონტროლის სამსახური (მინისტრის ბრძ. 2-224, 23.03.2022). 2022 წელს ინსპექტირების სამტაქტო რიცხოვნება გაიზარდა 16 სამტაქტო ერთეულით. 2023 წელს დეპარტამენტის სისტემაში აღნიშნული რეგიონული სამმართველოს ბაზაზე 2 სამსახურის (მიდა ქართლისა და მცხეთა-მთიანეთის რეგიონული სამმართველოს) შექმნისას დამატდა 2 სამტაქტო ერთეული (მინისტრის ბრძანება 2-158, 24/03/2023 გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის სამტაქტო წესების დამტკიცების შესახებ). 2023 წლის 4 სექტემბრიდან ხილულ გამოწვევებზე საავტომობილო ტრანსპორტის კონტროლის მიზნით ინსპექტირების რაოდენობა კიდევ 30 ინსპექტირებით გაიზარდა. 2023 წლისათვის გარემოსდაცვითი ინსპექტირების საერთო რაოდენობამ შეადგინა 160 სამტაქტო ერთეული.	
3.1.2	კანონმდებლობის აღსრულებისათვის აუცილებელი აღჭურვილობისა და თანამედროვე ტექნოლოგიების გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის აღჭურვა	შეხერხილია სულ მცირე: 12 მაღალი გემავლობის მანქანა; 70 ფორთხაფანა; 7 დრონი; 25 მაცი; 50 პირატული რადიოსადგური; და 23 ერთეული საცეცხე აღჭურვილობა	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორჩევილდა	40%	დეპარტამენტის 7 რეგიონული სამმართველოს პატრულირებისა და სწრაფი რეაგირების აუცილებელია 2023 წელს შესყიდული იქნა მაღალი გემავლობის მსუბუქი ავტომობილები - 22 ერთეული; გასაბერი წაღვირავი დაკიდების შესაღებლობით - 1 ერთეული; კატარა - 1 ერთეული; უაბილოტო საფრენი აპარატი, დრონი - 10 ერთეული; ცემენტები - 16 ერთეული; საცეცხე კომპლექტი - 15 ერთეული; მაცი მასალები - 7 ერთეული; პირატული ხელსაწყო (TESTO) საწარმოს ფუნქციონირებისას გაფრევის მიზნით წარმოშობილი აირების კონცენტრაციის გასაზომად - 10 ერთეული. ასევე შეხერხილი იქნა პლანშეტები, ვიდეოკამერები, სპეციალური კამერები, ფოტოსაფანგები, ვიდეორეგისტრატორები, სხვა პატრულირებისთვის საჭირო აღჭურვილობები.	
3.2.1	მაცივარაგენტების მონიტორინგისა და კონტროლის უზრუნველყოფა	სამინისტროს ბაზაზე დანერგილი მაცივარაგენტების მართვის ელექტრონული სისტემა	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	გამორჩევილდა	100%	2023 წელს დასრულდა მაცივარაგენტების მართვის ელექტრონული სისტემის შემუშავება, რომელიც განთავსდა გარემოსდაცვითი ინფორმაციის მართვის ელექტრონულ პორტალზე (emoe.gov.ge). ამდროულად, 2023 წელს საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებული იქნა საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტი, რომელიც უზრუნველყოფს საქართველოში „ოზონის მრის დამწლულ ნივთიერებათა შესახებ“ მონრეალის ოქმით გათვალისწინებულ ნივთიერებათა აღრიცხვისა და კონტროლის ერთიანი სისტემის შექმნას. მიზანდასა და საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებულ იქნა 2023 წლის 30 აგვისტოს #333 დადგენილება "მაცივარაგენტების მართვის ელექტრონული სისტემის წარმოების წესის დამტკიცების შესახებ", რომლის შესაბამისად, ელექტრონული სისტემა ამოქმედდება 2024 წლის 1 იანვრიდან. 2023 წლის სექტემბრიდან დეკემბრის ჩათვლით ჩატარდა საინფორმაციო შეხვედრები მენარმეებთან და ტრენინგები თანამშრომლებისთვის.	
3.2.2	მიდა წყალსატევებში სამრეწველო თევზჭერის თვითმონიტორინგისა და თვითანგარიშების ელექტრონული სისტემის დანერგვა და განვითარება	სამინისტროს ბაზაზე დანერგილი აკაკულატურის მართვის ელექტრონული სისტემა	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულა	0%	საქმიანობა ამ მიმართულებით არ დაწყებულა, ვინაიდან საარგანო პერიოდისთვის ვერ მოხერხდა დაფინანსების მიაღწევა აღნიშნული პროექტის გამორჩეულებისთვის.	
3.2.3	დამინარეების სტაციონარული წყაროებიდან ატმოსფერულ ჰაერში ორგანოზებელი გაფრეკვების უწყვეტი თვითმონიტორინგის წარმოების უზრუნველყოფა	ელექტრონული სისტემაში ჩართული სულ მცირე 100 რეგულირების ობიექტი	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორჩევილდა	34%	2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაფრეკვების უწყვეტი თვითმონიტორინგის სისტემაში რეგულირებულია 31 რეგულირების ობიექტი. 2023 წელს განხორციელდა შემდეგი ქმედებები: დაინერგა მაცივარაგენტების მართვის ელექტრონული სისტემა; შემოსავლების სამსახურის ხე ტის ელექტრონულ ზედამხედველობის მონრეალის გაცვლის ავტომატური სერვისი; შემუშავდა და დაინერგა ხილული გამოწვევების მქონე სატრანსპორტო საშუალებების კონტროლის ელექტრონული სისტემა (https://carmonitoring.mepa.gov.ge); შემუშავდა და დაინერგა გამოწვევებზე საჯარიმო ჭკიორების გადახდების კონტროლის ელექტრონული სისტემა (https://protocol-des.ssg.gov.ge).	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
(აქტივობის დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
3.2.4	სახელმწიფო კონტროლის ხელშეწყობი ელექტრონული მექანიზმების დანერგვა	დანერგილი სულ მცირე 4 ელექტრონული მოდელი (მაგ. ინსპექტირების ელ სისტემა, ხე ტესის ტრანსპორტირების ელ სისტემა და სხვა)	სსიპ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2026 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	40%	2023 წელს: დანიერგა მაცივარაგენტების მართვის ელექტრონული სისტემა; დანიერგა და 2023 წლის 15 ივლისიდან ამოქმედებულია მერაწული რესურსების მართვის ელექტრონული სისტემა და შემოსავლების სამსახურის ხე ტესის ელექტრონული ზედამხედველობის მართვის ინფორმაციის გაველოს ავტომატური სერვისი; შემუშავდა და დანიერგა ხილული გამონაბოლქვის მტკიცე სატრანსპორტო საშუალებების კონტროლის ელექტრონული სისტემა - https://camonitoring.mepa.gov.ge/ ; შემუშავდა და დანიერგა გამონაბოლქვზე საჯაროში ქვირთვების გადახედვის კონტროლის ელექტრონული სისტემა - https://protocol-dei.ssp.gov.ge/	
4.1.1	სამართლებრივი აქტის მოწოდება და დამტკიცება გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების გარეცვლების შესახებ	დამტკიცებული სამართლებრივი აქტი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2023 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	30%	მიმდინარეობს სამართლებრივი აქტის პროექტის მოწოდება.	
4.1.2	გაიდლაინის შემუშავება გარემოსდაცვითი ინფორმაციის მიწოდების ფორმატის შესახებ	შემუშავებული გაიდლაინი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2024 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	5%	გაიდლაინის შემუშავების პროცესი დაწყებულია.	
4.1.3	გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის საიტის ცნობადობის გაზრდისთვის საინფორმაციო კამპანიები	მოწოდებული და სოციალურ მედიაში განთავსებული სულ მცირე 3 ვიდეო რეალი და ცნობადობის ასამაღლებელი კამპანიის ფარგლებში 15 პოსტი, 10 საინფორმაციო შეხვედრა	გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	ცენტრის საიტის ცნობადობის გაზრდის მიზნით 2023 წელს მოწოდებულია და სოციალურ მედიაში განთავსებულია 2 ვიდეო რეალი; სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლებისა და კლიმატის ცვლილების კანონის მწვერვალზე წიგნის შესახებ გამართა 33 საინფორმაციო შეხვედრა ქარტენიანი ტერიტორიების დაცვის, ცელური ზუნების მსოფლიო დღის, ნარჩენების გადამუშავების, მეტეოროლოგიის, წყლის, ტყის და ატმოსფერული ჰაერის შესახებ, დედამიწის დღე, დედამიწის საათი, შეხვედრა სატელო სკოლის მოსწავლეებისთვის, მედიასაშუალებების წარმომადგენლებისთვის შეხვედრა ტყის მფრადი მართვის შესახებ, შეხვედრა თემაზე სუფთა ჰაერი ლურჯი ცისთვის, საინფორმაციო შეხვედრა სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების პრაქტიკოსებთან, უზბეკეთის საზღვარში დღეგადაცვლის ცენტრისთვის შეხვედრა გარემოსდაცვითი და აგრარული საკითხებში, კვლევის პრეზენტაცია - ეროვნულ დონეზე სატელო სექტორის შესახებ ცნობარების დონის შეფასების წარდგენა, გარემოსდაცვითი საინფორმაციო პორტალის პრეზენტაცია, GCF პროექტის ფარგლებში შემუშავებული ლინისიგება-საიუმო ფორუმი, „შეწვევს ჯილდოს“ კონკურსის 2023 წლის გამარჯვებულების დაჯილდოების ცერემონია, ახალგაზრდა მოხალისეების პროგრამის დასკვნითი ლინისიგება და დაჯილდოება, თბილისის სკოლებში კონკურსის „შეწვევს ჯილდოს“ შესახებ 4 საინფორმაციო შეხვედრა, კანონი ცვლილების შეტანის შესახებ - მაცივარაგენტზე მომუშავე მოწყობილობების მომსახურე ტექნიკოსების ჩატარდა 4 საინფორმაციო შეხვედრა, გამართა 3 საჯარო კომულტაცია კლიმატის ცვლილების კანონის „შეწვევს წიგნის“ შესახებ, გამართა საჯარო კომულტაცია კლიმატის ცვლილების კანონის „თეთრი წიგნის“ შესახებ, Facebook ვებზე საიტის ცნობადობის გაზრდის მიზნით განთავსდა 18 პოსტი: კონფერენცია „შეი ზდა და ბიომრავალფეროვნება“, 2 პოსტი „გარემოსდაცვითი მმართველი“, მედიკონკურსი „ერთად დავიცავთ საქართველოს ტყე“, ქსეების კონკურსი მოსწავლეებისთვის ტყის მფრადი მართვის შესახებ, კონკურსი „შეწვევს ჯილდოს“, ტრენინგი „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“, შეხვედრა დოკუმენტის „2018-2021 წლების გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენი“ პროექტის განხილვის მიზნით, კონკურსი „შეწვევს კლიმატის ცვლილების მართვის“ სასკოლო კონკურსი - „ისწავლე უსაფრთხო გარემოში“, კონკურსი - „შეწვევს უსაფრთხო თემი“, კლიმატის მოხალისეები, კლიმატის ელემბრი რეგისტრაცია, რეგისტრაცია - „ტყის ინვენტარიზაცია და ტექსტის“, მეფუტკრე ფერმერების ტრენინგები, „ეკოლოდერია სკოლა“, „სატელო სკოლა“, „გროსკოლა“. 2022-2023 წლებში მოწოდებულია 3 ვიდეო რეალი, 54 საინფორმაციო შეხვედრა და 39 პოსტი.	
5.1.1	გარემოს ეროვნული სააგენტოს თანამშრომლების შესაძლებლობების გაძლიერება წყლის ობიექტების კლასიფიკაციის კუთხით	16 თანამშრომელი, რომლებმაც შესაბამისი ტრენინგები გაიარა	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2023 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	50%	ევროკავშირის პროექტის დანაზრებით ტრენინგები გაიარა 8 სპეციალისტმა (ოთხმა ჰიდრობიოლოგიის და ოთხმა მონიტორინგის წყლების მონიტორინგით).	
5.1.2	ზედაპირული წყლებზე ახალი მონიტორინგის წერტილების დამატება	2026 წლისათვის ზედაპირულ წყლებზე მონიტორინგი ხორციელდება 240 წერტილში	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	96%	ზედაპირული წყლების ხარისხის მონიტორინგი ტარდება 231 წერტილში.	
5.1.3	მიწისქვეშა წყლებზე ახალი მონიტორინგის წერტილების დამატება	2026 წლისათვის მიწისქვეშა წყლებზე მონიტორინგი ხორციელდება 76 წერტილში	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	92%	მიწისქვეშა წყლებზე მონიტორინგის ახალი სადგურების მოწყობა მიმდინარეობს ყველაზე უფრო წინადადება (წელიწადში 2 სადგური) 2023 წლის მდგომარეობით, მიწისქვეშა წყლების რადიონუკლიდური და ხარისხობრივი მასალათვის მონიტორინგი განხორციელდა 70 წერტილში. 2024-2026 წლებში იგეგმება 6 სადგურის მოწყობა.	
5.1.4	ჰიდროლოგიური მონიტორინგის წერტილების დამატება	2026 წლისათვის არსებობს 112 ჰიდროლოგიური მონიტორინგის წერტილი	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	63%	2023 წლის საანგარიშო პერიოდისათვის ქვეყნის ტერიტორიაზე დამონტაჟებულია დამატებითი 21 ჰიდროლოგიური სადგური, უამში - 70 ერთეული. აღნიშნული აქტივობა ხორციელდება UNDP/GCF პროექტის „მრავალმხრივი სადგურების ადრეული გაფრთხილების სისტემის გაფართოება და კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამოყენება საქართველოში“ ფარგლებში. სადამკვეთებლო პუნქტების საინსტალაციო საშუალებები გარემოებულა 2024 წელს.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
5.1.5	ურბანული ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა აჭარის რეგიონში	2026 წლისთვის ამოწმებულია ურბანული ჩამდინარე წყლების 9 გამწმენდი ნაგებობა	სს „აჭარის წყლის ალიანსი“	2026 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	2023 წლის ივლისი-დეკემბრის თვეების განმავლობაში დასრულდა გზმ-ის პროექტებში, გარემოსდაცვითი დაწესებულებები მოხელდა კომპლექსური, ხელუხარის, ქუჩის და შესაფერის მონივრული პროექტების დაწყება. ნაგებობებისთვის (ხულის გამწმენდი ნაგებობის გზმ-ის პროექტის დასრულება 2022 წელს). საცალოდ ტვირთისა და ნაგებობების ნაგებობისთვის (საქართველოს წარდგენილია შესაფერის მონივრული პროექტები არსებულ სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიებზე სპეციალური დამონტაჟების ტიპისაგანგებობის ნაგებობის მისაღებად. დანარჩენი მონივრული პროექტების სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიებისთვის ერთი წამსვე სარგებლობის უწყვეტ მიღებულია. საჯარო რესტრუქტურის პროექტში მთლიან შეტანილია სს „აჭარის წყლის ალიანსი“, როგორც სახელმწიფო ტყის ფონდის მიწების კანონისმიერი მფლობელის რესტრუქტურის თაობაზე (ხელუხარის სატყეო ფონდის ტერიტორია). ზედამხედველი ინიციატივებიდან წყალდების ნაგებობები მიღებულია. პროექტის მშენებლობის ეტაპი აუარ დაწყებულია. სატენდერო პროცედურები დასრულებულია. გამოვლენილია მშენებელი კომპანია.	
5.1.6	ურბანული ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა	2026 წლისთვის ამოწმებულია ურბანული ჩამდინარე წყლების 17 გამწმენდი ნაგებობა	მსს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	35%	2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მონაცემები რჩება უცვლელი ყოველივე არგარანტირებულ მიმართებაში. შედეგად, დასრულებულია 6 გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობა, ხოლო მიმდინარე პროექტების ფარგლებში, გამწმენდი ნაგებობებზე სამშენებლო სამუშაოების ფიზიკური პროგრესი არის შემდეგი: ქ. ფოთის ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისთვის (ლულ 2 ცალი) - 80%, დანა გუდაურის ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისთვის (ლულ 4 ცალი) - 61%, ქ. მარნეულის ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისთვის - 62%.	
5.1.7	სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში გამოყენებული ნიტრატებით დაბინძურებული ან დაბინძურების რისკის ქვეშ მყოფი ზედაპირული წყლების იდენტიფიცირება და ნიტრატებისადმი მოწყვლადი ზონების განსაზღვრა	შემუშავებულია ნიტრატებით დაბინძურებული ან რისკის ქვეშ მყოფი ზედაპირული წყლის ინიციატივების მიმართ განსაზღვრულია ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონები	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	90%	ეროკავშირის ტექნიკური მხარდაჭერის პროექტის ფარგლებში განისაზღვრა სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში გამოყენებული ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონები, რომელიც შესაბამისი პროექტის (გარემოს დაცვისა და კლიმატის წინადადება ბრიზოლის ხელშეწყობა საქართველოში) ფარგლებში მიმდინარეობს ანგარიშის მოხდად. აღნიშნული საკითხის შესახებ პროექტის ფარგლებში 2023 წლის 13 დეკემბერს ჩატარდა სამუშაო შეხვედრა დაინტერესებულ მხარეებთან (გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სისტემაში შეყვანილი სტრუქტურული ერთეულებისა და სხვა საჯარო უწყებები, არასამთავრობო ორგანიზაციები და კერძო სექტორი). ერთიდან პროექტის საწყისი ფაზა მოვიყვანეთ დაიწყო, მოწყვლადი ზონების შესახებ ანგარიში ამ დროისთვის აუარ დასრულების ეტაპზე.	
5.1.8	სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში გამოყენებული ნიტრატებით დაბინძურებული ან დაბინძურების რისკის ქვეშ მყოფი მიწისქვეშა წყლების იდენტიფიცირება და ნიტრატებისადმი მოწყვლადი ზონების განსაზღვრა	განსაზღვრულია ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონები	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2024 წ. III კვარტ.	განხორციელდა	100%	ნიტრატებით დაბინძურებისადმი მოწყვლადი ზონები განისაზღვრა ეროკავშირის ტექნიკური დახმარების პროექტის „გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილებისადმი ბრიზოლის მხარდაჭერა საქართველოში“ ფარგლებში მოხუცე ექსპერტების მიერ.	
5.1.9	ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონებისთვის კარგი სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკის წესების განსაზღვრა	ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონებისთვის შემუშავებული სახელმძღვანელო კარგი სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკის წესების შესახებ	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	85%	ეროკავშირის ტექნიკური მხარდაჭერის პროექტის „გარემოს დაცვისა და კლიმატის წინადადება ბრიზოლის ხელშეწყობა საქართველოში“ ფარგლებში ჩატარდა კვლევა ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონების დაცვისა და განსაზღვრულია ნიტრატების რისკის ქვეშ მყოფი ზონები. ამ დროისთვის ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონებისთვის შემუშავებული სახელმძღვანელო კარგი სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკის წესების შესახებ ანგარიში დასრულების ეტაპზე.	
5.1.10	სააუზო მართვის გეგმების შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებული სააუზო მართვის გეგმები 6 სააუზო უბნისთვის	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	90%	მიმუხადებულია სამი სააუზო მართვის გეგმის (ალზანი-იორი, ჭიორი-აჭარისწყალი, ხრამი-დებედა) სამუშაო ვერსია. ორი სააუზო მართვის გეგმის (მდ. როინისა და მდ. ეგრულის სააუზო უბნისთვის) მოხდად მიმდინარეობს პროგრამის „ეროკავშირი გარემოსთვის - წყლის რესურსები და გარემოსდაცვითი მონაცემები“ (EU4Environment: Water Resources & Environmental Data) ფარგლებში. 2023 წლის 13 ნოემბერს ქ. წყალტუბოში (იმერეთის მხარე) და 2023 წლის 14 ნოემბერს ქ. ზუგდიდში (სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხარე) გაიმართა მდ. როინის სააუზო უბნის მართვის გეგმის შესახებ სააუზო შეხვედრა, სადაც წარდგინდა იქნა თემატური მიმოხილვა „ერეურისა და როინის მდინარის აუზის მართვის გეგმების შემუშავება საქართველოში“. აღნიშნული დოკუმენტს წარმოადგენს სააუზო მართვის გეგმის (როგორც მდინარე როინის სააუზო მართვის გეგმის, ისე მდინარე ეგრულის სააუზო მართვის გეგმის) წინასწარ ანგარიში. ვინაიდან, მდინარე როინისა და მდინარე ეგრულის სააუზო მართვის გეგმების სამუშაო ვერსია ამ დროისთვის არა არის დასრულებული, მაგრამ შემუშავებულია 3 სააუზო უბნისთვის მართვის გეგმის პროექტი, აღნიშნული აქტივობის განხორციელების სტატუსი განისაზღვრება, როგორც „მეტწილად განხორციელებული“.	
5.1.11	სააუზო მართვის საკონსულტაციო-საკოორდინაციო საბჭოების შექმნისა და საქმიანობის წესის თაობაზე ბრძანების შემუშავება და დამტკიცება	მიღებული ბრძანება „სააუზო მართვის საკონსულტაციო-საკოორდინაციო საბჭოების შექმნისა და საქმიანობის წესის თაობაზე“	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	80%	წყლის რესურსების მართვის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული „სააუზო მართვის საკონსულტაციო-საკოორდინაციო საბჭოების შექმნისა და საქმიანობის წესის თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის დადგენილების მიხედვით, დადგინდა დამტკიცებული იქნა კანონით დადგენილი ვადებში, კერძოდ, 2026 წლის 1 სექტემბრისთვის. მიმუხადებულია ზედააღნიშნული კანონქვემდებარე აქტის სამუშაო ვერსია, ნორმატიული აქტისა და აკადემიური ჩატარდა განხილვები, რომლებშიც მონაწილეობდნენ დაინტერესებულ მხარეები (გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სისტემაში შეყვანილი სტრუქტურული ერთეულებისა და სხვა საჯარო უწყებების, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და კერძო სექტორისა და წარმომადგენლები).	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივების დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
5.2.1	კანონპროექტის შემუშავება საქართველოს კანონში „ხუნძობრივი რესურსების სარეგულირებლისათვის მოსაკრებლების შესახებ“ ცვლილების შეტანის თაობაზე და დასამტკიცებლად წარდგენა	შემუშავებული და პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი კანონის პროექტი საქართველოს კანონში „ხუნძობრივი რესურსების სარეგულირებლისათვის მოსაკრებლების შესახებ“ ცვლილების შეტანის თაობაზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	გამორიცხვად	100%	2023 წლის 30 ივნისს საქართველოს პარლამენტის მიერ დამტკიცებულ იქნა კანონი „წყლის რესურსების მართვის შესახებ“ რის საფუძველზეც „ხუნძობრივი რესურსების სარეგულირებლისათვის მოსაკრებლების შესახებ“ საქართველოს კანონში შეტანილ იქნა ცვლილება (N3426-XIმს-Xმს საქართველოს კანონით).	
5.2.2	„გარემოსდაცვითი ხარჯის მეთოდოლოგიის დამტკიცების შესახებ“ ბრძანების შემუშავება და მიღება	მიღებულია ბრძანება „გარემოსდაცვითი ხარჯის მეთოდოლოგიის დამტკიცების შესახებ“	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორიცხვად	50%	შემუშავებულია საქართველოს მდინარეების გარემოსდაცვითი ხარჯის შეფასების მეთოდოლოგია. გრძელდება მუშაობა „გარემოსდაცვითი ხარჯის მეთოდოლოგიის დამტკიცების შესახებ“ ბრძანების შემუშავებაზე.	
5.2.3	„მოწიქვეშა მტკნარი სასმელი წყლის მოპოვების მიზნით, ქაბურღილების ბურღვის სახელმწიფო აღრიცხვის წესი“-ს შესახებ დადგენილების შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებული დადგენილება „მოწიქვეშა მტკნარი სასმელი წყლის მოპოვების მიზნით, ქაბურღილების ბურღვის სახელმწიფო აღრიცხვის წესი“-ს შესახებ	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორიცხვად	50%	მოწიქვეშა ტექნიკური რეგლამენტის პროექტი „მოწიქვეშა მტკნარი სასმელი წყლის მოპოვების მიზნით, ქაბურღილების ბურღვის სახელმწიფო აღრიცხვის წესი“-ს შესახებ.	
5.2.4	შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანის“ მფლობელში არსებული წყალმომარაგების ამორტიზებული ქსელის სარეაბილიტაციის/სამშენებლო სამუშაოები	წყალმომარაგების ქსელში აღრიცხვითი წყლის დანაკარგები შემცირებულია 30%-ით (77%-დან 47%-მდე).	შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორიცხვად	3%	2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მონაცემები რგება უცვლელი ყოველწლიურ ანგარიშგებასთან მიმართებაში, რადგან მასშტაბური სამშენებლო სამუშაოები არ არის დასრულებული.	
5.2.5	შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების“ წყალმომარაგების მარეგულირებლის ამორტიზებული ქსელის განახლება	გამორიცხვად აღინიშნება პროექტული მარეგულირებელი გაზრდილია 17%-ით (58%-დან 75%-მდე).	შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორიცხვად	13%	2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოცხადდა ანგარიშის ნაშრომი შეადგენს 71%, სამიზნე მარეგულირებელი კი 13%-მდე გაიზარდა.	
5.2.6	ქ. თბილისის ზონირება წყლის მრეცხველების დამონტაჟების საბუღალტრო წყლის დანაკარგების მხრივ პრობლემური ადგილების გამოსავლენად და მონივრული სამუშაოების დასაწყებად	თბილისის ზონირება განხორციელებულია 100%-ით (ამჟამად განხორციელებულია 69%-ით).	შპს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერ“	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორიცხვად	4%	2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით თბილისის ზონირება განხორციელებულია 75%-ით (გაფორმდა ხელშეკრულებები კონტრაქტორებთან შესასრულებლად სამუშაოებზე).	
5.2.7	შპს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერის“ მფლობელში არსებული წყალმომარაგების ამორტიზებული ქსელის სარეაბილიტაციის/სამშენებლო სამუშაოები	სრულად რეაბილიტირებულია ამორტიზებული წყალმომარაგების ქსელის 21% (ამჟამად რეაბილიტირებულია 15 %).	შპს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერ“	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორიცხვად	4%	2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სრულად რეაბილიტირებულია წყალმომარაგების ქსელის 19%.	
5.2.8	ტექნიკური სამუშაოების განხორციელება წყალმომარაგების ქსელში წვევის დარღვევების მიზნით	წყალმომარაგების ქსელზე დამონტაჟებულია წვევის რეგულირების 100% (ამჟამად დამონტაჟებულია 72%)	შპს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერ“	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორიცხვად	14%	წვევის რეგულირების მიზნით შემთხვევით მიმდინარეობდა მუშაობები და გარე ქსელებზე დაფიქსირებული დაზიანებების რაოდენობა, რაც თავის მხრივ, ასახავს ჯამურად მოწოდებული წყლის ოდენობაზე და ზოგადად, ქსელის სტაბილურობაზე. რეგულირება და მცირდება წვევის დეფაქტური აპლოტება, რაც ახანგრძობლებს განაწილებული ქსელის ექსპლუატაციის პერიოდს და ამცირებს ქსელის დაზიანების პროვოცირების რისკებს.	
5.2.9	რეზერვუარებში წყლის დონის გაზომვი მოწყობილობების დამონტაჟება წყლის გადაღებების მინიჭებისათვის	რეზერვუარების 100% აღჭურვილია წყლის დონის გაზომვი მოწყობილობებით.	შპს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერ“	2026 წ. IV კვარტ.	გამორიცხვად	100%	სათავე ნაგებობებზე არსებული რეზერვუარების 100% აღჭურვილია წყლის დონის გაზომვი მოწყობილობებით.	
5.2.10	შპს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერის“ წყალმომარაგების ამორტიზებული ქსელის განახლება	გამორიცხვად აღინიშნება საყოფაცხოვრებო მოხმარებლების 49% (ამჟამად გამოცხადებულია 38%).	შპს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერ“	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორიცხვად	2%	2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოცხადებულია საყოფაცხოვრებო მოხმარებლების 44%.	
5.2.11	სამელიორაციო ინჟინსტრუქტორის სარეაბილიტაციო სამუშაოები	რეგულარული სარწყავი მიწის ფართობი გაზრდილია 32,74 ათასი ჰექტრით; სარწყავი მიწების წყლით უზრუნველყოფა გაუმჯობესებულია 29,07 ათას ჰექტარზე. მიწის ფართობები დამზობილია - 0,42 ათას ჰექტარზე; მიწის ფართობებიდან ქარბი წყლის მოცილება განხორციელებულია - 0,24 ათას ჰექტარზე	შპს საქართველოს მელიორაცია	2025 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორიცხვად		2023 წლისთვის დაგეგმილი რეგულარულ სარწყავი მიწების ფართობი გაზრდა 3,662 ჰა-ით, ხოლო სარწყავი მიწების წყლით უზრუნველყოფა გაუმჯობესება - 1,750 ჰა-ზე.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
(აქტივების დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
6.1.1	ბალასტური წყლების ლაბორატორიის დაარსება, სადაც გამოირიცხება ბალასტური წყლების კონტროლის მიზნით წყლის უსიბიძგე ორგანიზაციის და სათოვრების რაოდენობის ანალიზი	დაარსებული ლაბორატორია	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	30%	მიმდინარეობს ბათუმის ახალი ოფისის სარემონტო სამუშაოები, რომელშიც განთავსდება ბალასტური წყლების კვლევის ლაბორატორია. ლაბორატორიისთვის უკვე შექმნილია აპარატურის ნაწილი, მათ შორის პერმეტიზატორი და თერმისტატები. იგეგმება უსაფრთხოების კარადის, ავტოკლავის, მიკროსკოპის და სხვა აქტუალური/ასარატურის შეძენა.	
6.2.1	სანაპირო თევზჭერის აღრიცხვანიების მოწესრიგების მიზნით ნორმატიული აქტის შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებული ნორმატიული აქტი	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2023 წ. II კვარტ.	შტერელებულია	50%	სანაპირო თევზჭერის აღრიცხვანიების მოწესრიგების მიზნით შემუშავებულია "საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსში ცვლილების შეტანის შესახებ" საქართველოს კანონის და „ცხოველია საწყაროს შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტები.	
6.2.2	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის ტექნიკური აღჭურვილობით გამოიწერება	შეძენილია სულ მცირე 1 სწრაფმგალი კატერი	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	დეპარტამენტის მიერ შეძენილია 1 სწრაფმგალი კატარა, რომელიც საექსპლუატაციოდ გადაეცა შავი ზღვის დაცვის კონვენციურ სამართლებს.	
6.3.1	მონიტორინგის პროგრამის შემუშავება	შემუშავებული მონიტორინგის პროგრამა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	WWF-Caucasus პროგრამის "ზუთხისებრთა კონსერვაციის გაძლიერება საქართველოში" ფარგლებში შემუშავდა ზუთხისებრთა მონიტორინგის პროგრამა, რომელიც მოიცავს მონიტორინგის მეთოდებს, ზუთხისებრთა გენეტიკის შესახებ შესაბამისად, როგორც საზღვაო, ისე სამდინარო ნაწილში; ასევე, მონიტორინგის სტანდარტიზებულ მეთოდოლოგიას.	
6.3.2	ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობის მიზნით რეკომენდაციების მომზადება	მომზადებული რეკომენდაციების ამსახველი ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	სამინისტროს პროგრამული ბიუჯეტის ფარგლებში განხორციელდა „საქართველოში გავრცელებულ ზუთხისებრთა სახეობების პოპულაციებისა და პატიტების“ კვლევა, სადაც ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობის მიზნით მომზადდა რეკომენდაციები.	
6.4.1	საზღვაო წყლებში აკვაკულტურისთვის ზონა/ზონების გამოყოფა	სულ მცირე ერთი გამოყოფილი ზონა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	გარეოს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO/GFCM) და ევროკავშირთან შედგენილი თანამშრომლობით, „საქართველოს საზღვაო წყლებში აკვაკულტურისთვის გამოყოფილი ზონების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 03 აპრილის N639 განკარგულების საფუძველზე დამტკიცებულია თევზის მეურნეობებისათვის 3 ზონა, ხოლო მოსულკუცების წარმოებისათვის - 5 აკვაკულტურის ზონა.	
6.4.2	აკვაკულტურისთვის გამოყოფილი ზონების მართვის გეგმის შემუშავება	შემუშავებული მართვის გეგმები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2025 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	80%	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ მომზადდა საქართველოს საზღვაო წყლებში აკვაკულტურისთვის გამოყოფილი ზონების მართვის გეგმების პროექტები, რომლებიც წარედგინა დაინტერესებულ უწყებებს შესაბამისმდებლად შემდგომში საქართველოს მთავრობის სამართლებრივი აქტივი დამტკიცების მიზნით.	
6.4.3	აკვაკულტურის ხელშეწყობის მიზნით ცნობიერების გასაზრდელი ღონისძიებების განხორციელება	აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით განხორციელებულია მინიმუმ ერთი საინფორმაციო კამპანია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	70%	აკვაკულტურის ახალი კანონმდებლობის გაცნობისა და ფერმერთა ცნობიერების ამაღლების მიზნით საქართველოს რეგიონებში ადგილობრივ ფერმერთან გამართა შეხვედრები. განხორციელდა მენამდებისათვის მაქსიმალურად გამარტივებული ინფორმაციის მიწოდება ნებადართების აღების მიზნით. შემუშავდა და სააგენტოს ვებ გვერდზე განთავსდა ნებადართების განაცხადის ელექტრონული ფორმა. აკვაკულტურის კანონმდებლობის საინფორმაციო ბროშურა და სხვა საკუთრი მასალები. შეხვედრების ფარგლებში განხორციელდა ფერმერთათვის და დაინტერესებული პირათვის აკვაკულტურის ახალი კანონმდებლობის გაცნობა, დარგის პოპულარიზაცია და ცნობიერების ასაძლიერებელი ღონისძიებები. გრძელდება აქტიური თანამშრომლობა FAO-ს რეგიონულ ორგანიზაციებთან (CACFish) და მძელთაშუა ზღვის თევზჭერის გენერალურ კომისიასთან (GFCM).	
6.5.1	საზღვაო ნარჩენების კუთხით სიტუაციის ანალიზის შედეგების მიზნით კვლევის განხორციელება	მომზადებული კვლევის ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	საზღვაო ნარჩენების მართვის კუთხით დაგეგმილია სიტუაციის ანალიზის შედეგების მიზნით შესაბამისი კვლევის განხორციელება, რომელიც ხელს შეუწყობს შავი ზღვის დაბინძურების განაღდებას. ამ ეტაპზე, არ დაწყებულია შესაბამისი კვლევის ჩატარება.	
6.5.2	ზღვისპირა მუნიციპალიტეტების მიერ სანაპირო ზოლის მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის გეგმები	სანაპირო ზოლის მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის საკითხები გათვალისწინებულია ზღვისპირა მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის გეგმებში	მუნიციპალიტეტები	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	80%	სანაპირო ნარჩენების მართვის შესახებ ღონისძიებები ასახულია ზუგდიდის, ლანჩხუთის, ოურგეთისა და ფივის მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის გეგმებში, ხოლო ბათუმის, ქუბულეთისა და ხობის მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის გეგმებში განსაზღვრულია არ არის სანაპირო ნარჩენების მართვისთან დაკავშირებული საკითხები.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
(აქტივობის დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
6.6.1	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს ტექნიკური შესაბამელობების გაძლიერება ინტეგრირებული მონიტორინგისთვის	სულ მცირე ერთი მცურავი საშუალება, რომელიც აღჭურვილია მცენერული კვლევის განახორციელებლად სპირო ტექნიკით	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო სააგენტოს მიზანწარმატებულად შეიქმნა ზღვის სავაჭროდის სანაპიროს ბიოლოგიური რესურსებისა და ბიომრავალფეროვნების მდგომარეობის მუდმივად მონიტორინგის პროექტი. საზღვაო კვლევებს სააგენტო ამ ეტაპზე ახორციელებს თევზსაქური გემის საშუალებით, რომელიც ქირაობს მოვლი წლის განმავლობაში სატენდერო შესყიდვის საფუძველზე. თევზსაქური გემი არ არის აღჭურვილი სატენდერო კვლევებისთვის სპირო შესაბამისი ხელსაწყოებით. საშუალების წარმოება დაკრძალულია აქტიურ არასაქონლო-ფინანსურ საწარმო იარაღებისა და სანაღებავი აღჭურვილობის გამოყენებით ხარისხობრივად ვერ უზრუნველყოფს სრულყოფილი კვლევის წარმოებას და ვერ უზრუნველს იმ დარგობრივ მოთხოვნებს, რომელიც დგას დღეს დღის წესრიგში.	
6.6.2	თევზჭერის, საზღვაო ბიოლოგიის და მათემატიკური მოდელირების კუთხით სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს თანამშრომელთა რაოდენობის გაზრდა	თანამშრომელთა რაოდენობა გაზრდილია 25-მდე	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	85%	გასულ წელს სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს მეთევზეობის, აკვაკულტურისა და წყლის ბიომრავალფეროვნების დეპარტამენტს შეემატა 2 კვალიფიკაციის სპეციალისტი ბიოლოგიის დარგში. 2024 წელს დაგეგმვა კიდევ 2 ერთეული. ამჟამად დეპარტამენტში სულ მუშაობს 21 შტატის თანამშრომელი და მოქმედი სპეციალისტები.	
6.6.3	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს ტექნიკური შესაბამელობების გაძლიერება ქიმიური პარამეტრების მონიტორინგისთვის	შეძენილი მონიტორინგის განახორციელებლად სპირო ტექნიკური აღჭურვილობის 80%	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	30%	შეძენილი იქნა ორი ერთეული პლუმბურ-ემისიური მას-სპექტრომეტრი.	
6.6.4	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს შესაბამელობების გაძლიერება დამინარე რესურსის კუთხით ეგზობაიონების გამოიყენების უფრო მასშტაბური შესწავლის მიზნით	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს თანამშრომლების რაოდენობა, რომლებიც ახორციელებენ საცელი გასვლას, ეგზობაიონების იდენტიფიკაციას, გამოიყენების აღრიცხვას და საინფორმაციო კამპანიებს სამიზნე ჯგუფებთან (უწყებები, უნივერსიტეტები, საზოგადოება) გაზრდილია 3 თანამშრომლით	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს მეთევზეობის, აკვაკულტურისა და წყლის ბიომრავალფეროვნების დეპარტამენტში 3 თანამშრომელი ჩართულა დელეგაციის წარმომადგენლობაში, ახორციელებენ საცელი გასვლას, ადგილზე გამოიყენებენ ეგზობაიონების დათვალიერებას და აღრიცხვას. გრძელდება საინფორმაციო კამპანიების წარმოება.	
6.6.5	მცენერული პლანტორმის შექმნა, რომლის ფაფელებშიც მცენერული კვლევის შედეგები შეიქმნა ზღვის ბარების ხარისხობრივი მართვითების შესახებ მცენერული იქნება მცენერებსა და შესაბამის სფეროში პოლიტიკის შემუშავების შირის	პლანტორმის ფარგლებში ჩატარებული მინიმუმ 2 შეხვედრა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	შეიქმნა ზღვის შესახებ მცენერული და ექსპერტული ოცნების გაზიარების ფარგლებში დაგეგმილია მცენერული პლანტორმის შექმნა, რომლის მიზანია კვლევითი მიმართულებით მიმუშავდეს ინსტიტუტების, საერთაშორისო ორგანიზაციების, ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციების და სფეროში პოლიტიკის შემუშავების ჩართვა. აღნიშნული პლანტორმა მიზანდასახულია ზღვის შესახებ მცენერული კვლევის შედეგებისა და სფეროში მიმუშავდეს სპეციალისტთა გამოცდილების გაზიარებას.	
6.6.6	წყლის საინფორმაციო სისტემის (WIS Georgia) ფარგლებში ზღვის კომპონენტის დამატება და შედგომის განახლება	შეიქმნა ზღვის შესახებ ინფორმაცია ხელმისაწვდომია წყლის საინფორმაციო სისტემის ვებგვერდზე wis.mepa.gov.ge	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	შერეგებულია	45%	აღნიშნული აქტივობის განხორციელების შედეგად ეტაპზე მიმზადდა შესაბამისი მასალა საიტზე შემდგომი განთავსების მიზნით. თუმცა, ვინაიდან საიტს (WIS Georgia - წყლის საინფორმაციო სისტემა) ამჟამად ტექნიკური ხარვეზი აქვს, აქტივობის შესრულება გადადებულია. იგეგმება ცეროკემის ახალი პროექტის (Better Water Quality for Citizens' Health and Environment, under the EU Green Connectivity Programme for Georgia) ფარგლებში ზღვის კომპონენტის განახლება და წყლის საინფორმაციო სისტემის განვითარება.	
7.1.1	ზონებისა და აგლომერაციებისთვის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის გეგმების შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებული ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის სულ მცირე 4 გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მტკიცდებოდა	40%	ცვლადირითადი დანერგვის მართვის ჩართულობით შემუშავდა ცენტრალური ზონისთვის (რომელიც მოიცავს ქ. რუსთავს) ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის 2023-2025 წლების გეგმის პროექტი, რომელიც დამტკიცდა საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 7 აგვისტოს N1431 განკარგულებით (https://mepa.gov.ge/Ge/PublicInformation/34077). მიმზადდა საზღვარის კვლევა თბილისის აგლომერაციისთვის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის გეგმის შესამუშავებლად. გაიმართა სამუშაო ჯგუფის 2 სხდომა. შემუშავებულია სამოქმედო გეგმის პროექტის სამუშაო ვერსია, რომლის განხორციელება დაიწყება აქტიურად მიმდინარეობს. დაიწყო ზღვის ზონის ჰაერის ხარისხის მართვის გეგმის შემუშავება. 2023 წლის 7 დეკემბერს გაიმართა ზღვის ზონის სამუშაო ჯგუფის პირველი სხდომა. მიმდინარეობს საზღვარის კვლევის ჩატარება, რომლის საფუძველზეც შემუშავდება სამოქმედო გეგმის პროექტი.	
7.1.2	„ზონებისა და აგლომერაციების კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანების შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებულია „ზონებისა და აგლომერაციების კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანება	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	აქტივობის განხორციელება არ დაწყებულია.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივების დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
7.1.3	აქროლადი ორგანული ნაერთების (აონ) გაფრქვევის შესამცირებლად ბუნების შესახებ და ჩასატყობიანო მოთხოვნების შესრულება და დამტკიცება	მომზადებულია შესაბამისი რეგულაციის უზომოქმედების შესახებ (RIA) ანგარიში. დამტკიცებულია ნორმატიული აქტები „აგროგასამართი სადგურების და აგროგასამართი კომპლექსების უსაფრთხოების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის N60 დადგენილება და „ნაეთობის ბაზების უსაფრთხო ექსპლუატაციის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“. საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის N65 დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2022 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - შეტრუილად განხორციელდა	95%	ბუნების შესახებ და ჩატვირთვა-გადმოტვირთვის ოპერაციებიდან აქროლადი ორგანული ნაერთების (აონ-ები) გაფრქვევის შემცირების მიზნით შემუშავებულია აგროგასამართი სადგურებისა და აგროგასამართი კომპლექსების უსაფრთხოების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის N60 დადგენილება და „ნაეთობის ბაზების უსაფრთხო ექსპლუატაციის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის N65 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის N65 დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე	
7.1.4	სადგებებში, ლაქებსა და ავტოსატრანსპორტი საშუალებების გადაღების პროდუქციამ აქროლადი ორგანული ნაერთების (აონ) შემცველობის ზღვრული მნიშვნელობების დადგენა და აღნიშნული პროდუქტების მაზარზე განთავსების რეგულაციების მოზადება და დამტკიცება	დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტი სადგებებში, ლაქებსა და ავტოსატრანსპორტი საშუალებების გადაღების პროდუქციამ ორგანული ნაერთების (აონ) შემცველობის გამოყენებით მიწოდების დადგენა და აღნიშნული პროდუქტების მაზარზე განთავსების რეგულაციების მოზადება და დამტკიცება	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2022 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - შეტრუილად განხორციელდა	85%	ლაქებისა და სადგებების მოხმარებიდან აონ-ების გაფრქვევის შემცირების მიზნით შემუშავებულია სადგებებში, ლაქებსა და ავტოსატრანსპორტი საშუალებების გადაღების პროდუქციამ ორგანული ნაერთების (აონ) შემცველობის ზღვრული ნორმების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტი. ტექნიკური რეგლამენტი ავტოსატრანსპორტი საშუალებების გადაღების პროდუქტების მაზარზე განთავსების რეგულაციების მოზადება და დამტკიცება	
7.1.5	დირექტორის მრავალპროექტი ავტომობილების იმპორტზე შეზღუდვის ეფექტიანი მექანიზმების იდენტიფიცირება	ანგარიში, რომელშიც იდენტიფიცირებულია დირექტორის მრავალპროექტი ავტომობილების იმპორტზე შეზღუდვის ეფექტიანი მექანიზმები ხარისხობრივად ანალიზის გათვალისწინებით	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. II კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	აქტივობა განხორციელდება ევროკავშირის პროექტის ფარგლებში, რომელიც გერ არ დაწყებულია.	
7.1.6	„შირ მანძილზე“ ჰაერის ტრანსპორტი დამინტერესების შესახებ კონვენციის ოქმების რატიფიკაციის და შესაბამისი ვალდებულებების შესრულების ეროვნული სამოქმედო გეგმის მოზადება	შემუშავებულია „შირ მანძილზე“ ჰაერის ტრანსპორტი დამინტერესების შესახებ კონვენციის ოქმების რატიფიკაციის და შესაბამისი ვალდებულებების შესრულების ეროვნული სამოქმედო გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	2024 წელს იგეგმება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის გაუმჯობესების საკითხების შემსწავლელი უწყვეტად განხორციელდება „შირ მანძილზე“ ჰაერის ტრანსპორტი დამინტერესების შესახებ კონვენციის ოქმების რატიფიკაციის და შესაბამისი სამოქმედო გეგმის მოზადების მიზანშეწონილობის საკითხების განხილვა.	
7.1.7	ავტომობილ ელექტრომობილების წილის ზრდის კონვენციის მოზადება	შემუშავებული კონვენცია ავტომობილ ელექტრომობილების წილის ზრდის შესახებ	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	აქტივობა განხორციელდება ევროკავშირის პროექტის ფარგლებში, რომელიც გერ არ დაწყებულია.	
7.2.1	ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის მონიტორინგის სისტემის გაფართოება	დამონტაჟებულია დამატებითი 18 ავტომატური მონიტორინგის სადგური და მუშაობს 2 მონიტორინგის სადგური. დამონტაჟებულია დამატებითი 22 გრავიმეტრიული ხელსაწყო	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	50%	2023 წლის განმავლობაში დამონტაჟდა 8 ავტომატური სადგური, შეკიდული იქნა 4 გაემტრებული ხელსაწყო, რომელიც უკვე მუშაობს და 1 მონიტორინგის სადგური.	
7.2.2	ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის მონიტორინგის სისტემის გაფართოება	დამონტაჟებულია ავტომატური ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის სადგური და მუშაობს 2 მონიტორინგის სადგური. დამონტაჟებულია დამატებითი 22 გრავიმეტრიული ხელსაწყო	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	30%	განხორციელდა 2020 წლის მონაცემების მიხედვით UNDP-ს პროექტის „ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის გაუმჯობესების შესახებ“ კონვენციის ოქმების რატიფიკაციის და შესაბამისი სამოქმედო გეგმის მოზადების მიზანშეწონილობის საკითხების განხილვა.	
7.2.3	ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის მონიტორინგის სისტემის გაფართოება	განხორციელდა ავტომატური ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის სადგური და მუშაობს 2 მონიტორინგის სადგური. დამონტაჟებულია დამატებითი 22 გრავიმეტრიული ხელსაწყო	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2025 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	აქტივობა განხორციელდება ევროკავშირის პროექტის ფარგლებში, რომელიც გერ არ დაწყებულია.	
7.2.4	ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის მონიტორინგის სისტემის გაფართოება	დამონტაჟებულია ავტომატური ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის სადგური და მუშაობს 2 მონიტორინგის სადგური. დამონტაჟებულია დამატებითი 22 გრავიმეტრიული ხელსაწყო	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	ევროკავშირის ტექნიკური დანახარების პროექტის „გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების წინააღმდეგ ბრძოლის ხელშეწყობის საქართველოში“ ფარგლებში 2023 წელს სერთაშირის ექსპერტის მიერ მოზადდა შესაბამისი დოკუმენტი, რომელიც მოიცავს 12 რეკომენდაციას. დაწყებულია სტანდარტული საოპერაციო პროცედურების შემუშავება. მიღებული აქტივობის განხორციელება დაგეგმილია ევროკავშირის ახალი პროექტის ფარგლებში	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
7.2.5	აქმისვერული ჰაერის დამინარეების მართვადი სექტორებიდან გაფრქვევების ინვესტირებისა და პროექტირების მუდგეგმვა	მოზადებული ინვესტირებისა და პროექტირების ანგარიშები, მათ შორის გაფრქვევების სერვისით განსაზღვრული ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	29%	მოზადდა სხვადასხვა სექტორებიდან აქმისვერულ ჰაერში მცენ ნივთიერებათა გაფრქვევების 1990-2021 წწ ანგარიში და წარედგინა პროგნოზირებული ჰაერის ტრანსპორტირების დამინარეების შესახებ კონცეფციის (ჰაერის კონცეფცია) ოქმის საძირკვლი.	
8.1.1	ქარსაფარი ზოლების ინვესტირებისა	აღწერილი არსებული ქარსაფარი ზოლების 100%	სსიპ მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის ეროვნული სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	38%	2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული ქარსაფარი (მიმდინარეობდა) ზოლების ინვესტირების სახელმწიფო პროგრამის (31 15 02) განხორციელების მიზნით გამოყოფილმა დანახარებებმა შეადგინა 1500000 ლარი, რის გამოც შეუძლებელი გახდა 4251 ჰა ფართობის ქარსაფარი (მიმდინარეობდა) ზოლის ინვესტირებისა. აღნიშნულთან გამომდინარე, შევიდა ცვლილება საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2022 წლის 2 თებერვლის N2-66 ბრძანებით დამტკიცებულ ქარსაფარი ზოლის ინვესტირების ეგზამპლარს და მის საფუძველზე 2023 წლის განმავლობაში სააგენტოს მიერ განხორციელდა ქარსაფარი (მიმდინარეობდა) ზოლის ინვესტირების ადგილობრივი, კასპის, ქარელისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტებში, ხსენებულ მუნიციპალიტეტებში ქარსაფარი ზოლების სავარაუდო ფართობი შეადგენდა 3153.4 ჰექტარს. დედოფლისწყაროს, კასპის, ქარელისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტებში უკვე შედგენილი ინვესტირების დაქვემდებარება 2718.15 ჰექტარი ქარსაფარი (მიმდინარეობდა) ზოლი.	
8.1.2	ქარსაფარი ზოლების გაუმჯობესება	ქარსაფარი ზოლები გაუმჯობესდება 35 ჰა-ზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ პილიომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	2020 წლიდან მომდინარეობდა მუშაობა GCF-თან და შერეული პოტენციური განხორციელებული IFAD საპროექტო წინადადებაზე, რომელიც მოზადდა იხსნადა 12 მუნიციპალიტეტში ქარსაფარი ზოლების გაუმჯობესება. საპროექტო წინადადების მოზადების პროცესში გარკვეულ საკითხებთან დაკავშირებით ვერ შეიძლება შეთანხმება GCF-სა და IFAD-ს შორის, რის გამოც 2022 წლიდან IFAD-ის მიზიდვან შეზღუდული საპროექტო განაცხადებზე მუშაობა. ხოლო საპროექტო პერიოდში ვერ იქნა შერეული სათანადო გამოცდილების აკრედიტებული ორგანიზაცია.	
		აღდგენილი და გაუმჯობესებული ქარსაფარი ზოლის 400 ჰა	სსიპ მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტალი	არ დაწყებულია	0%	ამ ეტაპზე არ დაწყებულია აღნიშნული აქტივობა.	
8.1.3	თესვარების დანერგვა	თესვარებზე დანერგულია 600 ჰა-ზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ პილიომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	75%	პროექტის „სასოფლო ტერიტორიებზე ლანდშაფტისა და მიწის რესურსების მდგრადი მართვის დანერგვა მიწის დეგრადაციისა და სოფლის მეურნეობის მიზნით“ ფარგლებში 2019 წელს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში 448 ჰა-ზე დაიწყო თესვარების დანერგვა, რომელიც მოიცავდა 5 წლის ვიჯის 84 ფურცლის უსასაფრთხო გადგენა ხორბლის, ქარის, შვინის, წიწილის, ბარდის, ლობიოს, ქაშაყების, იოჩისა და სიმინდის თესვით და ასევე ორგანული სასუქის, თითოეული ფურცლის ნაკვეთისთვის შემუშავდა თესვარების ინტეგრირებული 5 წლიანი ეგზამპლარი.	
8.1.4	ნიადაგის დამუშავების გარეშე თესვის დანერგვა	თესვა ნიადაგის დამუშავების გარეშე დანერგულია 637 ჰა-ზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ პილიომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდის ფინანსური მხარდაჭერით პროექტის „ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი სარგებელი მიწის მდგრადი მართვის გზით მოქმედი სასოფლო თემებისთვის საქართველოში“ ფარგლებში 650 ჰა სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე დაითესა ხორბალი ნიადაგის დამუშავებულად გირის, ქარელისა და დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტებში.	
8.2.1	საძირგების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტის შემუშავება	შემუშავებულია საძირგების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტი, სადაც გასაზღვრულია დაინტერესებული მხარეების პასუხისმგებლობები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ პილიომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	საძირგების მართვის ეროვნული პოლიტიკის კონცეფცია 2023 წლის მარტის თვეში წარდგენილი იქნა სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების უწყებათაშორისი საკოორდინაციო სამსახურის ხელშეწყობით, სამსახურის მიერ მიწინააღმდეგებელი იქნა შემოთავაზებული დოკუმენტი.	
8.2.2	საძირგებთან დაკავშირებული საკანონმდებლო ბაზის შემუშავება	დამტკიცებულია სულ მცირე ერთი საკანონმდებლო აქტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ პილიომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	70%	„საძირგების მართვის ეროვნული პოლიტიკის კონცეფცია“ საფუძველად დადო საქართველოს კანონის პროექტს „საძირგების მართვის შესახებ“, რომლის პირველადი ვერსია შემუშავებული იქნა პროექტის ამონის დეგრადაციის ნეიტრალიზაციის მიზნით მიღწევა საქართველოში დეგრადირებული საძირგების აღდგენისა და მდგრადი მართვის გზით“ ფარგლებში. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს დოკუმენტის განხილვა სამინისტროს შიდა ეფექტებით.	
8.2.3	დეგრადირებული საძირგების აღდგენა	აღდგენილია 700 ჰა დეგრადირებული საძირგის დანიშნის, ყაზბეგისა და გურჯაანის მუნიციპალიტეტებში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ პილიომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	71%	პროექტის „მიწის დეგრადაციის ნეიტრალიზაციის მიზნით მიღწევა საქართველოში დეგრადირებული საძირგების აღდგენისა და მდგრადი მართვის გზით“ ფარგლებში ყაზბეგის, დანიშის და გურჯაანის საპროექტო მუნიციპალიტეტებში შეიქმნა საპროექტო სოფლები და ტერიტორიები (დაახლოებით 500 ჰა), სადაც განხორციელდა მუშავე დონის მუშაობები: მოწვევა ობლექტორ ლებ რეაქციული მიწების დანერგვის მიზნით; საძირგისკენ მიმავალ გზაზე მოწვევა ცხოველთა საწვრთნელი; დარბე აგრომეცნიერების სპეციალისტის მიერ შეწვეული სახეობის ხეები ცხოველთა სარდილობლად. განხორციელდა საძირგების ნაწილის მოსუფთავება ფოქის ნაზადიტგან.	
8.2.4	საძირგების ინვესტირების მეთოდოლოგიის შემუშავება	შემუშავებულია საძირგების ინვესტირების მეთოდოლოგია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ პილიომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	პროექტის „მიწის დეგრადაციის ნეიტრალიზაციის მიზნით მიღწევა საქართველოში დეგრადირებული საძირგების აღდგენისა და მდგრადი მართვის გზით“ ფარგლებში მოზადდა საძირგების ინვესტირების მეთოდოლოგია, რომელიც მოიცავს საძირგების ინტეგრირებისა და აღწერის/შეფასების.	
9.1.1	რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის მოწყობა	2026 წლისთვის მოწყობილია სულ მცირე 5 ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტი (ტვარა, ქვიში ქართლი, სამეგრელო-ზემო სვანეთი, იმერეთი, ახალციხე)	მშს „საქართველოს მგარი ნარჩენების მართვის კომპანია“	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	20%	გაფორმდა ხელშეკრულება ქვემო ქართლის ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის მშენებლობაზე. მშენებლობის დაწყება დაგეგმილია 2024 წლის დასაწყისში. მიმდინარეობს სამეგრელო-ზემო სვანეთის ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის მშენებლობის სატენდერო პროცედურები, მშენებლობის დაწყება დაგეგმილია 2024 წლის პირველ ნახევარში. იმერეთისა და რაჭა-ლეჩხუმი-ქვემო სვანეთის ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის საპროექტო სამუშაოები შეწყვეტილია მოსახლობის მხრიდან პროექტის მიუღებლობის გამო. მიმდინარეობს კახეთის ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის სამშენებლო ტერიტორიის შერჩევა.	

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
			შპს „აჰარის ნარჩენების მართვის კომპანია“		მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	95%	მოწყობილია ახალი სანიტარული ნაგავსაყრელი პოლიგონი დამზარეულ მუშაზე ნაგავიბეჭით. შესყიდულია ნაგავსაყრელი პოლიგონის ექსპლუატაციისთვის საჭირო ტექნიკური აღჭურვილობა, სულ 10 ერთეული, ხოლო ნაწილ საშუალებებზე მიმდინარეობს საერთაშორისო ტენდერი.	
9.1.2	ოფიციალური, უწყებრივი ნაგავსაყრელების დახურვა	2026 წლამდე დახურულია სულ მცირე 20 არსებული უწყებრივი ნაგავსაყრელი	შპს „საქართველოს მგარი ნარჩენების მართვის კომპანია“	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	დახურულია წნორის და დმანისის ნაგავსაყრელები. დარჩენილი ნაგავსაყრელები ეტაპობრივად დაიხურება შესაბამისი ახალი არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების მშენებლობის დასრულების შემდეგ.	
		2024 წლისთვის, აჰარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში დახურულია 3 კანონმდებლობასთან შესაბამისი ნაგავსაყრელი	შპს „აჰარის ნარჩენების მართვის კომპანია“		მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	მომზადდა კანონმდებლობასთან შესაბამისი ნაგავსაყრელების დახურვის კონცეფცია, ტექნიკურ-ეკონომიკური შეფასება და სხვა გარემოსდაცვითი კვლევები (საერთაშორისო საკონსულტაციო კომპანია ICP-ის მიერ), რის შესაბამისადაც იყენება რეკულტრაციის და დახურვის ღონისძიებები.	
9.1.3	მუნიციპალიტეტების მიერ განახლებული მუნიციპალური მართვის გეგმების მიღება	განახლებული გეგმები მიღებულია ყველა მუნიციპალიტეტის მიერ	მუნიციპალიტეტები	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	75%	თითოეული მუნიციპალიტეტი იღებს მის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი მუნიციპალური ნარჩენების მართვის 5 წლიან გეგმას, რომელიც შესაბამისობაში უნდა იყოს ნარჩენების მართვის კოდექსისა და ნარჩენების მართვის გეგმის (2022-2026წწ) ვალდებულებებთან. ნარჩენების მართვის კოდექსის შესაბამისად მიმდინარეობს მუნიციპალიტეტების მიერ მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმების განახლება.	
9.2.1	კანონის პროექტის ნარჩენების მართვის კოდექსში ცვლილებების შეტანის შესახებ შეხვედრები და დასამტკიცებლად წარდგენა	შეხვედრები და პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი კანონის პროექტი „ნარჩენების მართვის კოდექსში ცვლილებების შეტანის შესახებ“ რომელიც უკვე მომზადდა პასუხისმგებლობას მგ-ს მითხოვნების შესრულებლობისთვის	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობა-გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტის სამინისტრო	2023 IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	ნარჩენების მართვის კოდექსში ცვლილების შეტანის შესახებ საქართველოს კანონის პროექტი წარდგენილია საქართველოს პარლამენტში დასამტკიცებლად. პროექტმა გაიარა საქართველოს პარლამენტი 2 მოსმენა.	
9.2.2	შეუქმების ნარჩენების მართვის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებული დადგენილება „შეუქმების ნარჩენების მართვის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობა-გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტის სამინისტრო	2023 IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	90%	შემუშავებულია ტექნიკური რეგლამენტის პროექტი. მიმდინარეობს დამატებითი კონსულტაციები დაინტერესებულ მხარეებთან და საერთაშორისო ექსპერტებთან.	
9.2.3	„ხმარებიდან ამოღებული ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მართვის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებული დადგენილება „ხმარებიდან ამოღებული ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მართვის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობა-გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტის სამინისტრო	2023 IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	90%	შემუშავებულია ტექნიკური რეგლამენტის პროექტი. მიმდინარეობს დამატებითი კონსულტაციები დაინტერესებულ მხარეებთან. ნარჩენების მართვის კოდექსში ცვლილების მიღების შემდეგ ტექნიკური რეგლამენტი წარედგინება საქართველოს მთავრობას.	
9.2.4	მწარმოებლების შესაძლებლობათა გამოიყენება მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგ) ორგანიზაციების შექმნის ხელშეწყობის მიზნით	შექმნილია სულ მცირე 3 მგ ორგანიზაცია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობა-გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტის სამინისტრო	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ ავტორიზებულია მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების 4 ორგანიზაცია, რომლებიც საქმიანობენ ოთხი სპეციფიკური ნარჩენების ნაკადების მიმართულებით, როგორცაა: ბატარეებისა და აკუმულატორების ნარჩენები, სასურავების ნარჩენები, ნარჩენი ზეთები, ელექტრო და ელექტრონული მოწყობილობების ნარჩენები.	
9.2.5	მწარმოებლების შესაძლებლობათა გამოიყენება მგ ვალდებულებების შესრულების მიზნით	მგ რეესტრში დარეგისტრირებული და მგ ორგანიზაციებში გაწევრიანებული მწარმოებლები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობა-გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტის სამინისტრო	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	მგ ელექტრონულ რეესტრში დარეგისტრირებულია 11 500 ზე მცირე მწარმოებელი ორგანიზაცია; რეგისტრაცია მიმდინარეობს ყოველდღიურ რეჟიმში.	

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
10.1.1	ქიმიური ნივთიერებების და ნარეგების შესახებ კანონის პროექტის შემუშავება და დასამტკიცებლად წარდგენა	შემუშავებული და პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი ქიმიური ნივთიერებების და ნარეგების შესახებ კანონი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	80%	CPL/REACH სისტემების იმპლემენტაციის მიზნით, აწმ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის მხარდაჭერით მიმდინარე პროექტის "ქიმიური უსაფრთხოების ინსტიტუტური შესაძლებლობების გაძლიერება საქართველოში" ფარგლებში შემუშავებულია ქიმიური ნივთიერებებისა და ნარეგების შესახებ კანონპროექტის საშუალო ვერსია „ქიმიური ნივთიერებების რეგისტრაციის, შეფასების, ავტორიზაციისა და მუხლდების შესახებ“ (REACH) N1907/2006 და „ქიმიური ნივთიერებების და ნარეგების კლასიფიკაციის, ეტიკეტირებისა და შეფუთვის შესახებ“ (CLP) N1272/2008 ევროკავშირის რეგულაციების შესაბამისად, კანონპროექტის საჯარო განხილვა გაიმართა 2023 წლის დეკემბერში და ინტერესებული მხარეების მონაწილეობით, მიმდინარეობს მუშაობა წარმოდგენილ შენიშვნებზე და წინადადებებზე.	
10.1.2	CLP და REACH რეგულაციებთან სარწმინაოებულ შესაბამისი კანონმდებლობა წარმართული აქტების შემუშავება დასამტკიცებლად	დასამტკიცებელი სულ მცირე 4 ნორმატიული აქტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	40%	ნივთიერებებისა და ნარეგების კლასიფიკაციის, ეტიკეტირებისა და შეფუთვის შესახებ N1272/2008 (CLP) და „ქიმიური ნივთიერებების რეგისტრაციის, შეფასების, ავტორიზაციისა და მუხლდების შესახებ“ 1907/2006 REACH რეგულაციების შესაბამისად შემუშავებულია 3 კანონპროექტი: „პროექტი საპროდუქტო ვერსიისა, ნივთიერებებისა და ნარეგების კლასიფიკაციის, ეტიკეტირებისა და შეფუთვის შესახებ“, „ქიმიური ნივთიერებების რეგისტრაციის, შეფასების, ავტორიზაციისა და მუხლდების შესახებ“ და „ქიმიური ნივთიერებების მწოდების ჯაჭვში ინფორმაციის გადაცემის შესახებ“.	
10.1.3	ქიმიური ნივთიერებების ეროვნული სააგენტოს და რეგისტრის შექმნა	ქიმიური ნივთიერებების მოქმედი ეროვნული სააგენტო და რეგისტრი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	25%	ქიმიური ნივთიერების რეგისტრის შექმნა დაგეგმილია აწმ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტთან თანამშრომლობით „P773 საქართველოში ქიმიური უსაფრთხოების ინსტიტუტური შესაძლებლობების გაძლიერება“ პროექტის ფარგლებში (2022-2025წწ), რომლის მეშვეობით მიმდინარე უწყვეტად განხორციელდება ქიმიური ნივთიერებების მართვისა და უსაფრთხოების სფეროში საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა თანამშრომლობით და სტანდარტების გათვალისწინებით.	
10.2.1	კვების მარეგულირებელი კანონმდებლობის შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებული კვების მარეგულირებელი სულ მცირე 1 ნორმატიული აქტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	შემუშავებული და დამტკიცებულია საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 15 დეკემბრის N575 დადგენილება „სახიფათო ნარჩენების შეგროვებისა და დამუშავების სპეციალური მოთხოვნების შესახებ ტექნიკური რეგულაციის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 29 მარტის N145 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის შესახებ, რომლითაც განისაზღვრა პოლიტიკური მიზნების შესრულების მიზნით ცვლილების შეტანის შესახებ და შეიქმნა მართვის წესები და უსაფრთხოების ნორმები.	
10.3.1	მინამატის კონვენციის რატიფიკაციის ინიცირება	პარლამენტისთვის რატიფიკაციის მიზნით წარდგენილი მინამატის კონვენცია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	„ევრესლონის შესახებ“ მინამატის კონვენცია რატიფიცირებულია საქართველოს პარლამენტის 2023 წლის 31 მაისის N3005-XIII-XIII დადგენილებით. „ევრესლონის შესახებ მინამატის კონვენციის რატიფიკაციის თაობაზე“.	
10.3.2	ევრესლონის მარეგულირებელი კანონმდებლობის შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებული სულ მცირე 1 ნორმატიული აქტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	70%	„ევრესლონის შესახებ“ მინამატის კონვენციიდან გამომდინარე, შემუშავდა და საქართველოს პარლამენტის მიერ დამტკიცდა ევრესლონის შესახებ და მისი ნარეგების ანტიპოლიტიკური გაფრქვევისგან გარემოს დაცვის მარეგულირებელი შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები „გარემოს დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონში და საქართველოს ადმინისტრაციის საკანონმდებლო ცვლილებები „გარემოს დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონში და გამომდინარე მიმდინარეობს მუშაობა კანონმდებლობაზე კვლევის, წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის გატანის საფუძველზე. ევრესლონის შესახებ და ევრესლონის მარეგულირებელი პროდუქტების იმპორტის, ექსპორტისა და ტრანზიტის განხორციელების და ევრესლონის წესის დამტკიცების შესახებ“ მოქმედი კანონმდებლობა კვლავ განისაზღვრება ევრესლონის ექსპორტის, იმპორტისა და ტრანზიტის მოთხოვნები წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის გატანის საფუძველზე. ასევე, ევრესლონის გამაღმურებელი პროდუქტის ჩამონათვალი, რომელია წარმოება, ექსპორტი, იმპორტი ან ტრანზიტი დაეკუთვნება მუხლდებისა და მისი ძალაში შესვლის ვადები. პროექტზე მუშაობა გრძელდება.	
10.4.1	საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტის ინიცირება ოზონდაზიმილი ნივთიერებებისა და სხვა მავნარეგენტების მართვის სისტემის გასუბილიზაციისთვის	შემუშავებული და პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2022 წ. III კვარტ.	განხორციელდა დაგვიანებით	100%	სამცვირო და პერის კონდიციონერების სექტორის რეგულირების, მავნარეგენტების მართვის სისტემის სრულყოფისა და კლიმატის ცვლილების შერბილების მიზნით საქართველოს პარლამენტმა 2023 წლის 16 ივნისს მიიღო საკანონმდებლო ცვლილება პაკეტი, რომელიც ითვალისწინებს სექტორში მომსახურების ხარისხის გაზრდას და გარემოსთვის სახიფათო ნივთიერებების გაფრქვევა შექმნილების საკითხებს, კერძოდ, მოთხოვნებს მავნარეგენტების შეგროვების, ავადების, რეკვირებისა და განადგურების კუთხით. ამასთან, საკანონმდებლო ცვლილებების პრაქტიკაში განხორციელების მიზნით, „საქართველოში მონრეალის ოქმის ვალდებულების შესრულების ხელშეწყობის“ პროექტის ფარგლებში, ცვლა მართიადი და ინტერესებული პირის ჩართულობით შემუშავდა და დამტკიცდა კანონმდებლობა აქტები.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივების დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
10.4.2	მონრეალის ოქმის კოვალის ცვლილების საქართველოს მიერ საცაღებლოდ აღიარების ინიციატივა	პარლამენტისთვის რატიფიკაციის მოხინით წარდგენილი მონრეალის ოქმის კოვალის ცვლილება	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2022 წ. IV კვარტ.	გამორიცხვდა	100%	2023 წელს საქართველო შეუერთდა „ოზონის შრის დამწველ ნივთიერებათა შესახებ“ მონრეალის ოქმის კოვალის ცვლილებას, რომელიც წარმოადგენს საერთაშორისო ძალისხმევას გლობალური დაბინძურების მალე პოტენციურ მქონე ნივთიერებების - წყალბადტორანხმობადების (წყნ-ები, HFCs) მოხმარების შესამცირებლად.	
10.4.3	მემკვიდრე ტექნიკის პროფესიული კვალიფიკაციის სტანდარტის შექმნა	შემუშავებული პროფესიული კვალიფიკაციის სტანდარტები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად გამორიცხვდა	85%	აქტივობა ხორციელდება გარემოს განვითარების პროგრამასთან თანამშრომლობით მონრეალის ოქმის განხორციელების მრავალმხრივი ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტის „წყალბადტორანხმობადების მოხმარების შემცირების მართვის გეგმა“ შვირე ფაზის (HPMP II) ფარგლებში. შემუშავდა შესაბამისი პროფესიული სტანდარტის საბილო ვერსია, რომლის დამტკიცების მოხინით ამ ეტაპზე საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო აწარმოებს განხილვებს დაიმტკიცებულ მხარეებთან.	
10.4.4	სამკვიდრო სისტემების უსაფრთხოებისა და გარემოსდაცვითი მოთხოვნების შესახებ სტანდარტის შემუშავება	განახლებული სამკვიდრო სისტემების უსაფრთხოებისა და გარემოსდაცვითი მოთხოვნების სტანდარტი ISO/DIS 22712 სტანდარტის შესაბამისად	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. II კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	აქტივობა განხორციელდება გარემოს განვითარების პროგრამასთან თანამშრომლობით მონრეალის ოქმის განხორციელების მრავალმხრივი ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტის „წყალბადტორანხმობადების მოხმარების შემცირების მართვის გეგმა“ შვირე ფაზის (HPMP II) ფარგლებში, რომელიც დამტკიცდა 2022 წელს.	
10.4.5	საკანონმდებლო ცვლილების ინიციატივა ონინდამსოლი ნივთიერებების შემცველი ან მათზე მოქმედე მოწესრიგების იმპორტის აკრძალვის მოხინით	შემუშავებული და პარლამენტისთვის წარდგენილი შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილების პროექტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. I კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	აქტივობა განხორციელდება გარემოს განვითარების პროგრამასთან თანამშრომლობით მონრეალის ოქმის განხორციელების მრავალმხრივი ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტის „წყალბადტორანხმობადების მოხმარების შემცირების მართვის გეგმა“ შვირე ფაზის (HPMP II) ფარგლებში, რომელიც დამტკიცდა 2022 წელს.	
10.4.6	სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტის ტექნიკური შესაძლებლობების გაუმჯობესება მაცივარტების მართვის კანონმდებლობის აღსრულების კონტროლის სფეროში	სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტი აღჭურვილია მაცივარტების იდენტიფიკაციით, გაფრენის დეტექტორებითა და სხვა დამხმარე მოწყობილობებით	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	აქტივობა განხორციელდება გარემოს განვითარების პროგრამასთან თანამშრომლობით მონრეალის ოქმის განხორციელების მრავალმხრივი ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტის „წყალბადტორანხმობადების მოხმარების შემცირების მართვის გეგმა“ შვირე ფაზის (HPMP II) ფარგლებში, რომელიც დამტკიცდა 2022 წელს.	
11.1.1	დაცული ტერიტორიების გაფრთხილება და ახალი დაცული ტერიტორიების შექმნა	შექმნილი 3 ახალი დაცული ტერიტორია (რაქის ეროვნული პარკი, შიდა ქართლისა და რიონის დაცული ტერიტორიები) ეკში 99 304 ჰა-ზე და 650 ჰა-ითაა გაფრთხილებული კოლხეთის ეროვნული პარკი	სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო	2025 წ. III კვარტ.	გამორიცხვდა	100%	2023 წელს საანგარიშო პერიოდში ძალაში შევიდა კანონები: კერძოების ადგილობრივი შექმნისა და მართვის შესახებ - 14797 ჰა; რაქის დაცული ტერიტორიების შექმნისა და მართვის შესახებ - 50 835 ჰა; ტანისა და თემის დაცული ტერიტორიების შექმნისა და მართვის შესახებ (ტანისა და თემის დაცული ლანდშაფტი და ტანის ადგილობრივი) - 32850 ჰა; მტკვარის დაცული ლანდშაფტის შექმნისა და მართვის შესახებ - 4294 ჰა; „ქუჩარ ზანანაშელის სახელობის სახეობის მრავალმხრივი გამოყენების ტერიტორიის შექმნისა და მართვის შესახებ - 13273 ჰა. ეკში 2023 წელს დაცული ტერიტორიების ფართობი გაიზარდა 116049.43 ჰექტრით.	
11.1.2	ზურმუხტის ჭიქლის ტერიტორიების მართვის გეგმების მომზადება (დაცული ტერიტორიების სახელწოდება გარეთ)	მომზადებული და დამტკიცებული 18 მართვის გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორიცხვდა	50%	მომზადებული 18 მართვის გეგმა, როგორც დაცული ტერიტორიების ჩათვლით, აგრეთვე დაცული ტერიტორიების მიღმა არსებული ზურმუხტის საიტებისთვის. ზურმუხტის საიტების მართვის გეგმები დამტკიცება მოხდება ბიომრავალფეროვნების შესახებ კანონის მიღების შემდეგ.	
11.2.1	დაცული ტერიტორიების კონცეფციის შემუშავება	დაცული ტერიტორიების დამტკიცებული კონცეფცია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად გამორიცხვდა	90%	დაცული ტერიტორიების კონცეფცია გაგზავნილია საქართველოს მთავრობაში დამტკიცებლად.	
11.2.2	დაცული ტერიტორიების სტრატეგია და სამოქმედო გეგმის შემუშავება და დამტკიცება	დაცული ტერიტორიების დამტკიცებული სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2025 წ. III კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	სტრატეგია და სამოქმედო გეგმაზე მუშაობა დაიწყება 2024 წელს.	
11.2.3	დაცული ტერიტორიების კრიტიკული სივრცითი ანალიზის მომზადება	მომზადებული სივრცითი ანალიზის ანგარიში, რომელიც წარდგენილია სამინისტროში/სააგენტოში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2024 წ. II კვარტ.	გაუქმებულია	0%	კრიტიკული სივრცითი ანალიზის დოკუმენტის ცალკე მდგომარეობაში აქტივობა გაუქმებულია, რადგან ამ ანალიზის არსი გაერთიანდება მოქმედება NBSAP - ის დოკუმენტის მომზადების პროცესში.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივების დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
11.2.4	მწველმეტის გეგმების შემუშავება და დამტკიცება და დაცული ტერიტორიების მართვის ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით	შემუშავებულია და დამტკიცებულია 6 მწველმეტის გეგმა	სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	დამტკიცდა ერთი დაცული ტერიტორიის - ჭაქუნას ადგილობრივი მწველმეტის გეგმა. განახლდა 6 დაცული ტერიტორიის მწველმეტის გეგმა: თბილისის ეროვნული პარკის მწველმეტის გეგმა (დონორი: UNDP, სტატუსი: მიმდინარეობს დამტკიცებისთვის საჭირო პროცედურები); აკაბეთის ადგილობრივი მწველმეტის გეგმა (დონორი: SIDA, სტატუსი: მიმდინარეობს დამტკიცებისთვის საჭირო პროცედურები); ზანარა-ზაბანურის დაცული ტერიტორიის მწველმეტის გეგმა (დონორი: SIDA, სტატუსი: შემუშავებულია; მტრიალას ეროვნული პარკის მწველმეტის გეგმა (დონორი: UNDP/GEF/CNF, სტატუსი: მიმდინარეობს დამტკიცებისთვის საჭირო პროცედურები); ფშვ-ხევსურეთის დაცული ტერიტორიის მწველმეტის გეგმა (დონორი: KFW / SPPA, სტატუსი: მიმდინარე); ვამლოვანის დაცული ტერიტორიის მწველმეტის გეგმა (დონორი: UNDP/GEF/CNF, სტატუსი: მიმდინარეობს დამტკიცებისთვის საჭირო პროცედურები).	
11.2.5	დაცული ლანდშაფტის მწველმეტის გეგმების შემუშავება და დამტკიცება	მინიმუმ 2 დაცული ლანდშაფტის დამტკიცებული გეგმა და დაცული ლანდშაფტების მართვა გეგმების შესაბამისად	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2024 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	50%	შემუშავებულია არაერთი დაცული ლანდშაფტის მწველმეტის გეგმა და თუმცის დაცული ლანდშაფტის მწველმეტის გეგმა. ორივე დოკუმენტი არის დამტკიცების წინა ეტაპზე.	
11.2.6	„სმარტ“ პროგრამის დანერგვა	მინიმუმ 5 ადმინისტრაციამი დანერგილი პატრულირების თანამედროვე ტექნოლოგია „სმარტ“	სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	შეუდგინებლად მიმდინარეობს SMART პატრულირების განხორციელება სამხრეთ დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციებში. უკვე 12 ადმინისტრაციამი (ალეთი, კონტროლი, მაჭახელი, ვახტანგი, მტრიალა, თუშეთი, ფშვ-ხევსურეთი, ვამლოვანი, ჯავახეთი, ლავიფხი, ზორჯომ-ზარაგული, თუშეთის დაცული ლანდშაფტი), გადამზადდნენ, როგორც SMART ოფიცები ასევე რეინჟინერები. შეიქმნა დაცული ტერიტორიების მასსიათმებლებიდან გამომდინარე კონსერვაციის არეალში და შემუშავდა ანგარიშების ფორმატი.	
11.2.7	განახლებული ეკოტურისტული ინფრასტრუქტურის შექმნა დაცული ტერიტორიების ფინანსური მენეჯმენტისა და ეკოტურისტების განვითარებისთვის	ახალი/განახლებული ეკოტურისტული ინფრასტრუქტურა სულ მცირე 10 ლოკაციაზე	სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო	2026 წ. III კვარტ.	განხორციელდა	100%	12 დაცული ტერიტორიაზე მოწესრიგდა/დაგეგმილია/დაგეგმილია ინფრასტრუქტურა (ზოგიერთი დაცული ტერიტორიაზე განხორციელდა როგორც ახალი ეკოტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა, ისე არსებული ეკოტურისტული ინფრასტრუქტურის განახლება). 7 დაცული ტერიტორიაზე მოწესრიგდა 356 კმ სიგრძის ეკოტურისტული ბილინის ქსელი: ზანარა-ზაბანურის (18 კმ), მარიაშვილის (25 კმ) და თიანეთის (50 კმ), იმერეთი-სამეგრელოს (58 კმ), ლავიფხის (105 კმ), ერუშეთის (100 კმ) დაცული ტერიტორიებზე; აგრეთვე ერთი ადმინისტრაციული შენობა (ინტეგრირებული რეინჟინერა საფლეთის), მარიაშვილის დაცული ტერიტორიებზე; აგრეთვე 23 ტურისტული თაემსაფარი 7 დაცული ტერიტორიაზე: ზორჯომ-ზარაგული (8), ლავიფხი (1), თიანეთი (3), მტრიალა (3), კონტროლი (4) და მარიაშვილი (2); 4 ადასახლები მოწესრიგდა ზანარა-ზაბანურის დაცული ტერიტორიაზე; 33 საბაზისი/სოფელ მოწესრიგდა 9 დაცული ტერიტორიაზე: ზორჯომი (4), ზანარა-ზაბანური (1), მარტელი და ოჯაქი (3), ლავიფხი (11), მარიაშვილი (2), თიანეთი (3), ვამლოვანი (3), იმერეთი (2) და ერუშეთი (4); 20 ეკოტურისტული ადგილი მოწესრიგდა 9 დაცული ტერიტორიაზე: ზორჯომი (4), ზანარა-ზაბანური (1), მარტელი და ოჯაქი (3), მარიაშვილი (2), თიანეთი (3), მტრიალა (1), იმერეთი (2) და ერუშეთი (4); 115 მულტი-პოინტი მოწესრიგდა 8 დაცული ტერიტორიაზე: ზორჯომ-ზარაგული (30), ზანარა-ზაბანური (6), მარტელი და ოჯაქი (3), ლავიფხი (50), თიანეთი (10), მტრიალა (2), იმერეთი (2) და ერუშეთი (12); 13 ტიპის დასახლებული ადგილი მოწესრიგდა 3 დაცული ტერიტორიაზე: ზორჯომ-ზარაგული (4), ლავიფხი (5) და ერუშეთი (4); 27 საბაზისი/სოფელ მოწესრიგდა 7 დაცული ტერიტორიაზე: ზორჯომ-ზარაგული (4), ზანარა-ზაბანური (2), ლავიფხი (10), მარიაშვილი (2), თიანეთი (3), მტრიალა (2) და ერუშეთი (4); 3 ზოდი მოწესრიგდა ლავიფხის დაცული ტერიტორიაზე; 2 დაცული ტერიტორიაზე მოწესრიგდა ღამის მხატვრული განათება: მარტელის კანონისა და ოჯაქის ჩანჩქერზე; 4 დაცული ტერიტორიაზე რეაბილიტაცია ჩატარდა მცირე ტურისტული ინფრასტრუქტურის: იმერეთის მდინარის დაცული ტერიტორიაზე - მდინარე მოიკარგეს და ვარკ განათების სისტემის, ჭყვინთის, საგანმანათლებლო მოედნის რეაბილიტაცია; ზორჯომ-ზარაგულის ეროვნული პარკი - საბაზისო რეაბილიტაცია; კოლხეთის ეროვნული პარკი - ადმინისტრაციის ენობა, ნავსამაგდობის და სარეინჟინერის რეაბილიტაცია; მარტელისა და ოჯაქის შენობის მუდგობა - მარტელის კანონის ვიზიტორთა ცენტრის ენობა, კლიმატოლოგია; - 4 ადმინისტრაციული შენობა ჩატარდა რეაბილიტაცია - ზორჯომი (1) და კოლხეთი (1); მარტელის კანონი (1), პრიმორის მდინარე (1); - 10 ტურისტული თაემსაფარის ჩატარდა რეაბილიტაცია 4 დაცული ტერიტორიაზე - ლავიფხი (2), ვამლოვანი (6), მტრიალა (1) და კოლხეთი (1); - 6 საბაზისი/სოფელ ჩატარდა რეაბილიტაცია - ვამლოვანი; - 2 ფრინველთა დაცვითი კომპლექსის ჩატარდა რეაბილიტაცია - კოლხეთის ეროვნული პარკი.	
11.2.8	დაცული ტერიტორიაზე ტურისტული ზეგანების კვლევა და მდგრადი ტურისტების დაგეგმვის შესახებ რეკომენდაციების მიზნად	დაცული ტერიტორიაზე ტურისტული საქმიანობის დაგეგმვა ხორციელდება კვლევის რეკომენდაციების საფუძველზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულა	0%	ქმედება გადამუშავდა და მოქმედა შედეგის მითითების მიხედვით პროექტის "გადგარჩინილი ბუნება-საქართველო"-ს ფარგლებში (4.2.1 ბიომრავალფეროვნების ინტეგრაცია ფინანსურ სექტორში ქვეთემში) და მოიცავს ბიომრავალფეროვნებაზე ტურისტების ზეგანების სახელმძღვანელოს შემუშავებას.	
11.3.1	სოფლის განვითარების სააგენტოს (RDA) პროგრამების კვლევა, ბიომრავალფეროვნებისთვის სახიზრო პროგრამების მოდიფიცირება	იდენტიფიცირებულია ბიომრავალფეროვნებისთვის სახიზრო პროგრამები, შემუშავებულია რეკომენდაციები ბიომრავალფეროვნებისთვის სახიზრო პროგრამების მოდიფიცირებისთვის	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	ქმედება განხორციელდა გარემოს განვითარების პროგრამის (UNDP) ბიომრავალფეროვნების ფინანსირების ინიციატივის (BIFIN) ფარგლებში. იდენტიფიცირებულია სოფლის განვითარების სააგენტოს ის პროგრამები, რომელიც განსაკუთრებით უარყოფითი ზეგანება განიხილავს ბიომრავალფეროვნებაზე. შემუშავებულია რეკომენდაციები პროგრამების მოდიფიცირებისთვის, ასევე სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების სტრატეგიული დოკუმენტები ბიომრავალფეროვნების ინდიკატორების, ასევე ბიომრავალფეროვნებისთვის დადებითი სუბსიდების შემუშავების თაობაზე. მიმდინარე წელში დაიგეგმა ქმედებითი რეკომენდაციების შესრულების მიზნით.	
11.3.2	ტურისტების სექტორში ბიომრავალფეროვნების საკითხების ინტეგრაცია	მოზადებული რეკომენდაციები ტურისტების განვითარების სექტორულ გეგმაში ბიომრავალფეროვნების საკითხების ინტეგრაციის შესახებ	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	შედეგის მითითების მიხედვით პროექტის "გადგარჩინილი ბუნება-საქართველო" ფარგლებში მოზადებულია სტრატეგიული დოკუმენტაცია ბიომრავალფეროვნებაზე ტურისტების სექტორის უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების სახელმძღვანელოს მოზადებულად და უახლეს ვადებში მოხდება განხორციელებული ირგავისთვის შერევა ტენდერის საფუძველზე.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
(აქტივების დონე)

#	აქტივება	აქტივების შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
11.3.3	ენტრეპრეკის სექტორში ბიომრავალფეროვნების საკითხების ინტეგრაცია	ენტრეპრეკის განვითარების სექტორულ გეგმაში ინტეგრირებული ბიომრავალფეროვნების საკითხები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	შედეგითის მთავრობის მიერ დაფინანსებული პროექტის - "გადაჯარმითი ბუნება-საქართველო" ფარგლებში მოხდადებული სატენდერო დოკუმენტაცია ბიომრავალფეროვნებაზე ენტრეპრეკული სექტორის უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების სახელმძღვანელოს მოსამზადებლად და უახლოეს ვადაში მოხდება განმხორციელებული ორგანიზაციის შერჩევა ტენდერის საფუძველზე.	
11.3.4	საფინანსო სექტორში ბიომრავალფეროვნების საკითხების ინტეგრაცია, სოპორტივო გადართვების მომზადება და სასაქონლო სექტორის წარმომადგენლების ტრენინგები	კომერციული ბანკების რაოდენობა, რომლებიც იყენებენ მომზადებულ გაიდლაინებს	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2025 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	შედეგითის მთავრობის მიერ დაფინანსებული პროექტის - "გადაჯარმითი ბუნება-საქართველო" ფარგლებში მოხდადებული სატენდერო დოკუმენტაცია საფინანსო სექტორში ბიომრავალფეროვნების საკითხების ინტეგრაციისთვის სახელმძღვანელოს მოსამზადებლად და უახლოეს ვადაში მოხდება ტენდერის საფუძველზე განმხორციელებული ორგანიზაციის შერჩევა.	
11.3.5	ბიომრავალფეროვნების ფინანსირების გეგმის შემუშავება	შემუშავებული და დამტკიცებული ბიომრავალფეროვნების ფინანსირების გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	10%	დაფინანსება აღნიშნული ქმედებისთვის არსებობს გარემოს განვითარების პროგრამის (LNDP) ბიომრავალფეროვნების ფინანსირების ინიციატივის (BIOFIN) პროექტის ფარგლებში. პროექტი დაიწყო ბიომრავალფეროვნების ეროვნული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის (NBSAP) შემუშავების პროცესთან ერთად.	
11.4.1	ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ კანონპროექტის წარდგენა პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად	დასრულებული და პარლამენტისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი კანონპროექტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	„ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ“ კანონპროექტი წარდგენილია საქართველოს პარლამენტში საგანგებო სესიის განსახილველად.	
11.4.2	ნადირობის შესახებ კანონპროექტის დასრულება და წარდგენა პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად	დასრულებული და პარლამენტისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი კანონპროექტი	სსიპ ველური ბუნების ეროვნული სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	1-50%	ნადირობის შესახებ კანონპროექტი გაცლილ ოქნა მთავრობის კოორდინირებულ გუნდთან, სამინისტრო მეურნეობების ლიცენზირების მუხიმდებლობთან, სამინისტრო მეურნეობათა განვითარებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან.	
11.4.3	კრწანისის ტყის დეგრადირებული კოსისტემის აღდგენა და სამხრეთ კავკასიის ტყის სისტემის კვლევის და აღდგენის ცენტრის შექმნა	შემუშავებული კრწანისის ტყე-პარკის აღდგენის და განვითარების მართვის გეგმა	სსიპ ველური ბუნების ეროვნული სააგენტო	2024 წ. I კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	აღნიშნული მიმართულებით უკარ და დაწყებულია, ვინაიდან საქართველოს კონსტიტუციისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროში მიღებულია გადაწყვეტილება, ტერიტორიაზე მხებილი საერთაშორისო დონორის/ინვესტორის მოძიების შესახებ.	
11.4.4	ველური ბუნების კვლევა და მონიტორინგი კლიმატის ცვლილების უარყოფითი ზემოქმედების კონტექსტში, გადარჩევების საფრთხის წინაშე მყოფი ფაუნის სახეობების ex-situ და in-situ კონსერვაცია	შეორს საკვლევი ტერიტორიები და სახეობები, შემუშავდა კვლევის გეგმა და მეთოდოლოგია, კვლევის პარტნიორები შეთანხმდნენ სახეობებზე და კვლევის მეთოდოლოგიაზე	სსიპ ველური ბუნების ეროვნული სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	50%	შედეგითის მთავრობის მიერ დაფინანსებული პროექტის "გადაჯარმითი ბუნება-საქართველო" ფარგლებში გამოცხადდა ტენდერი, რომლის საფუძველზეც აღდგენის ეროვნული პარკში შეიქმნება შესაბამისი ინფრასტრუქტურა კეთილმოხილი ირმის გამრავლების მიზნით.	
11.4.5	დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ კანონის განახლება	განახლებული და პარლამენტისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი კანონპროექტი დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ კანონის განახლების პროცესი დაიწყო 2023 წელს და დღემდე არ დასრულებულია.	
11.4.6	თევზჭერის კონცეფციის შემუშავება და დამტკიცება	შემუშავებული და დამტკიცებული კონცეფცია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	35%	მომზადებული ტექნიკური დავალების საფუძველზე გამოცხადებულ ტენდერში გამარჯვებულმა ორგანიზაციამ წარმოადგინა პირველი მუხიმდებრივი ანგარიში.	
11.4.7	სახეობათა აღდგენის ეროვნული გეგმის დამტკიცება	დამტკიცებული გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	90%	შედეგითის მთავრობის მიერ დაფინანსებული პროექტის "გადაჯარმითი ბუნება-საქართველო" ფარგლებში მომზადებული ტექნიკური დავალების საფუძველზე გამოცხადებულ ტენდერში გამარჯვებულმა ორგანიზაციამ 2023 წლის განმავლობაში სამინისტროში წარმოადგინა გეგმასთან დაკავშირებით სამი ანგარიში. ორგანიზაციამ დასრული დოკუმენტაცია მოუწოდა.	
11.4.8	მცენარეთა სახეობების მონიტორინგის/რესურსის კვლევის მეთოდოლოგიის მომზადება და რესურსის კვლევა	მომზადებული მეთოდოლოგიები მცენარეთა 3 სახეობისათვის, განხორციელებული კვლევა 5 სახეობისათვის.	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - შეტყეილად განხორციელდა	95%	ეთიერეკილის კონსტიტუციური ღირებულების რესურსის შესასწავლად ჩატარდა კვლევა. კვლევის ფარგლებში განხორციელდა საველე სამუშაოები, რომლის საფუძველზეც მომზადდა მუხიმდებრივი ანგარიში და გაიცა შესაბამისი რეკომენდაციები.	
11.4.9	ფრინველთა სახეობების მონიტორინგის/რესურსის კვლევის მეთოდოლოგიის მომზადება	მეთოდოლოგიები მომზადებულია ფრინველთა არანაკლებ 10 სახეობისათვის	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	შემუშავებული მეთოდოლოგიები წარმოდგენილია სამინისტროში დადგენილ ვადებში.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივების დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
11.5.1	ინვაზიური სახეობების შემოსვლის იდენტიფიცირებული პოტენციური გზები და შემუშავებული რეკომენდაციები ასეთი სახეობების შემოსვლის თავიდან აცილებისათვის	ინვაზიური სახეობების შემოსვლის პოტენციური გზები იდენტიფიცირებულია და რეკომენდაციები ასეთი სახეობების შემოსვლის თავიდან აცილებისათვის შემუშავებულია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	აღნიშნული აქტივობა ჩანაცვლად ინვაზიური სახეობების მართვის კონცეფციის შემუშავებით. შესაბამისად შედეგის მთავრობის მიერ დაფინანსებული პროექტის "დადგარბრძოლი ზეუნა-საქართველო" ფარგლებში მომზადებულია ტექნიკური დავალება კონცეფციის შემუშავებისა და დამტკიცების ტექნიკური დავალების საფუძველზე ამაჟამად მიმდინარეობს ტენდერის გამოცხადების პროცედურები.	
11.5.2	შემუშავებული სამართლებრივი აქტები, სადაც ასახულია ინვაზიური სახეობების მარეგულირებელი ნორმები	შემუშავებულია სამართლებრივი აქტები, სადაც ასახულია ინვაზიური სახეობების მარეგულირებელი ნორმები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	აღნიშნული აქტივობა განხორციელდებ ინვაზიური სახეობების მართვის კონცეფციის დამტკიცების შემდეგ.	
12.1.1	ტყის ინვენტარიზაციის ჩატარება და მართვის გეგმების შემუშავება	ინვენტარიზაცია ჩატარებულია ტყის 1 300 000 ჰა-ზე.	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო და სსიპ დაველი ტერიტორიების სააგენტო მათი მართვის ქვეშ არსებულ ტერიტორიებზე	2026 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	72%	დაველი ტერიტორიები: 2 დაველი ტერიტორიაზე ჩატარდა ტყის ინვენტარიზაცია (ეროვნული და ციე-გომობრი), ასევე მომზადებულია ეროვნული პარკის (7216 ჰა) და ციე-გომობრი ადგილის (4935,8 ჰა) ტყის მართვის გეგმები. მიმდინარეობს სუბარო განხილვის პროცედურები. თუმცის დაველი ტერიტორიების ტყის მართვის გეგმის მომზადების მიზნით განხორციელდა ტყეების ინვენტარიზაციის საველე სამუშაოები (ცაში 18 154 ჰა, აქედან თუმცის ეროვნული პარკი - 9 214 ჰა, თუმცის სახელმწიფო ნაკრძალი - 8 940 ჰა).	
		შემუშავებულია სულ მცირე 30 მართვის გეგმა					ეროვნული სატყეო სააგენტო: ტყის აღრიცხვის (ინვენტარიზაციის) და ტყის მართვის გეგმის შემუშავების მიზნით, გაფორმებული მომსახურების ხელშეკრულების თანახმად, ფარლის სატყეო უბნისთვის 54044 ჰა ფართობზე დასრულდა პირველი ეტაპი გათვალისწინებული (სატყეო უბნის დაცვარტალება, დალიტერება, დემფორირება) და მცირე ეტაპი გათვალისწინებული 30000 ჰა ფართობზე საველე სამუშაოები; ტყის აღრიცხვის და ტყის მართვის გეგმის შემუშავების მიზნით, გაფორმებული მომსახურების ხელშეკრულების თანახმად, თელავის სატყეო უბნისთვის 52331 ჰა ფართობზე დასრულდა პირველი ეტაპი გათვალისწინებული (სატყეო უბნის დაცვარტალება, დალიტერება, დემფორირება) და მცირე ეტაპი გათვალისწინებული 30000 ჰა ფართობზე საველე სამუშაოები; თიანეთის სატყეო უბანი - მიმდინარეობს პირველი ეტაპი გათვალისწინებული (სატყეო უბნის დაცვარტალება, დალიტერება, დემფორირება) სამუშაოები.	
					მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	56%	დაველი ტერიტორიები: შემუშავდა 2 ტყის მართვის გეგმა (ეროვნული და ციე-გომობრი), მიმდინარეობს დამტკიცების პროცედურები. ეროვნული სატყეო სააგენტო: სააგენტოს მართვის დაქვემდებარებული სახელმწიფო ტყის 48,9 % ფართობზე მუშავდება/შემუშავებულია ტყის მართვის გეგმები, სულ - 19 სატყეო უბნისთვის. დამტკიცებული ტყის მართვის გეგმები არსებობს 9 სატყეო უბანზე (356 840 ჰა): 1. ბორჯომ-ბაქურიანი - 45896 ჰა; 2. ხარაგაული - 46408 ჰა; 3. ასინინა-ახალქალაქი - 20686 ჰა; 4. ახალციხე - 33042 ჰა; 5. ლანჩხუთი - 11325 ჰა; 6. რიხატური - 44063 ჰა; 7. ლავიდეხი - 21116 ჰა; 8. ახმეტა - 54 954 ჰა; 9. ლენტეხი სატყეო უბანი - 79350 ჰა.	
12.1.2	სატყეო ღონისძიებებისათვის გამოსაყენებელი თანამედროვე ტექნოლოგიების იდენტიფიცირება და საჭიროების შეფასება	შეფასების ანგარიში	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო, სსიპ დაველი ტერიტორიების სააგენტო, სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტო	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	11%	ეროვნული სატყეო სააგენტო: სატყეო ღონისძიებებისათვის გამოსაყენებელი თანამედროვე ტექნოლოგიების იდენტიფიცირების და საჭიროების შეფასების ანგარიში მომზადებულია 8 სატყეო უბნისთვის	
12.1.3	სატყეო ღონისძიებებისათვის საჭირო ტექნიკის უზრუნველყოფა	ადგილზეა სატყეო ღონისძიებებისათვის საჭირო ტექნიკის სულ მცირე 30 ერთეული	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო, სსიპ დაველი ტერიტორიების სააგენტო, სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტო მათი მართვის ქვეშ არსებულ ტერიტორიებზე	2024 წ. III კვარტ.	განხორციელდა	100%	ეროვნული სატყეო სააგენტო: 4 ერთეული თვითმფლავი სატყეო, 2 ერთეული ულტრა-სუბსონიკური, 7 ერთეული მალდი გაშვების ნაწი თვლების სისტემის სატყეო ავიონიკა-ჯალმარით და პილოტინგული სატყეო (მ.შ. 4 ერთეული სსიპ - ეროვნული სატყეო სააგენტოს და -კერძონის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების (GIZ) მიერ) 2021 წლის 22 დეკემბერს გაფორმებული სატყეო ხელშეკრულების შესაბამისი დაფინანსებით), 6 ერთეული ექსკავატორ-დამტვირთველი (თელავის ტრაქტორი), 2 ერთეული ავტოთვითმფლავი (ნაწ) ჯალმარით, 9 ერთეული დისკორი, 25 ერთეული პიკაპი. აჭარის სატყეო სააგენტო: 6 ერთეული სბე-ტექნიკის და 6 ერთეული მალდი გამალოზის ავტომობილები.	
12.1.4	ტყის მართვის ორგანიზების ადამიანური რესურსებით გაძლიერება შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე სპეციალისტებით	სტეტიონი მომუშავე მეტყველსა და სატყეო საქმის სპეციალისტის კვალიფიკაციის მქონე პირების რაოდენობა შეადგენს სულ მცირე 660 ადამიანს	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო, სსიპ დაველი ტერიტორიების სააგენტო, სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	58%	დაველი ტერიტორიების სააგენტო: 2023 წლის საანგარიშო პერიოდში დაველი ტერიტორიების სისტემაში მომუშავე მეტყველსა და სატყეო საქმის სპეციალისტის კვალიფიკაციის მქონე პირების რაოდენობა შეადგენს 74-ს; ეროვნული სატყეო სააგენტო: 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოში დასაქმებული მეტყველსა და სატყეო საქმის სპეციალისტის კვალიფიკაციის მქონე 178 პირი.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
(აქტივობის დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
12.1.5	ტვის საინფორმაციო და მონიტორინგის სისტემის მოდულების შემუშავება	შემუშავებულია 8 მოდული	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	25%	შემუშავდა და გაფორმდა ტვისარგებლობისა და ტვის მოვლა-აღდგენის პროგრამული მოდულების შექმნისთვის ფინანსური შეთავაზების დოკუმენტი და ხელშეკრულება გაფორმდა შესაბამისი კომპანიასთან. ზემოხსენებული პროგრამული მოდულების შემუშავების მიზნით კომპანიის მიერ დაწყებული სამუშაოები.	
12.2.1	საქმიანი ეზოს მოწყობა	მოწყობილი 70 საქმიანი ეზო	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	74%	ეროვნული სატყეო სააგენტო: დასრულდა 20 საქმიანი ეზოს მშენებლობა, გაფორმდა ხელშეკრულება 4 საქმიანი ეზოს მშენებლობისთვის და დაიწყო სამშენებლო სამუშაოები. დღეის მდგომარეობით მოწყობილია სულ 52 საქმიანი ეზო.	
12.2.2	სტანდარტის დანერგვა ენერგოეფექტური ღუმელების სერტიფიცირებისთვის	რეგისტრირებული სტანდარტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2023 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	70%	2023 წელს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო და გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოება, სხვადასხვა ჩართულ დაინტერესებულ მხარეებთან ერთად, შეთანხმდა ღუმელების ეკო-დიზაინის რეგულიაციის, როგორც წარმოების სტანდარტის დანერგვაზე. აღნიშნული სტანდარტის დანერგვისთვის უახლოეს მომავალში შემუშავდება საგზაო რუკა და სამოქმედო გეგმა. აღნიშნული ფარგლებში დადგენილია უახლოესი ექსპერტების მიერ ქართველი სპეციალისტების დატრენინგება ენერგოეფექტური ღუმელების ენერგოეფექტურობის მარცხენა მხარეების მიზნით. ასევე დადგენილია საზღვარგარეთ არსებულ სწარმოებში სასწრაულო ვიზიტები, რომლის ფარგლებშიც ადგილობრივი მწარმოებლები გაეცნობიან სასარგებლო და საჭირო ინფორმაციას და მიიღებენ პრაქტიკულ გამოცდილებას ეკოდიზაინის წარმოების სტანდარტის შესაბამისად, ენერგოეფექტური ღუმელების საწარმოს მოწყობისთვის.	
12.2.3	სერტიფიცირებული ღუმელების რეალიზაციის ხელშეწყობა სერტიფიცირების გზით	რეალიზებული სულ მცირე 25 000 ღუმელი	ა(ა)იპ სოფლის განვითარების სააგენტო	2025 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	2023 წლის განმავლობაში სააგენტოს თანადაფინანსების მოთხოვნით მიმართა 190-მა აპლიკანტმა, საიდანაც დაფინანსდა 183 განაცხადი. უამრად 2023 წლის განმავლობაში გაიყვანა 40.545 ლარი. 2024 წლიდან იგეგმება საკომპიუტაციო და მრეკტივული აქტივობების დაწყება, რაც ხელს შეუწყობს პროგრამის ცნობადობის ამაღლებას. პროგრამის ფარგლებში ერთ-ერთი კომპონენტს წარმოადგენს ენერგოეფექტური ღუმელების მწარმოებლებისთვის პროგრამის პარამეტრებით შესაბამისობის დადგენის მიზნით აღზარდაცხადებული ანალიზის განხორციელების ანაღურება/თანადაფინანსება. აღნიშნულ კომპონენტში ა(ა)იპ სოფლის განვითარების სააგენტოში შევიდა 7 მწარმოებლის 14 განაცხადი, რომელთაგან დაფინანსდა 14 (ჯამური თანხა 36 400 ლარი) და შესაბამისად, პროგრამის ერთ კომპონენტში (ენერგოეფექტური ღუმელების თანადაფინანსება) დაემატა დადგენილ პარამეტრებთან შესაბამისობაში მყოფი 14 ღუმელი, რომელიც შეტყევე შეუძლია პროგრამის პოტენციურ ბენეფიციარებს.	
12.2.4	ტვის ნარჩენის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა ალტერნატიული საწვავი საშუალებების წარმოებისთვის	ხელმისაწვდომია სულ მცირე 25 000 მ3 ტვის ნარჩენი	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო	2026 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	5%	ეროვნული სატყეო სააგენტო: 2023 წელს განხორციელდა 432.236 მ3 ნარჩენის გადგმა. აქედან იმერეთში - 72.236 მ3 და ქვემო ქართლში - 362 მ3 (აღნიშნული რესურსი გაეცხადებოდა მოთხოვნის შესაბამისად).	
12.2.5	საჯარი დაწესებულებებში ენერგოეფექტური ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და მუშის ალტერნატიული საწვავით ჩანაცვლების სიტუაციური ანალიზის ჩატარება	სიტუაციური ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2023 წ. II კვარტ.	არ დაწყებულა	0%	აღნიშნული აქტივობის განხორციელება მიითითებული სტატუსის შესაბამისად უკერძო დაწყებული.	
12.3.1	ტვის გაუმჯობესება და აღდგენის ღონისძიებების განხორციელება დეგრადირებულ ფართობზე	აღდგენილია სულ მცირე 800 ჰა დეგრადირებული ტვის ფართობი	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო, სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტო, ახმეტის მუნიციპალიტეტის მერია	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	ეროვნული სატყეო სააგენტო: 2023 წელს ტვის მოვლა-დაცვისა და აღდგენა-გაუმჯობესების სამუშაოები განხორციელდა 1721.6 ჰა ფართობზე, მათ შორის: ტვის აღდგენა-გაუმჯობესების ღონისძიებები განხორციელდა 1607.6 ჰა ფართობზე; ტვის მოვლის-დაცვის ღონისძიებები განხორციელდა 114 ჰა ფართობზე. აჭარის სატყეო სააგენტო: 2023 წელს 100 ჰა ფართობზე განხორციელდა სუბალბურ დეგრადირებული ტვის ფართობზე ხელის და ქედის სატყეო აღმშენებლობის მიზნით ტყეების გასაზღვრის ხელშეწყობის ღონისძიებები, კერძოდ, მგეოლოგთა გაწვევით და წინადაცის არჩევნის სამუშაოები. ახმეტის მუნიციპალიტეტის მერია: ა(ა)იპ. თუშეთის დაველი ლანდშაფტის აღმშენებლობის მიზნით ტყეების აღდგენის ხელშეწყობის მიზნით თუშეთის სატყეო ექსპედიციის უბანზე (ომალოს, ჩაღმის, პირიქეთის, გომჭრის, წყვილის და ჭაჭახოვის სატყეო უბნები) განხორციელდა 57 პატრულირება "სმარტ" მონიტორინგის გამოყენებით. შედეგად, თუშეთის დაველი ლანდშაფტის ტვის 5029 ჰა ფართობზე ხელი შეუწყო ტვის დაცვის და ბუნებრივი აღდგენის პროცესებს.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
(აქტივობის დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
12.3.2	ტყის მოვლისა და დაცვის ღონისძიებების განხორციელება	ტყის მოვლისა და დაცვის ღონისძიებები განხორციელებულია სულ მცირე 70 000ჰა-ზე	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო, სსიპ დაფილი ტერიტორიების სააგენტო, სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტო, ახმეტის მუნიციპალიტეტის მერია	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	59%	დაფილი ტერიტორიების სააგენტო: 2023 წლის განმავლობაში სახელმწიფო მიწების ფარგლებში შექმნილია 2108 ფერომიწი და 200 ცალი ფერომიწის საჭერი 4 დაფილი ტერიტორიისათვის; ბორჯომის ხარადა-ალის (67 ჰა), ალგისის (16 ჰა), მაჭახელის ეროვნული პარკი (10 ჰა), ყაზბეგის ეროვნული პარკებში (30 ჰა), უაწმში ფერომიწები განთავსდა დაახლოებით 123 ჰა ფართობზე; შექმნილია კოლხური მზის დასამუშავებლად პრაქტიკული 4 დაფილი ტერიტორიისათვის; ბაჩყალი-ბაჩანჭერის (13ა), კონტრინის დაფილი ტერიტორიებზე (13ა), კოლხეთისა (13ა) და მაჭახელის (4 ჰა) ეროვნულ პარკებში (ჯამში დაახლოებით 7 ჰა ტერიტორიისთვის); აუგბეთის ადგილობრივი განხორციელდა იმერული მუხის ადგილობრივი პროექტი დაახლოებით 1,7 ჰა-ზე. ეროვნული სატყეო სააგენტო: 2023 წელს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვის დაქვემდებარებულ სახელმწიფო ტყის ტერიტორიაზე განხორციელდა ტყის დაცვის (წაშლობა) ღონისძიებები 114 ჰა ტერიტორიაზე. აჭარის სატყეო სააგენტო: აჭარის სატყეო სააგენტო 12000 ჰა ფართობზე 2014 წლიდან ყოველწლიურად ახორციელებს ფერომიწიანი მწერსაჭერი ხაფანგების განთავსებას, რომელიც გაგრძელდება 2027 წლამდე. ახმეტის მუნიციპალიტეტის მერია: თუშეთის დაფილი ლანდშაფტის ადმინისტრაციის მართვის დაქვემდებარებულ ტყის 5029 ჰა ფართობიდან მოვლითი ღონისძიებები განხორციელდა ომალსა და წყაიის სატყეოების 14,6 ჰა ფართობზე, კერძოდ, ადგილობრივი მოსახლეობის საშუალოდ და საშასლე მერქნით უზრუნველყოფის მიზნით მოვლითი ჭრების მიითხოვნათა დაცვით თუშეთის ომალსა და წყაიის სატყეოების გასა 154 კუბ/მ ხე ტყე.	
12.3.3	ლაბორატორიის მოწყობა ტყის მოვლა-ადგილმუშეკონსტრუქციის ლაბორატორიის ღონისძიებების უწყვეტიანად შესასრულებლად	ფუნქციონირებადი ლაბორატორია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	აღნიშნული აქტივობის განხორციელება მიითხოვს სტატუსის შესაბამისად ჯერ არ დაწყებულია.	
12.4.1	ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის მონაცემების განსაზღვრა კომპერეული პიტენციის მქონე არამრეწველი რესურსისათვის	მონაცემები განსაზღვრულია არამრეწველი რესურსის სულ მცირე 3 სახეობისათვის	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. II კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	აღნიშნული აქტივობის განხორციელება მიითხოვს სტატუსის შესაბამისად ჯერ არ დაწყებულია.	
12.4.2	კვატორიზმის განვითარების გეგმების შემუშავება	შემუშავებული გეგმები სულ მცირე 5 სატყეო უბნისთვის	ეროვნული სატყეო სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	20%	საანგარიშო პერიოდში კვატორიზმის განვითარების გეგმების შემუშავება არ განხორციელებულია	
12.4.3	მერქნული რესურსის დამზადება საარეალზე მდგრადი მართვის პრინციპების გათვალისწინებით	საქმიან ეზოებში დასაწყობებული 280 000 მ3 მერქნული რესურსი	ეროვნული სატყეო სააგენტო	2026 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	9%	ეროვნული სატყეო სააგენტო: სააგენტოს მიერ მოვლითი და სამეურნეო ჭრებით განხორციელდა 160010,47 მ3 მერქნული რესურსის დამზადება, სამეურნეო ჭრით - 152533,99 მ3, ხოლო მოვლითი - 7476,48 მ3. მართვის გეგმების მიხედვით: დამტკიცებული ტყის მართვის გეგმებით ჭრა განხორციელდა 15516,596 მ3 მერქნულ რესურსზე, კერძოდ: <ul style="list-style-type: none"> • ხარადალის სატყეო უბანი 114,55 მ3 • ახმეტის სატყეო უბანი 2277,73 მ3 • ლაგოდეხი-დედოფლისწყარო-სიღნაღის სატყეო უბანი 350,54 მ3 • ლენტეხის სატყეო უბანი 5454,08 მ3 • ასპინძა-ახალქალაქის სატყეო უბანი 47,2 მ3 • ახალციხის სატყეო უბანი 1721,105 მ3 • ბაკურიანის სატყეო უბანი 2575,329 მ3 • ბორჯომის სატყეო უბანი 2976,062 მ3 	
13.1.1	კლიმატის ცვლილების სტრატეგიის 2024-2025 წლების სამოქმედო გეგმის შემუშავება	განახლებული სამოქმედო გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	95%	კლიმატის ცვლილების სტრატეგიის 2024-2025 წლების სამოქმედო გეგმა შემუშავებულია. 2023 წლის 13 დეკემბერს ჩატარდა დოკუმენტის საჯარო განხილვა, რომელზე მიღებული შენიშვნებიც ასახულ იქნა დოკუმენტში. სამოქმედო გეგმა გადის სხვა საჯარო უწყებებთან საბოლოო შეთანხმებას, რის შემდეგაც წარედგინება საქართველოს მთავრობას დასამტკიცებლად 2024 წლის 1-ელ კვარტალში.	
13.1.2	ადაპტაციის ეროვნული გეგმის მომზადება	ადაპტაციის ეროვნული გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0	ადაპტაციის ეროვნული გეგმის მომზადების პროექტი შემუშავდა და 2020 წელს წარედგინა კლიმატის მწვენი ფონდს (GCF). მიუხედავად იმისა, რომ პროექტისთვის სპორი თანხები გამოყოფილია, ჭიანჭურვება პროექტის საბოლოო დატკიცება (მათ შორის, მნიშვნელოვანდ უარყოფითი როლი შეასრულა Covid-19 პანდემიამ). 2022 წელს პროექტის საერთაშორისო განმხორციელებლის (გერმანიის გარემოსდაცვითი პროგრამა (UNEP)) მხრიდან იდენტიფიცირებულ იქნა ადგილობრივი განმხორციელებელი, კერძოდ, სსიპ გარემოსდაცვითი განათლებისა და ინფორმაციის ცენტრი. ამ ეტაპზე GCF-ს, UNEP-სა და ადგილობრივი განმხორციელებლის შორის მიმდინარეობს პროექტის ტექნიკური უწყვეტობის შეთანხმება. 2023 წელს პროექტმა გაიარა ეროვნული პროცედურები და მიიღო დასტური საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციისგან მის დაწყებაზე. ამ ეტაპზე პროექტის ეროვნული განმხორციელებლის მიერ მიმდინარეობს პროექტის ტექნიკური დავალების შემუშავება, რის შემდეგაც გამოცხადდება ტენდერი ექსპერტთა აჯგუფის დასაქმებულად.	

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
13.1.3	მეხუთე ეროვნული მეტეოზონების (5NC) შეზღუდვა	შემუშავებული დოკუმენტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	40%	მეხუთე ეროვნული მეტეოზონების შეზღუდვა დაიწყო 2022 წლის ბოლოს. შერჩეულ იქნა დოკუმენტის შემუშავების მმართველი/მენეჯერული ჯგუფი. 2022 წლის დეკემბერში ჩატარდა საჯარო შეხვედრა, სადაც დაინტერესებულ მხარეებს წარედგინა დოკუმენტის საჯარო სტრუქტურა, ასევე დოკუმენტის შემუშავების ეტაპები. შეზღუდვებულა დოკუმენტის ცაკეული კომპონენტების სამუშაო ვერსიები, რომლებზეც განხილულ იქნა დაინტერესებულ მხარეებთან.	
13.1.4	ორწლიური გამკვირვლობის ანგარიშის შემუშავება	შემუშავებული დოკუმენტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	40%	ორწლიური გამკვირვლობის შემუშავება დაიწყო 2022 წლის ბოლოს. შერჩეულ იქნა დოკუმენტის შემუშავების მმართველი/მენეჯერული ჯგუფი. 2022 წლის დეკემბერში ჩატარდა საჯარო შეხვედრა, სადაც დაინტერესებულ მხარეებს გაეცინა, თუ რა მოთხოვნებს აცენებს გარემოს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო ხელშეკრულების (UNFCCC) სამდგომო დოკუმენტის შემუშავებასთან დაკავშირებით და პროექტის მენეჯერული ჯგუფის მიდგომები აღნიშნული მოთხოვნების დამკვალიანებისთვის. 2023 წელს შემუშავდა დოკუმენტის ცალკეული კომპონენტების სამუშაო ვერსიები, დაწყებულია მუშაობა საბიუჯეტის აირების ეროვნულ ინვენტარიზაციაზე.	
13.1.5	ტექნოლოგიების სპირების შეფასება	შემუშავებული დოკუმენტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2025 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100	ტექნოლოგიების სპირების შეფასების პროექტი დასრულებულია. პროექტის ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი: - შეზღუდვა კლიმატ ტექნოლოგიების სპირების შეფასების სამუშაო გეგმა; - მიხედა არსებული პოლიტიკის ანალიზი და პრიორიტეტული სექტორების შეთანხმება; - ჩატარდა შეხვედრები დაინტერესებულ მხარეებთან; - განისაზღვრა პრიორიტეტული ტექნოლოგიები და შეფასდა მათი მიზანშეწონილობა; - მომზადდა სექტორული ტექნოლოგიების სამიწმედო გეგმა; - შეიქმნა ფინანსური რესურსების მოხიზვების სტრატეგია და მიზნებს მივლელი; - შემუშავდა კლიმატის მუშაო ფონდში წარსადგინი კონვეციები 4 სექტორისთვის: ბიოსაფუძის წარმოება საქართველოში, ელექტრომობილობა საქართველოში, საჯარო მუშობების ენერჯი-ეფექტური რეაბილიტაცია, ლანდშაფტის მუშაო მართვა და მუშაო აგროტურისთვის განვითარება.	
14.1.1	ჰიდრომეტეოროლოგიური დაკვირვების სტაციონარული ქსელის გაფართოება რეპრეზენტატიულ ადგილებზე ჰიდრომეტეოროლოგიური სადგურების/საგუშაგოების ინსტალირებით	დამინაყვებული სულ მცირე 140 სადგური/საგუშაგო	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2024 IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	2023 წლის საანგარიშო პერიოდისთვის ქვეყნის ტერიტორიაზე დამინაყვებულია დამატებითი 49 ეროვნული მეტეოროლოგიური სადგურები/საგუშაგო.	
14.1.2	ჰიდრომეტეოროლოგიურ პარამეტრებზე დაკვირვების სადგურების/საგუშაგოების მონაცემთა ოპერატიული მონაცემთა ბაზის/საგუშაგოების და მონაცემთა ბარის/სისტემების თანამედროვე საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიის (ICT) დანერგვა	დანერგული ICT	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2024 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	5%	ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების გამო შეწყდა კონტრაქტი მიწოდებულთან. ახალი ხელშეკრულება გაფორმდება 2024 წლის პირველ კვარტალში. მიწოდების ვადად განსაზღვრულია 2 წელი	
14.1.3	გეოლოგიური სტიქიით დაზარალებულ უბნებზე, შესაბამისი წინასწარი კვლევის ჩატარების საფუძველზე, თანამედროვე მონიტორინგული სისტემების მოწყობა	ქვეყნის მასშტაბით შერჩეულ 10 მუშრულ სხეულზე ინსტალირებულია თანამედროვე მონიტორინგული აღჭურვილობა	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. III კვარტ.	განხორციელდა	100%	2023 წელს ქვეყნის მასშტაბით 11 მუშრულ სხეულზე დაინსტალირდა თანამედროვე მონიტორინგის სისტემები, რომლებიც აჩვენებენ მუშაობის სტატუს რეჟიმში	
14.1.4	ამინდის პროგნოზების თანამედროვე მოდელების დანერგვა	დანერგული თანამედროვე რიცხვითი მოდელები	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	65%	ამინდის მოკლევადიანი პროგნოზების გამართლებადობის ზრდის სამუშაოები ხორციელდება UNDP/GCF პროექტის "მრავალმხრივი განვითარების ადრეული გაფრთხილების სისტემის გაფართოება და კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამოყენება საქართველოში" ფარგლებში. 2023 წელს აქტიურად მიმდინარეობს სამუშაოები ცეროპის ამინდის საშუალოვადიანი პროგნოზების ცენტრიდან მიღებული პროდუქტების დანერგვის მიმართულებით. სერიაშირისი ექსპერტების დახმარებით განხორციელდა სხვადასხვა წყაროებიდან (სატელეტური, რადარული, ამინდის გლობალური მოდელები) მიღებული მონაცემების ანალიზი და შედარება სადამკვირვებლო მონაცემებთან, რამაც ხელი შეუწყო ამინდის გამართლებადობის ზრდას. აღნიშნული აქტივობები განხორციელდება სერიაშირისი ექსპერტების ჩართულობით გაგრძელდება პროექტის დასრულებამდე (2025 წლის ბოლომდე).	
14.1.5	ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების (წყალდიდობა/წყალმოვანა, სეტყვა, თოვლის ზედი, ძლიერი ქარი და ველა) რუკების შედგენა საცელე კვლევების და მოდელირებით მიღებული შედეგების საფუძველზე	11 მდინარის აუზისთვის მომზადებული ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. III კვარტ.	განხორციელდა	100%	ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების (წყალდიდობა, თოვლის ზედი, ველა, სეტყვა და ძლიერი ქარი) რუკები შემუშავებულია მიწველ ქვეყნის ტერიტორიისთვის.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
14.1.6	საქართველოს ტერიტორიის გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკების მიზნადგება/განახლება	ქვეყნის მასშტაბით, 11 ძირითადი მდინარის აუზისათვის მომზადებული გეოლოგიური საფრთხეების GIS მონაცემთა ბაზა, კატალოგი/კადასტრი და მათ საფუძველზე შექმნილი გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	60%	გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები მომზადდა მდინარეების ენურის, რიონის, ხრამი-ქვისა, იორის და ალაზნის აუზებისთვის შესაბამისი GIS მონაცემთა ბაზით და კატალოგი/კადასტრებით. GIS მონაცემთა ბაზა და კადასტრები მომზადებულია მდ. მტკვრის და მტკვრის აუზისთვის.	
14.1.7	ქ. თბილისის ტერიტორიაზე გეოლოგიური საფრთხეების (მწვერი, დარციფი და სხვა) ზონირების რუკის (მასშტაბი 1:25 000) შედგენა/განახლება და მონიტორინგი	ქ. თბილისის ტერიტორიის გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების (დარციფის) განახლებული რუკა. ქ. თბილისში იდენტიფიცირებული გეოლოგიური საფრთხეების განახლებული GIS მონაცემთა ბაზა. ქ. თბილისში იდენტიფიცირებული გეოლოგიური საფრთხეების განახლებული კატალოგი/კადასტრი	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. III კვარტ.	განხორციელდა	100%	განხორციელდა გეოლოგიური საფრთხეების მონიტორინგი და შესაბამისი შედეგები აისახა საინფორმაციო გეოლოგიურ ბიულეტენში, რომელიც გამოიცემს 2024 წლის I კვარტალში. განახლდა გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკა და GIS მონაცემთა ბაზა.	
14.1.8	სახელმწიფო გეოლოგიური რუკების შედგენა (გეოლოგიური ავერჟა)	1:200 000-იანი მასშტაბის განახლებული გეოლოგიური რუკები საქართველოს ტერიტორიისთვის	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	გამოიცა სახელმწიფო გეოლოგიური რუკების კომპლექტი შესაბამისი გეოლოგიური ანგარიშით (რუკა, ზემი იმერეთი - K-38-XIV და K-38-VIII ნომენკლატურული ფურცლები). განხორციელდა საველე კვლევები ფოთი-ქუთაისის ნომენკლატურული ფურცლებისთვის (K-37-XVIII და K-38-XIII).	
14.2.1	გეოლოგიური მონიტორინგი (გაზაფხული-შემოდგომა) და ფორს-მაიორულ სიტუაციაში სტიქიური გეოლოგიური პროცესების შეფასება	ვიზუალური საინფორმაციო-გეოლოგიური დასკვნების რაოდენობა; გეოინჟინირი სიტუაციის თვალსაზრისით შეფასებული დასახლებული პუნქტების, ინფრასტრუქტურული ობიექტების, მოქალაქეების საკარმიდამო მიწის ნაკვეთებისა და საცხოვრებელი სახლების რაოდენობა	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	შედგენილი იქნა 886 ვიზუალური საინფორმაციო-გეოლოგიური დასკვნა, სადაც შეფასებულია 1335 დასახლებულ პუნქტში მცხოვრები 3972 მოსახლის (კომლი), საცხოვრებელი სახლის, საკარმიდამო მიწის ნაკვეთის და მიმდებარე ტერიტორიის გეოინჟინირი მდგომარეობა, საინფორმაციო რისკის განსაზღვრით და შესაბამისი რეკომენდაციებით, რაც განხორციელდა გადაუდებელი ღონისძიებების გატარების მიზნით. ინფრასტრუქტურულ ობიექტებზე მომზადდა 105 ვიზუალური საინფორმაციო-გეოლოგიური დასკვნა	
14.2.2	საგანგებო სიტუაციების მართვის გეგმების შემუშავება (მუნიციპალიტეტების დონეზე)	შემუშავებული და დამტკიცებული გეგმები 14 მუნიციპალიტეტისთვის	სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური მუნიციპალიტეტები	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	90%	საგანგებო პერიოდში გაეროს განვითარების პროგრამა (UNDP), კლიმატის მწვავე ფონდის (GCF) ფინანსური მხარდაჭერით, კლიმატის რისკის ინტეგრირებული მართვის (CRM) პროექტის ფარგლებში შემუშავდა: თბილისის, სენაკის, სამტრედიის, აბაშის, ხობის, სიღნაღის, ლავიდეხის, თელავის, ახმეტის, გორის და ქობულეთის მუნიციპალიტეტების საგანგებო მართვის გეგმები. გარდა ამისა, საგანგებო მართვის გეგმა შემუშავდა იქნა ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში. ასევე, საგანგებო მართვის გეგმის შემუშავების და მუნიციპალიტეტის თანამშრომლის მომზადების მიზნით სწავლებები ჩატარდათ ამბროლაურის, ცაგერის, ორს და ლენტეხის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელ პირებს, სადაც მიმდინარეობს მუშაობა აღნიშნული გეგმების მომზადების მიზნით. მუნიციპალიტეტების მიერ გეგმების დამტკიცება ფერხდება შესაბამისი საკანონმდებლო რეგულაციების სრულყოფის მიმდინარეობის გამო.	
14.2.3	სტრუქტურული ღონისძიებების განხორციელება	განხორციელებული ნაირსამგრი ღონისძიებები 14 (თითხმები) პროექტი მ. შ. 4 (თიხი) UNDP-ს დაფინანსებით	რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს განხორციელებული არსებული სახელმწიფო საქვეყნო დაწესებულება - საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი	2025 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	75%	დადგენილი 14 პროექტიდან: სახელმწიფო ბიუჯეტით დაფინანსებულია 10 პროექტი - დასრულებულია 8 პროექტი, 1 პროექტი მიმდინარეობს სამშენებლო სამუშაოები, 1 პროექტისთვის მომზადებულია სამშენებლო სამუშაოების შესყიდვის სატენდერო მასალა და იგეგმება სატენდერო პროცედურების წამოწყება. UNDP-ის დაფინანსებით მიმდინარე 4 პროექტი - სამუშაოები დასრულდა 1 ობიექტზე, სამ ობიექტზე მიმდინარეობს სამუშაოები.	
14.3.1	მიწაყენი საჭიფო საინჟინირის სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება.	სულ მცირე 4 სახანძრო ავტომობილით და 12 ერთეული წყალფარსითი სამშველო ტრანსპორტით განახლებული/ჩანაცვლებული სახანძრო სამშველო ავტობარკი; 15 მან-მდე ღირებულების აქტუარულიზაცია და უნიფორმების შესყიდვა სპორტების გაოვალისწინებით	სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	1 ერთეული MAN-ის მარკის სახანძრო ავტომობილი ქუთაისისთვის -იაპონიის სეფროს მიერ (ჩუქება); 1 ერთეული KIA PICANTO (გადმოცემა მონაგნ საქმეთა სამინისტრო); 1 ერთეული IVECO ML 150E32W-ის მარკის სახანძრო ავტომობილი (ჩუქება); 2 ერთეული VOLVO FL 10-ის მარკის ანვეკარი და 1 ერთეული RENAULT MEGA CITY-ის მარკის ანვე კარი ჩუქება (პოლიციის სახელმწიფო სახანძრო სამსახური); 1 ერთეული FORD TRANSIT-ის მარკის მერკატობები (გადმოცემა შს-დან); 4 ერთეული სამშველო სწრაფ-დაცვა კატარა და შესყიდვა; 2 ერთეული "BRP Can Am"-ის მარკის 6X6 ტიპის კვადროციკლი (შპს სეფროს) ჩუქება; 1 ერთეული "MAN"-ის მარკის 17 მტკრანთი ავტოკალათა (მთერმზიდან) ჩუქება; 1 ერთეული "MAN"-ის მარკის სამშველო ავანტანა (ტესტრა) ჩუქება; 1 ერთეული "Isuzu"-ს მარკის სამშველო სპეციალური ავანტანა (პოლიციისგან) ჩუქება; 8 ერთეული "კაი ნაროს" მარკის მუხუტე ავტომანქანა შს სამინისტროდან; 1 ერთეული "Iveco"-ს მარკის სახანძრო ავანტანა (10 ერთეული შესყიდული მანქანადან). წყარზე მამულების ფორმ-ტანსაცმელი; მუხანძრე მამულის ყოველდღიური ფორმა (ქურთკი და მარცალი); მაისურები და კეპები; მუხანძრე მამულების მალაყლიანი ფეხსაცმელი; ტყის ხანძრების საჭირო ზურგჩანთები; სააღმწიფო ფორმა; მტვირთავის აქტუარულიზაცია; საბიბოლო ფორმა-აქტუარულიზაცია; ექილოტები (1 ცალი) კომპიუტერული ტექნიკა; სხვა დანარჩენი; საერთო ღირებულება - 11 964 082 ლარი.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
(აქტივობის დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
14.3.2	მინაგან საჭმთა საბინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის ინფრასტრუქტურის განვითარება	სულ მცირე 7 საბინისტრო-სამშველო ობიექტის მშენებლობა ან კაპიტალური რემონტი	სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	43%	დასრულდა აბასთუმნის სახანძრო-სამშველო შენობის მშენებლობა, რაც დაფინანსებულ იქნა შს სამინისტროს მიერ. ასევე დასრულდა კასპის და 2 (ორი) ერთეული სტაციონალური კომპლექსის სამშენებლო სამუშაოები, მიმდინარეობს ხულის და ორის სახანძრო-სამშველო ობიექტის სამშენებლო სამუშაოები. ქ. ბათუმის წავსავედვლის ტერიტორიაზე განთავსებული სამშველო განყოფილებისთვის დასრულდა საოფისე კონტეინერების შენობის სამუშაოები.	
14.3.3	მოხალისეობის ინსტიტუტის განვითარება	დარეგისტრირებული სულ მცირე 2 000 მოხალისე მიულო ქვეყნის მასშტაბით	სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	17%	ქვეყნის მასშტაბით დაგეგმილი სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში მოხალისეობის სისტემის განვითარება, ამისთვის შექმნილი ინტერნეტპორტალი, სადაც ხდება მოხალისეთა დარეგისტრირება. 2023 წლის იანვრიდან დეკემბრის ჩათვლით 40-მა მოქალაქემ თავი დასდო მოხალისეობის შესახებ აპლიკაცია ატვირთვით ოფიციალურ ვებგვერდზე www.volunteers.ge-ზე. 2023 წლის ივნისის თვეში მოხატარის მუნიციპალიტეტში (ფერიის რეგიონში) ჩატარდა მუხევერა მოხალისეობის მსურველ კანდიდატებთან მათთვის სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში მოხალისეობითი საქმიანობის განხორციელების წესის, მოხალისეთა სტატუსის, მოხალისის რეგისტრაციის წესისა და მოხალისეთა უფლება-მოვლობების გაგნობის მიზნით. ასევე გაიმართა პროექტ "მოხალისე"-ს პრეზენტაცია, რომელსაც ესწრებოდნენ ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები და მოსახლეობა. მოხალისეობის მსურველებს შორის შერჩეული იქნა 20-მდე მოხალისე. იგეგმება მოხატარის მუნიციპალიტეტში მოხალისეთა სეზონი დარეგისტრირებულებისათვის სამსახურის ბალანსზე რიცხვით ერთი ერთეული მაღალი განვლიობის სახანძრო ავტო-ცისტერნის „გაზ-66“, მუხანძრე მამველის ფორმა/ტანსაცმლის და განმარტებული ფორმის (ოფიციალური ამბისკონი ნიშნით) გადაცემა. დაიგეგმა და ინტენსიურ ფაზაშია შესტის მუნიციპალიტეტის სოფელ ხაიშის თემში მოხალისეობრივი ინსტიტუტის ჩამოყალიბება. ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში დაიგეგმა და მიმდინარეობს მოხალისეთა შერჩევა/დარეგისტრირება და მუხევერაში მათი სამთო-სამშველო მიმართულებით გადამზადება. ამ დროისთვის დარეგისტრირებულია 5 მოხალისე. მოხალისეობრივი საქმიანობის ხელშეწყობის მიზნით, შსს საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის წარმომადგენლები ჩართული იყვნენ სხვადასხვა აქტივობებში: - ახალგაზრდულ ბანაკში სოფელ ანალიაში გაიმართა მუხევერა თსუ სტუდენტებთან. ახალგაზრდებს მიუწოდია ინფორმაცია საგანგებო სიტუაციების მართვის პროექტებში მოხალისეობის ჩართვის მომუშაობისთან დაკავშირებით; - მათ მიმართულა მიღეს საქართველოს პუბლიკის, სიორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს სსიპ ახალგაზრდულ საჭმთა სააგენტოს მიერ ორგანიზებული მუხევერაში; - მიმართულა მიღეს დანიში ქ. კოპენჰაგენში DEMA-ს (დანის საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური) ორგანიზებით ჩატარებულ სწავლებაში* დანის მზადყოფნის სისტემისა და გვარდის მოხალისეობრივი პროგრამა*. 2019 წლიდან დღემდე შსს საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურში დარეგისტრირებულია 349 მოხალისე.	
15.1.1	სამედიცინო დახმობების მარეგულირებელი კანონმდებლობის გაუმჯობესება ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოსა და ევროკავშირის სტანდარტებთან დაახლოების გზით	დამტკიცებული ცვლილებები ტექნიკურ რეგლამენტში „სამედიცინო დახმობების სფეროში რადიაციული უსაფრთხოების მოთხოვნები“	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2022 წ. III კვარტ.	განხორციელდა		აქტივობა განხორციელდა და დღევანდელ ვადაში 2022 წ. III კვარტალში	
15.1.2	ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ბირთვული უსაფრთხოების შესახებ კონვენციასთან შეერთება	ინიცირებული დადგენილება კონვენციასთან შეერთების შესახებ საქართველოს პარლამენტის წინაშე	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	20%	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტომ მოამზადა ბირთვული უსაფრთხოების შესახებ კონვენციის თარგმანი ქართულ ენაზე, რომელიც, სხვა საჭირო დოკუმენტაციასთან ერთად, წარედგინა საქართველოს კარგების დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს შემდგომი პროცედურების განხორციელებლად.	
15.1.3	ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის შეტყობინებისა და ავტორიზაციის სისტემის დახმობა ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს სტანდარტებთან	მიღებული კანონმდებლარე ნორმატიული აქტი შეტყობინებისა და ავტორიზაციის თაობაზე	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2023 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	20%	საანგარიშო პერიოდში, სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტომ შეიმუშავა ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის ავტორიზაციის წესის პროექტი. პროექტის ინიცირებისა და მიღების პროცესის გაქიანრება განაპირობა რადიაციული დაცვის, ბირთვული უსაფრთხოებისა და დაცულობის შესახებ საქართველოს კანონის დამტკიცების თარიღის გადაწვეამ, რომელიც ქმნის შესაბამისი დადგენილების შემუშავების საფუძველს.	
15.1.4	მათრეული გამოსხივების წყაროებთან დასაქმებული პერსონალის საკვალიფიკაციო მოთხოვნების, უფლება-მოვლობებისა და აღიარების პროცედურების განმარტება	მიღებული კანონმდებლარე ნორმატიული აქტი მათრეული გამოსხივების წყაროებთან დასაქმებული პერსონალის საკვალიფიკაციო მოთხოვნების, უფლება-მოვლობებისა და აღიარების პროცედურების შესახებ	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2026 წ. III კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	*რადიაციული დაცვის, ბირთვული უსაფრთხოებისა და დაცულობის შესახებ საქართველოს კანონით განისაზღვრა მოთითებული კანონმდებლარე ნორმატიული აქტის დამტკიცების თარიღი (2026 წლის 1 იანვარი). სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო უზრუნველყოფს კანონმდებლარე ნორმატიული აქტის პროექტის მომზადებასა და ინიცირებას კანონით განმარტებული ვადის დაცვით.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
(აქტივობის დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
15.2.1	რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების დეტალური პროექტების შემუშავება (მათ შორის, ვ.გ.მ. უსაფრთხოების შეფასება, ხარისხის კონტროლი)	შემუშავებული რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების დეტალური პროექტები	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	30%	2023 წელს, განალოზხდა რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის მარეგულირებელი კანონმდებლობა, იდენტიფიცირდა არსებული ხარვეზები და შემუშავდა საჭირო ცვლილებები, რომლებიც დამტკიცდა საქართველოს მთავრობის მუდმივი დადგენილებებით: (1) „ტექნიკური რეგლამენტის – რადიოაქტიური ნარჩენებისადმი მოპერების წესის“ დამტკიცების შესახებ“ 2023 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №453; (2) ტექნიკური რეგლამენტის – რადიოაქტიური ნარჩენების სამართის უსაფრთხოების ანგარიშისადმი პირთადად მოთხოვნების დამტკიცების შესახებ 2023 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №452; (3) „ტექნიკური რეგლამენტის – რადიოაქტიური ნარჩენების გადამამუშავებელი საწარმოსა და საცავის უსაფრთხოების ანგარიშისადმი ძირითადი მოთხოვნების“ დამტკიცების შესახებ 2023 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №455.	
15.3.1	საერთაშორისო ორგანიზაციების ფონური რადიაციის მონიტორინგის მონაცემთა სისტემასთან მიერთება	ფონური რადიაციის მონიტორინგის საერთაშორისო საინფორმაციო სისტემასთან (IRMS) მიერთება. არსებობის შემთხვევაში, ფონური რადიაციის მონიტორინგის სხვა საერთაშორისო სისტემასთან მიერთება	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2023 II კვარტ. 2026 წ. III კვარტ.	განხორციელდა	100%	საქართველოს გარემოს რადიაციული ფონის მონიტორინგის სადგურები მიუერთდა ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ფონური რადიაციის მონიტორინგის საერთაშორისო საინფორმაციო სისტემას (IRMS). შესაბამისად, ქვეყანას გააჩნია აქტიური მომხმარებლის სტატუსი და მონაცემები მიმდინარე რეჟიმში ახსოვლია საერთაშორისო რუკაზე.	
15.3.2	გარემოს რადიაციული ფონის მონიტორინგი საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში	გარემოს რადიაციული ფონის მონიტორინგი ხორციელდება საქართველოს სულ მცირე 5 რეგიონში	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	40%	2023 წელს ქ. ქუთაისში განხორციელდა გამა გამოსხივების ფონური დოზის სიმბლზრის მონიტორინგი.	
15.3.3	ლაბორატორიის მართვაზე პასუხისმგებელი უწყებისა და მისი ფუნქციების გამაზღვრა	შემუშავებული ლაბორატორიის მართვის სისტემისა და პასუხისმგებელი ორგანოს ფუნქციების კონცეფცია	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2025 წ. III კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	N/A	
15.3.4	ლაბორატორიის სამართლებრივი და ინფრასტრუქტურული განვითარებისათვის საჭირო რესურსების შეფასება	შეფასების დოკუმენტი	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2026 წ. II კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	N/A	
16.1.1	გარემოსდაცვითი განათლების საკოორდინაციო აგულის შექმნა და ფუნქციონირება	შექმნილი და დაკომპლექტებული საკოორდინაციო აგული	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2022 წ. II კვარტ. 2026 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - შექმნილია განხორციელდა	90%	2023 წლის ჩატარდა გარემოსდაცვითი განათლების საკოორდინაციო საბჭოს 2 შეხვედრა (ცაში ჩატარებულია 4 სამუშაო შეხვედრა). პირველ შეხვედრაზე წერმა ორგანიზაციებმა წარადგინეს მათი მიმდინარე საქმიანობის, ასევე ცენტრის მიერ გაკეთდა „გარემოსდაცვითი განათლებისა და ცნობიერების დონის შეფასება ეროვნულ დონეზე“ - კვლევის შედეგების პრეზენტაცია, რომლის რეკომენდაციებზე დაყრდნობითაც მოხდა საბჭოს 2023 წლის ერთიანი სამოქმედო გეგმის შემუშავება. 2 დღიან სამუშაო შეხვედრას 30 მონაწილე ესწრებოდა. მეორე სამუშაო შეხვედრის განმავლობაში მოხდა სამოქმედო გეგმით განაზღვრული აქტივობების შესახებ ანგარიშების წარმოდგენა და „გარემოსდაცვითი და ადრეული განათლება სკოლაში“ სახაზი და სამუშაო სადგურის ახალი პროგრამის პრეზენტაცია (18 მონაწილე).	
16.1.2	გარემოსდაცვითი განათლების პლატფორმის შექმნა	შექმნილი პლატფორმა	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ვებ-გვერდზე შექმნილია გარემოსდაცვითი განათლების პლატფორმა, სადაც განთავსებულია გარემოსდაცვითი განათლების შესახებ დოკუმენტები (მონაცემები, სახელმძღვანელოები, ანგარიშები, ტრენინგ მოდულები, პუბლიკაციები და სტრატეგიული დოკუმენტები). პლატფორმაზე ინფორმაცია განახლებადია.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
(აქტივობის დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	მასშტაბირებადი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
16.1.3	კვლევა „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლება“	ჩატარებული კვლევა	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2023 წ. IV კვარტ.	გამორცივდა	100%	კვლევა განხორციელდა 2022 წელს.	
16.1.4	სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების აღზრდელების შესაძლებლობების განვითარება	ტრენინგებში მონაწილე 500 აღზრდელი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	გამორცივდა	100%	"სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების" პროგრამის შედეგების კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით, 2022 წლის ბოლოს მიხედვით უზრუნველყო პროგრამის განახლება. განახლებული პროგრამის ტრენინგ-მოდულის შესაბამისად, 2023 წლის მარტი-მაისის პერიოდში გადამზადდა თბილისის, მცხეთა-მთიანეთისა და ქვემო ქართლის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების 559 პრაქტიკოსი (2019 წლიდან 2023 წლამდე სულ გადამზადებულია 2911 პრაქტიკოსი).	
16.1.5	პროგრამის - „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლება“ - განხორციელების წახალისებას ხელშეწყობა	ყოველწლიურად ჩატარებული კონკურსი „წმენა ჯილიდ“	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორცივდა	40%	ყოველწლიური კონკურსი „წმენა ჯილიდ“ საბავშვო ბაღების პრაქტიკოსებისა და დაწესებულებების კლასის მასწავლებლებისთვის. 2022 და 2023 წელსაც წარმატებით განხორციელდა. 2 ტაპიანი შეჯიბრების შედეგად, კომისიამ შეარჩია ფინალური ათეულები და გამოვილინდნენ გამარჯვებულები. დაჯილდოების ცერემონიას 181 პირი დაესწრო. ამ ეტაპზე გამოცხადებულია 2023-2024 წლის კონკურსი და მიმდინარეობს განაცხადების მიღება.	
16.1.6	მასწავლებლების შესაძლებლობების განვითარება	ქვეყნის მასშტაბით ტრენინგებში მონაწილე სულ მცირე 3 000 მასწავლებელი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	გამორცივდა	100%	პროგრამის "გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში" - დაწესებულებებზე დაწერვის მიზნით, 2021 წლიდან უწყვეტად მიმდინარეობს 20 საათიანი ტრენინგები მასწავლებლებისთვის. 2023 წლის პირველი ნახევრისთვის ცენტრის მიერ გადამზადდა 2024 დაწესებულების კლასის მასწავლებელი (ჯამში გადამზადებულია 5835 პედაგოგი).	
16.1.7	პროგრამის - „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“ - ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების საბაზო და სამუდამო საფეხურისთვის შემუშავება	შემუშავებული პროგრამა	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2024 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად გამორცივდა	70%	2023 წლის განმავლობაში, "გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში" - პროგრამის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების საბაზო და სამუდამო საფეხურისთვის შემუშავების მიზნით, შექმნილი ექსპერტის მიერ მიზნად და საბაზო და სამუდამო საფეხურის პროგრამის სტრუქტურა და თემების მიმართობრივი ნაწილი, მიმართი შეთანხმდა სამინისტროს დარგობრივ დეპარტამენტებთან. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს მოდულების შემუშავება აგრარული მიმართულებით.	
16.1.8	პროფესიული სასწავლებლების მასწავლებლების შესაძლებლობების გაძლიერება	ტრენინგებში მონაწილე 200 მასწავლებელი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორცივდა	39%	2023 წლის განმავლობაში გამორცივდა 3 დღიანი ტრენინგი პროფესიული სასწავლებლების მასწავლებლებისთვის კლიმატკრიზისის სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკების შესახებ (16 მონაწილე) და 3 დღიანი ტრენინგი თემაზე "დემო ფერმის მოწყობა" იმერეთის პროფესიული განათლების მასწავლებლებისთვის (31 მონაწილე). 2022 წლიდან დღემდე ტრენინგები ჩატარდა პროფესიული სასწავლებლების 78 მასწავლებლისთვის.	
16.1.9	სამუშაო შეხვედრები, კონფერენციები უმაღლესი სასწავლებლების ლექტორებისთვის	შეხვედრებში მონაწილე 200 ლექტორი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორცივდა	35%	ჩატარდა ტრენინგი კლიმატის ცვლილებებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირებაზე პარტიზირი უნივერსიტეტების ლექტორებისთვის (43 მონაწილე). ჯამში ცენტრის მიერ ჩატარებულ შეხვედრებსა და ტრენინგებში 70 ლექტორი ჩაერთო	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
(აქტივობის დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
16.1.10	დეფიციტური პროფესიების გაერთიანების ხელშეწყობა	„შეწავ სტიპენდია“ დანერგულია სულ მცირე 5 უნივერსიტეტში	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2025 წ. III კვარტ.	გამორიყვნილია	100%	2022 წელს „შეწავ სტიპენდიის“ პროგრამა დაინერგა საქართველოს 8 უნივერსიტეტში და დეფიციტური გარემოსდაცვითი პროფესიების წარმომადგენელ 32 წარჩინებულ მაგისტრანტ სტუდენტს გადაეცა 1500 ლარიანი სტიპენდია. 2023 წელს გარემოსდაცვითი და აგრარული დეფიციტური პროფესიების ხელშეწყობის მიმართულებით ეცნობა განახორციელა აეროსტიპენდიის პროგრამა, რომლის ფარგლებშიც პროფესიული და უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების (13 კოლეჯი და 6 უნივერსიტეტი) 32 წარჩინებულ სტუდენტს გადაეცა აეროსტიპენდია. 32 მაგისტრანტ სტუდენტს შეეწავ სტიპენდია 2023 წელსაც გადაეცა.	
16.1.11	პროფესიულ და უმაღლეს სასწავლებლებში ინიცირებული ახალი/განახლებული საკვანძო/კურსების ან/და კვალიფიკაციების / პროგრამების გადამხდვა/შეუქმებვა გარემოსდაცვითი მიმართულებით	სულ მცირე 20 პროფესიულ/უმაღლეს სასწავლებელში ინიცირებული ახალი/განახლებული საკვანძო/კურსები ან/და გადამხდელი/შეუქმებული კვალიფიკაციები / პროგრამები გარემოსდაცვითი მიმართულებით	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორიყვნილია	25%	ჩატარდა შეხვედრები პროფესიულ სასწავლებლებთან და უნივერსიტეტებთან სატექნიკური, კლმატის ცვლილების და კლიმატკონიერული სოფლის მეურნეობის შესახებ. გაფორმებულია თანამშრომლობის გეგმირანდუმები 10 უნივერსიტეტთან. 2023 წელს გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ჩართულობით, ინფრასტრუქტურის მშენებელთა ასოციაციის მიერ შეიქმნა „გარემოსდაცვითი სისტემების მენეჯერებს“ 12 კვირიანი სასტრუქტურული კურსი.	
16.1.12	ცნობიერების ასამაღლებელი ღონისძიებები და ციფრული ტერიტორიების მნიშვნელობის შესახებ ადგილობრივ მოსახლეობასთან	დაცული ტერიტორიების მნიშვნელობის შესახებ ადგილობრივ მოსახლეობასთან ჩატარებული სულ მცირე 500 ცნობიერების ასამაღლებელი ღონისძიება	სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	გამორიყვნილია	100%	2023 წლის საგარეო პერიოდში დაცული ტერიტორიების სააგენტოს ორგანიზებით დაცული ტერიტორიების მიმდებარე მცხოვრებ მოსახლეობაში დაცული ტერიტორიებისა და გარემოს დაცვის თემატიკით გახორციელდა 4026 სხვადასხვა ტიპის აქტივობა, მათ შორის, 512 ლექცია/სემინარი, 3200 ეკოტური, 20 გამწვანების აქცია, 74 დასუფთავების აქცია, 14 კვირული, 19 ეკოპანაკი, 144 შეხვედრა და ინტერაქტიული მხარეთმშენებლის/მოსახლეობასთან და 43 სხვა სახის გარემოსდაცვითი აქტივობა.	
16.1.13	ტვის მდგრადი მართვის მნიშვნელობისა და მისი სოციალურ-ეკონომიკური სარგებლობის შესახებ ცნობიერების ამაღლების მიზნით, ახალგაზრდებისთვის ჩატარდა ვებინარები შეწავ დღეებზე და პროფესიებზე რეინერვის პროფესია (17 მონაწილე) და ტვის საერთაშორისო დღე და პროფესია მეტეცე (196 მონაწილე). ტვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით სკოლის მოსწავლეებისთვის გაიმართა საინფორმაციო შეხვედრა და გამორიყვნილია სასწავლო პრაქტიკა (21 მონაწილე). საქართველოში ტვის სექტორის რეფორმის გამორიყვნილების მხარდაჭერის მიზნით, მედიასამუშაულებების წარმომადგენლებთან საინფორმაციო შეხვედრა გაიმართა (37 მონაწილე). სასწავლო პროგრამის „ახალგაზრდა მოხალისეები“ ფარგლებში ჩატარდა სემინარები შეხვედრა თემაზე: ბიომრავალფეროვნება, ტვის რესურსების მართვა, განახლება და ალტერნატიული ენერჯები (21 მონაწილე). ჩატარდა ეროვნულ დონეზე ცნობიერების დონის კვლევა ტვის სექტორის შესახებ და შედეგები წარედგინა და ინტერაქტიულ საზოგადოებას (34 მონაწილე). ჩატარდა სემინარი თიანეთის მუნიციპალიტეტის პირველ სკოლაში ტვის მდგრადი მართვისა და საქართველოს ტექნიკის შესახებ (23 მონაწილე). 2022-2023 წლებში საინფორმაციო შეხვედრებში მონაწილეობის მილი 463 პირმა.							
		სულ მცირე 5 საგანმანათლებლო ინიციატივა (კონკურსი, კონფერენცია და სხვა)	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	გამორიყვნილია	100%	2023 წელს 1. გამოცხადდა კონკურსი: საუკეთესო სცენარიების მე-2 ეპიზოდი „ტყე ჩემი მეგობარია“. 2. ორჯერ ჩატარდა ორთიანი ინფორმაციის სასწავლო კურსი „სატექნიკური სკოლა“ ქვეყნის მასშტაბით არსებული სკოლების მოსწავლეებისთვის. 2022-2023 წლებში გამორიყვნილია 5 საგანმანათლებლო ინიციატივა.	
16.1.14	ფართო საზოგადოების ცნობიერების ასამაღლებელი კამპანიის წარმოება რადიკული დაცვის, ბირთვული უსაფრთხოებისა და დაცულობის შესახებ	ცნობიერების ასამაღლებელი სულ მცირე 5 საინფორმაციო შეხვედრა	სსიპ ბირთვული და რადიკული უსაფრთხოების სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ გამორიყვნილია	40%	2023 წელს, სსიპ ბირთვული და რადიკული უსაფრთხოების სააგენტომ ჩატარა 2 საინფორმაციო შეხვედრა სხვადასხვა სკოლიდან შერჩეული მოსწავლეებისთვის.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
(აქტივობის დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
16.1.15	ცნობიერების ასამაღლებელი კამპანიის წარმოება კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული რისკების მართვის მიმართულებით	8 კონკურსი სკოლებისთვის/სათემო ორგანიზაციებისთვის	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2025 წ. II კვარტი	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	75%	2023 წელს ჩატარდა 3 თემატური კონკურსი: შექმნი კლიმატინიერული ბაღი, სასკოლო კონკურსი - ისწავლე უსაფრთხოდ გარემოში, კონკურსი სათემო ორგანიზაციებისთვის - შექმნი უსაფრთხო თემი. 2022 წლიდან ჯამში ჩატარდა 5 კონკურსი კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული რისკების მართვის მიმართულებით.	
		ცნობიერების ასამაღლებელ შეხვედრებში მონაწილე 2 400-მდე პირი		2025 წ. III კვარტი	განხორციელდა	100%	2023 წელს ჩატარდა ტრენინგები (1446 მონაწილე), სემინარები (352 მონაწილე) და საინფორმაციო და ცნობიერების ასამაღლებელი შეხვედრები კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირების შესახებ, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო 2752 ადამიანმა პროექტის სამიზნე მუნიციპალიტეტიდან. 2022 წლიდან საინფორმაციო შეხვედრებში მონაწილეობა მიიღო 3597 პირმა, ტრენინგებში - 3620-მა და სემინარებში - 352-მა.	
16.1.16	პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის განახლება მასში მაცივარტების აღდგენა და რეციკლირებისა და ენერგოეფექტურობასთან დაკავშირებული საკითხების ადეკვატურად ასახვის მიზნით	განახლებული შესაბამისი პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. II კვარტი	განხორციელდა	100%	აქტივობა განხორციელდა "შიონჯალის ოქმის ვალდებულებათა შესრულების ხელშეწყობის ქმედებების" პროგრამის ფარგლებში. შეზღუდვა პროფესიული გადაწყვეტილების პროგრამა, რომელიც მოიცავს მაცივარტების გარემოსათვის უსაფრთხო მონიტორინგის/მართვის ყველა მნიშვნელოვან ასპექტს. პროგრამის საფუძველზე დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ დაიწყოთ გადაწყვეტილების პროგრამის განხორციელება.	
16.1.17	წულოვანი და დაბალი გლობალური დათბობის პოტენცილის მქონე მაცივარტების მონიტორინგის პიპულარიზება	ჩატარებული კონფერენცია გამართული სულ მცირე 5 შეხვედრა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტი	არ დაწყებულა	0%	აქტივობა განხორციელდება გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს თანამშრომლობით შიონჯალის ოქმის განხორციელების მრავალმხრივი ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტის "წყალბაქოლოგიური მონიტორინგის მონიტორინგის ანგარიშის მართვის გეგმა" მჭიდროდ დაინტეგრირებული პროექტის ფარგლებში, რომელიც დაიწყდა 2022 წელს.	
16.1.18	სანაპირო თევზჭერების ცნობიერების ამაღლება მდგრადი თევზჭერის საკითხებთან დაკავშირებით	სულ მცირე 6 პოსტი სოც. მედიაში	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტი	არ დაწყებულა	0%	N/A	
16.1.19	საზოგადოების ცნობიერების ასამაღლებელი კამპანიის წარმოება საზღვარი წარწერების საკითხებზე	ცნობიერების ასამაღლებელი სულ მცირე 5 შეხვედრა.	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2025 წ. IV კვარტი	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	60%	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და მის სისტემაში შემავალი უწყებების სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ 2023 წელს ეროვნული მცირე დაფინანსებული პროექტის "საზღვარი წარწერები ხმელეთზე ზედაში - II ფაზა" (Marine Litter MED II) ფარგლებში და მცირე მასშტაბის დაფინანსების შეთანხმების (SSFA) საფუძველზე. შავი ზღვის რეგიონისთვის საზღვარი წარწერების მართვის რეგიონული გეგმის განხორციელების მხარდასაქმრად (მიღებული შავი ზღვის კომისიის მიერ 2018 წლის ოქტომბერში) ჩატარდა ღონისძიება, რომლის ერთ-ერთი კომპონენტი იყო დანერგვით მხარდებისთვის კონსულტაციის გაწევა საზღვარი წარწერების მართვის შესახებ და მონაწილეობის ცნობიერების ამაღლება საერთაშორისო და მსოფლიოში აღიარებული სტანდარტების/პრაქტიკების შესახებ. მათ შორის, შეხვედრა მოიცავდა ისეთ თემებს, როგორცაა ეროვნული პლასტიკის პარკების ეტაპობრივი ანგარიშის საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარება. 2023 წლის 31 ოქტომბერს, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრისა და აფხაზეთის არ მთავრობის თანამშრომლობით გაიმართა შავი ზღვის დაცვისადმი მიძღვნილი კონფერენცია, სადაც მონაწილეობა მიიღეს სტუდენტებმა. ღონისძიება მოხდა ისახადა შავი ზღვის შესახებ ცნობიერების ამაღლებას და ცნობადობის ზრდას. ასევე, პროექტის EU-HMBLAS ფარგლებში, ბათუმის მუნიციპალიტეტის სამი სკოლის მონაწილეობით ჩატარდა შავი ზღვის სანაპიროს დასუფთავების ღონისძიება, რომელიც მოხდა ისახადა საზღვარი წარწერების მართვის შესახებ ცნობადობის ზრდას, სანაპირო ზოლის დაცვის ხელშეწყობას და ახალგაზრდების ჩართულობას.	
16.2.1	თემატური საგანმანათლებლო რესურსების შექმნა	შექმნილი სულ მცირე 5 საგანმანათლებლო რესურსი (ტრენინგ-მოდული, საგანმანათლებლო ბროშურა და ა.შ.)	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. II კვარტი	განხორციელდა	100%	2023 წელს მომზადდა 3 ბროშურა - მწვანე პროფესიების შესახებ, რომელიც აერთიანებს საბაკალავრო, სამედიცინო და პროფესიულ მწვანე პროგრამებსა და პიტენციურ დასაქმების სფეროებს. მომზადდა 1 ბროშურა - მედიის როლი კლიმატის ცვლილებისა და კატასტროფების რისკის შემცირების საკითხებში". განახლდა დამზადდა სახელმძღვანელო "სკოლაში გარემოსდაცვითი განათლება" საბავშვო ბავშვებისთვის, დაგეგმა ახალი თემა - კლიმატის ცვლილება და ეკო-პაკეტი.	

2023 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
16.2.2	გარემოსდაცვითი მიმართულების მოკლევადიანი სასწავლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება	შემუშავებული სულ მცირე 5 მოკლევადიანი სასწავლო პროგრამა	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2024 წ. I კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	60%	3 პროგრამა შემუშავდა 2022 წელს და მათგან ორი განხორციელდა 2023 წელს.	
16.2.3	ტრენინგების გამართვა 10 სამიზნე მუნიციპალიტეტის თვითმმართველი ორგანიზების წარმომადგენლებისთვის თუმცა დაფინანსებული კატასტროფების რისკის მართვის შესახებ	სულ მცირე 280 დატრენინგებული მონაწილე	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2025 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	58%	2023 წელს "თუმცა დაფინანსებული კატასტროფების რისკის მართვის" საკითხზე ტრენინგი ჩატარდა ლანჩხუთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტების ადგილობრივი თვითმმართველობებისა და სათემო ორგანიზაციების წარმომადგენლებისთვის (28 მონაწილე); პროექტის 13 სამიზნე მუნიციპალიტეტებისთვის ჩატარდა ორი ტრენინგი "შემუშავებული საფრთხის რისკის რეგულირების მიზნებისა და მათი პრაქტიკაში გამოყენების" შესახებ (79 მონაწილე). აქამდე 2022 წლიდან ტრენინგები მინაწილობაში მიიღო ადგილობრივი თვითმმართველობებისა და სათემო ორგანიზაციების 161-მა წარმომადგენელმა.	
16.2.4	მესამიზნე-მამულა მომზადება-გადამზადება	სამაზისო სპეციალური პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა გავლილი აქვს მინიმუმ 1 100 მესამიზნე მამულს	სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური	2026 წ. IV კვ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	28%	2023 წლის 1 იანვრიდან განხორციელებული სტრუქტურული ცვლილების საფუძველზე, სამსახურს დაემატა სასწავლო ცენტრი (სამართლებლო), რომლის მეშვეობითაც ხორციელდება სპეციალური პროფესიული საგანმანათლებლო საკვალი. შეიქმნა სპეციალური პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები და მიმდინარეობს მესამიზნე მამულთა, ცვლის შეთანხმება და გათვლის უფროსი მომზადება. სამაზისო სპეციალური პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების ფარგლებში სულ გადამზადებულია 312 მესამიზნე-მამული. აქედან, 2023 წლის მანძილზე - 232 მესამიზნე-მამული. მსმენელები პროგრამების/კურსების ფარგლებში, გადიან სწავლების როგორც თეორიულ, ისე პრაქტიკულ ნაწილს, სიბუნდურად და ასევე, ფიზიკური მოადგილის ახალგაზრდა კარიერებს. პროგრამის დასრულების შემდეგ მსმენელებს გადაეცემა შესაბამისი სერტიფიკატი. მსმენელები უზრუნველყოფილი არიან სწავლებისთვის საჭირო ინტერაქტიული, დაქუჩილილი, სპეციალური პარკების, კვებითი, კალენდრული კადრების მომზადება/გადამზადების მიზნით, სწავლების პარალელურად მიმდინარეობს პროექტის ფედაკაზმის შეფასება და სკოლების განსაზღვრა. პროგრამების განახლება, სამსახურის სკოლების და გამოიწვევის შესაბამისად ახალი პროგრამების შექმნა და განხორციელება.	
16.2.5	სსიპ შემოსავლების სამსახურისა და სსიპ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის თანამშრომლების ტრენინგი „გადამზადების საფრთხის წინაშე მყოფი ველური ფაუნისა და ფლორის სახეობებით საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ“ კონვენციის (CITES) საკითხებზე	ჩატარებული სულ მცირე 2 ტრენინგი. ტრენინგში მონაწილე სულ მცირე 100 თანამშრომელი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ნარჩენებისა და კომპლექსური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	ჩატარდა სსიპ შემოსავლების სამსახურისა და სსიპ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის თანამშრომლების ტრენინგი „გადამზადების საფრთხის წინაშე მყოფი ველური ფაუნისა და ფლორის სახეობებით საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ“ კონვენციის (CITES) საკითხებზე. "ფაუნა და ფლორა ინფერნიკენალი"-ის მხარდაჭერით ჩატარდა 2 ტრენინგი, რომელზეც მონაწილეობდნენ სსიპ შემოსავლების სამსახურისა და სსიპ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის წარმომადგენლები.	
16.2.6	ტრენინგების ჩატარება მუნიციპალიტეტებისთვის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გაუმჯობესების მიზნით	ჩატარებული სულ მცირე 1 ტრენინგი (რეგიონში)	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ნარჩენებისა და კომპლექსური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	55%	მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გაუმჯობესების მიზნით გაიმართა შეხვედრები აკარაში, იმერეთსა და კახეთის რეგიონში მუნიციპალური ნარჩენების მართვისად დაკავშირებით, სადაც დაინტერესებულ მხარეებს და საზოგადოებას მიუზღოდა შესაბამისი ინფორმაცია (სულ 5 შეხვედრა). პროექტი სამომავლოდ გაგრძელდება.	
16.2.7	ოზონდამზღვევი ნივთიერებების და სხვა მცირეაბრეშების შესახებ ტრენინგების ჩატარება დაინტერესებული პირებისთვის	ჩატარებული 15 ტრენინგი და დატრენინგებული აკარაში 300 მესამიზნე ტექნიკოსი, საბაჟო ოფიცერი, ინსპექტორი და ტრენერი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	92%	აქტივობა ხორციელდება „მონრეალის თემის ვალდებულებათა შესრულების ხელშეწყობის კონვენციის“ პროგრამის ფარგლებში. საბაჟო დეპარტამენტის თანამშრომლებისთვის ჩატარდა 4 ტრენინგი, რომლის ფარგლებშიც მესამიზნე მილი ინფორმაცია ახალი რეგულაციების შესახებ და გაეცა მცირეაბრეშების ფალსიფიკაციისა და უკანონო საზღვრის კვეთის გამოვლენის საუკეთესო სერიოზოზოსი პრაქტიკის. 5 ტრენინგის ფარგლებში გადამზადდა სსიპ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის 120 ინსპექტორი, რომლებიც გაეცნენ 2024 წლის 1 იანვრიდან ძალში შესულ მცირეაბრეშების მართვისად დაკავშირებულ ახალ რეგულაციებს და მიიღეს ინფორმაცია ამ რეგულაციების აღსრულების მექანიზმებისა და პრაქტიკის თაობაზე.	
16.2.8	ტრენინგები მუნიციპალიტეტებისთვის გარემოსდაცვითი შეფასების კონკრეტული დადგენილი პროცედურების და საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების თაობაზე	თითოეულ მუნიციპალიტეტში ჩატარებული სულ მცირე 1 ტრენინგი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2024 წ. I კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	ამ ეტაპისთვის არ არის შესაბამისი ფინანსური რესურსი, ტრენინგები ჩატარდება მიმდინარე წლის ბოლომდე დიფერენციალური მხარდაჭერის ფარგლებში	

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი 2023	მოკლე აღწერა	ფერი
16.2.9	ტრენინგების ჩატარება დაინტერესებული მხარეებისათვის ინტეგრირებული ნებადართვის საკითხებზე	სულ მცირე 4 ჩატარებული ტრენინგი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2023 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულა	0%	N/A	